

SKORYGOWANE
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
W I PÓŁROCZU 2021 ROKU

Warszawa, sierpień 2021 r.

Spis treści

WYBRANE DANE FINANSOWE	4
PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.	5
I. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY.....	8
1. Sytuacja makroekonomiczna	8
2. Działania Banku w związku z pandemią COVID-19	11
3. Istotne zdarzenia w I półroczu 2021 roku	17
4. Podstawowe produkty, usługi i sfery działalności Grupy.....	19
4.1. Produkty bankowe.....	19
4.2. Działalność maklerska.....	23
5. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi w BOŚ S.A.	25
6. Inwestycje w kapitał ludzki – szkolenia	25
8. Wybrane dane liczbowe dotyczące działalności Grupy.....	27
9. Kierunki rozwoju Banku	27
10. Organizacja Grupy Kapitałowej.....	29
II. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ	31
1. Wyniki finansowe Grupy	31
1.1. Rachunek wyników Grupy	31
1.2. Bilans Grupy.....	35
1.3. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy.....	39
2. Różnica pomiędzy prognozami a zrealizowanymi wynikami.....	40
III. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE	40
1. Ryzyko kredytowe.....	40
2. Ryzyko finansowe.....	44
2.1. Ryzyko płynności	45
2.2. Ryzyko stopy procentowej	50
2.3. Ryzyko walutowe.....	54
2.4. Pozostałe ryzyka rynkowe	56
3. Ryzyko operacyjne i braku zgodności	57
3.1. Ryzyko operacyjne.....	57
3.2. Ryzyko braku zgodności.....	58
IV. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE.....	59
1. Ocena zarządzania zasobami finansowymi	59
2. Uzależnienie od partnerów.....	60
3. Transakcje z podmiotami powiązanymi.....	60
4. Sezonowość lub cykliczność.....	60
5. Informacje o umowach Banku.....	60
6. Czynniki i nietypowe zdarzenia	60
7. Informacja o postępowaniach sądowych.....	61
8. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania	63

9. Informacja o dywidendzie.....	63
10. Informacje o wartości przyjętych zabezpieczeń	63
11. Akcjonariat i prawa z akcji.....	64
11.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku.....	64
11.2. Akcje własne	64
11.3. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu.....	64
11.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych	64
11.5. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych.....	64
12. Rada Nadzorcza i Zarząd.....	65
13. Konflikt interesów w BOŚ S.A.....	66
14. Program opcji menedżerskich oraz akcji pracowniczych.....	66
15. Umowy dotyczące rekompensat dla osób zarządzających.....	66
16. Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu Banku i Członków Rady Nadzorczej....	67
17. Informacje o zdarzeniach po dniu bilansowym	67
V. DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNA	67
VI. CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE BANKU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE PRZEZ NIEGO WYNIKI	69
VII. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BOŚ S.A. W SPRAWIE PRAWDZIWOŚCI I RZETELNOŚCI PREZENTOWANYCH SPRAWOZDAŃ	70

WYBRANE DANE FINANSOWE

GRUPA Dane śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BOŚ S.A.	w tys. zł		w tys. EUR	
	6 miesięcy zakończonych 30-06-2021	6 miesięcy zakończonych 30-06-2020	6 miesięcy zakończonych 30-06-2021	6 miesięcy zakończonych 30-06-2020
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	205 991	293 188	45 300	66 014
Przychody z tytułu opłat i prowizji	90 490	81 262	19 900	18 297
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy	30 952	34 699	6 807	7 813
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	-	3 726	-	839
Zysk brutto	17 757	58 692	3 905	13 215
Zysk netto	6 864	39 682	1 509	8 935

GRUPA	w tys. zł		w tys. EUR	
	30-06-2021	31-12-2020	30-06-2021	31-12-2020
Aktywa razem	19 675 003	20 505 829	4 352 106	4 443 492
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków	445 210	732 743	98 480	158 781
Zobowiązania wobec klientów	16 050 198	16 560 715	3 550 300	3 588 609
Kapitał własny przypadający na udziałowców jednostki dominującej	1 904 966	1 913 170	421 378	414 573
Kapitał podstawowy	1 461 036	1 461 036	323 181	316 598
Liczba akcji	92 947 671	92 947 671		
Współczynnik kapitałowy	15,89	14,86		

BANK Dane śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego BOŚ S.A.	w tys. zł		w tys. EUR	
	6 miesięcy zakończonych 30-06-2021	6 miesięcy zakończonych 30-06-2020	6 miesięcy zakończonych 30-06-2021	6 miesięcy zakończonych 30-06-2020
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	202 350	292 523	44 499	65 864
Przychody z tytułu opłat i prowizji	41 279	37 642	9 078	8 475
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy	10 725	10 994	2 359	2 475
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych	-	3 726	-	839
Zysk brutto	14 630	52 690	3 217	11 864
Zysk netto	6 426	37 505	1 413	8 445

BANK	w tys. zł		w tys. EUR	
	30-06-2021	31-12-2020	30-06-2021	31-12-2020
Aktywa razem	19 500 782	20 298 862	4 313 569	4 545 200
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków	445 210	732 743	98 480	164 071
Zobowiązania wobec klientów	16 038 112	16 553 777	3 547 627	3 706 623
Kapitał własny przypadający na udziałowców jednostki dominującej	1 901 764	1 910 406	420 670	427 767
Kapitał podstawowy	1 460 364	1 460 364	323 032	326 996
Liczba akcji	92 947 671	92 947 671		
Współczynnik kapitałowy	16,48	14,98		

PODSUMOWANIE WYNIKÓW GRUPY BOŚ S.A.

Grupę Kapitałową BOŚ S.A. tworzy Bank Ochrony Środowiska S.A., pełniący rolę jednostki dominującej nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A. oraz BOŚ Leasing Eko Profit S.A. oraz jednostką zależną w sposób pośredni MS Wind Sp. z o.o.

Wyniki Grupy BOŚ S.A.

Grupa BOŚ S.A. wykazała w I półroczu 2021 roku zysk netto w wysokości 6,9 mln zł wobec 39,7 mln zł w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Na wyniki Grupy negatywny wpływ miały niskie stopy procentowe, obniżone decyzjami Rady Polityki Pieniężnej w celu złagodzenia gospodarczych skutków pandemii w 2020 roku łącznie o 140 p.b. W rezultacie obniżki stóp procentowych, Grupa BOŚ S.A. odnotowała spadek wyniku odsetkowego, który w I półroczu 2021 roku był o 23,7 mln zł niższy w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku i aż o 32,1 mln zł w relacji do wyniku zrealizowanego w analogicznym okresie 2019 roku. Spadek wyniku odsetkowego, został w znaczącym stopniu skompensowany zwiększeniem dochodów z prowizji, w tym głównie z działalności maklerskiej. Niskie stopy procentowe oraz utrzymująca się wysoka zmienność rynkowa wpłynęły na wzrost zainteresowania rynkiem kapitałowym ze strony klientów indywidualnych. Pokreślenia wymaga wzrost prowizji z tytułu opłat za obsługę rachunków klientów, z tytułu kredytów oraz prowizji od gwarancji i akredytyw a także innych operacji rozliczeniowych w obrocie krajowym i zagranicznym.

Wybrane pozycje rachunku wyników i wskaźniki Grupy BOŚ S.A.

	tys. zł	I półrocze 2021	I półrocze 2020	Zmiana %
Wynik z tytułu odsetek	[1]	177 520	201 241	-11,8
Wynik z tytułu opłat i prowizji	[2]	69 794	61 503	13,5
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	[3]	30 952	34 699	-10,8
Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych		-9 050	-8 548	5,9
Wynik z pozostałej działalności	[4]	8 750	19 774	-55,7
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości		-63 149	-63 025	0,2
Ogólne koszty administracyjne	[5]	-197 060	-186 952	5,4
Zysk brutto		17 757	58 692	-69,7
ZYSK NETTO		6 864	39 682	-82,7

1. Wynik odsetkowy Grupy był niższy o 23,7 mln zł, tj. o 11,8% niż w analogicznym okresie ub.r. Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze zmniejszyły się o 87,2 mln zł, tj. o 29,7% w porównaniu do I półrocza 2020 roku. Koszty z tytułu odsetek zmniejszyły się o 63,5 mln zł, tj. o 69,0%. Spadek przychodów i kosztów odsetkowych był głównie konsekwencją obniżenia stóp procentowych przez RPP.
2. Wynik z tytułu opłat i prowizji wzrósł o 8,3 mln zł, tj. o 13,5%, w porównaniu do analogicznego okresu 2020 roku głównie na skutek wzrostu prowizji z tytułu usług maklerskich, wyższych przychodów z opłat za obsługę rachunków klientów, innych operacji rozliczeniowych w obrocie krajowym i zagranicznym, przychodów z tytułu kredytów oraz prowizji od gwarancji i akredytyw.
3. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy był niższy o 3,7 mln zł, tj. o 10,8%. Na mniejszy wynik wpływ miała przede wszystkim niższa zmienność na rynkach finansowych, która wpłynęła na obniżenie liczby realizowanych transakcji przez klientów Domu Maklerskiego BOŚ.
4. Niższy wynik na pozostałej działalności spowodowany został głównie przez korektę odsetek i prowizji od kredytów z lat ubiegłych w wysokości 12,5 mln zł zaklasyfikowaną w pozostałe koszty operacyjne.
5. Ogólne koszty administracyjne Grupy były wyższe o 10,1 mln zł, tj. o 5,4% wobec analogicznego okresu 2020 roku, głównie z powodu wyższych kosztów wynagrodzeń o 9,9 mln zł, tj. o 12,0%.

Wskaźniki finansowe Grupy BOŚ S.A.

	I półrocze 2021	2020	Zmiana w p.p.
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)	0,7	-14,9	-15,6
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	0,1	-1,6	1,7
Marża odsetkowa na aktywach ogółem	1,8	1,9	-0,1
Koszt ryzyka	-1,2	-1,2	0,0
Koszty/dochody (C/I)	65,9	62,0	3,9
Łączny współczynnik kapitałowy	15,89	14,86	1,03

Marża odsetkowa na aktywach ogółem, liczona jako relacja wyniku odsetkowego do średniego stanu aktywów, wyniosła 1,8% wobec 1,9% za okres 2020 roku, głównie na skutek obniżenia przez Radę Polityki Pieniężnej stóp procentowych.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy, zarówno z zastosowaniem rozwiązań przejściowych MSSF 9, jak i bez nich, na dzień 30 czerwca 2021 roku utrzymywał się powyżej wartości zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 14,23% a łączny współczynnik kapitałowy 15,89%.

Strategia BOŚ na lata 2021-2023

Rada Nadzorcza Banku Ochrony Środowiska S.A. zatwierdziła w czerwcu 2021 roku Strategię Rozwoju BOŚ S.A. na lata 2021-2023. Głównym kierunkiem strategicznego rozwoju BOŚ S.A. jest dalszy rozwój Banku specjalistycznego w obszarze związanym z finansowaniem projektów służących ochronie środowiska naturalnego, realizacji inwestycji i modernizacji proekologicznych oraz komercjalizacji technologii proekologicznych.

Celem Strategii BOŚ i Grupy jest poprawa wszystkich najważniejszych wskaźników do 2023 roku:

- ROE na poziomie 3,5%-5%,
- WNDB powyżej 600 mln zł,
- C/I 54%,
- Udział zielonych aktywów 50%,
- Uzyskanie ratingu ESG;
- Zaangażowanie pracowników 58%.

Działalność Grupy BOŚ S.A.

Grupa BOŚ S.A. w I półroczu 2021 roku prowadziła działalność operacyjną przy stosowaniu szeregu rozwiązań mających na celu ograniczenie ryzyka epidemicznego, zarówno w stosunku do pracowników, jak i klientów korzystających z sieci placówek. Znaczna część pracowników Grupy BOŚ S.A. w tym okresie wykonywała swoje obowiązki w sposób zdalny.

Bank oraz podmioty Grupy Kapitałowej utrzymały wskaźniki wypłacalności i płynności na poziomie przewyższającym minimalne poziomy regulacyjne i nie odnotowały znaczącego wpływu pandemii COVID-19 na płynność i adekwatność kapitałową.

W I półroczu 2021 roku w BOŚ prowadzone były projekty strategiczne dotyczące między innymi zwiększenia roli elektronicznych kanałów dystrybucji i dostosowania tradycyjnych kanałów dystrybucji do nowych wyzwań rynkowych. Uruchomiona została usługa płatniczej karty mobilnej dla klienta indywidualnego w aplikacji G Pay. W kwietniu br. wdrożona została usługa „BOŚ ID” – użytkownicy bankowości internetowej BOŚBank24 mogą potwierdzać swoją tożsamość w środowisku internetowym, używając usługi mojeID opracowanej przez Krajową Izbę Rozliczeniową. MojeID ułatwia korzystanie zarówno z usług administracji publicznej, jak i usług dostawców komercyjnych. Zakończono także projekt wdrożenia usługi BLIK. Kontynuowane były prace w zakresie automatyzacji procesów biznesowych w Banku (RPA – Robotic Process Automation, technologia

automatyzacji powtarzalnych procesów biznesowych wykorzystująca programy komputerowe potocznie nazywane robotami). W I półroczu 2021 roku zrealizowano prace w kierunku przygotowania nowych robotów, które usprawnią działalność operacyjną Banku w zakresie m.in. weryfikacji poprawności realizacji poleceń zapłaty i zleceń stałych, czy generowania pism do Klientów i instytucji publicznych.

Działania na rzecz klientów Banku w celu ograniczenia negatywnych skutków pandemii COVID-19 oraz ochrony jakości portfela kredytowego

W I półroczu 2021 roku, podobnie jak w roku ubiegłym, Grupa Kapitałowa oferowała klientom specjalne rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych skutków pandemii COVID-19, w tym wsparcie w utrzymaniu przez nich płynności finansowej. Klienci korzystali z oferowanych przez Bank możliwości:

- otrzymania za pośrednictwem BOŚ S.A. wsparcia w formie subwencji finansowych oferowanych w ramach Tarczy Finansowej 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR). Łącznie w ramach Tarczy PFR 2.0 zostało zaakceptowanych 126 wniosków o subwencję finansową na łączną kwotę 43,9 mln zł,
- uzyskania gwarancji z Portfelowej Linii Gwarancyjnej z Funduszu Gwarancji Płynnościowych BGK (PLG FGP) na zabezpieczenie kredytu z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej. Gwarancja obejmowała zarówno kredyty nowoudzielone jak i odnowienia kredytów w rachunku bieżącym i linii kredytowych. Oferta była skierowana do sektora średnich i dużych przedsiębiorstw. Łączna sprzedaż kredytów objętych Gwarancjami PLG FGP wyniosła 473,8 mln zł,
- uzyskania gwarancji z programu gwarancji de minimis realizowanego w ramach rządowego programu "Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji BGK, wdrożonego w celu poprawy dostępu do finansowania. Łączna kwota kredytów objętych gwarancjami de minimis PLD-KFG wyniosła 38,9 mln zł,
- uzyskania Gwarancji Biznesmax udzielanej ze środków Funduszu Gwarancyjnego Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój BGK przeznaczonych na wsparcie innowacyjnych przedsięwzięć w sektorze MŚP. Łączna kwota kredytów objętych Gwarancjami Biznesmax wyniosła 162,4 mln zł,
- uzyskania gwarancji spłaty limitu faktoringowego z Portfelowej Linii Gwarancyjnej Faktoringu z Funduszu Gwarancji Płynnościowych BGK (LGF FGP). Gwarancja oferowana jest klientom z sektora MŚP oraz dużym przedsiębiorstwom dotkniętym skutkami pandemii COVID-19 z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej – niezależnie od branży działania. Łączna kwota kredytów objętych Gwarancjami Faktoringu wyniosła 113,2 mln zł,
- szczególnych rozwiązań dla Pożyczkobiorców Jessica i Jeremie ograniczających negatywne skutki pandemii COVID-19.

Nowe umowy gwarancyjne w I półroczu 2021 roku

W dniu 17 marca 2021 roku Bank zawarł umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w zakresie gwarancji dla przedsiębiorców. Gwarancje w ramach podpisanej Umowy portfelowej linii gwarancyjnej FGR przeznaczone są dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) działających w sektorze rolnym.

W dniu 26 marca 2021 roku Bank podpisał z Dolnośląskim Funduszem Gwarancyjnym Sp. z o.o. Umowę współpracy w zakresie udzielania poręczeń kredytów i pożyczek mikro, małym i średnim przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą, mającym siedzibę lub realizującym inwestycje na terenie województwa dolnośląskiego.

W dniu 24 czerwca 2021 roku Bank podpisał z BGK Umowę portfelowej linii gwarancyjnej Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji nr 2/PLG-EFPiG/2021. Podpisana Umowa wprowadziła gwarancję BGK, w tym przypadku przeznaczoną dla osób fizycznych, chcących skorzystać z preferencyjnego kredytu proekologicznego umożliwiającego uzyskanie dotacji z WFOŚiGW na częściową spłatę kapitału kredytu w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW pt. Czyste Powietrze. Kredyt przeznaczony jest na finansowanie przedsięwzięć, polegających na wymianie źródeł ciepła i poprawie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz wydzielonych lokali w tych budynkach.

Kredyty proekologicznych w saldzie kredytowym

Udział kredytów proekologicznych, tj. udzielonych na działania służące ochronie środowiska oraz wspierające zrównoważony rozwój w portfelu kredytowym ogółem, na koniec I półrocza 2021 roku stanowił 35,46% salda kredytów ogółem w Banku wobec 36,34% na koniec 2020 roku. Kwota kredytów proekologicznych na dzień 30 czerwca 2021 roku wynosiła 4,4 mld zł.

Rozwój współpracy z NFOŚiGW

W dniu 14 kwietnia br. została podpisana umowa między BOŚ S.A. oraz NFOŚiGW o udostępnienie środków finansowych na wdrażanie programu „Czyste Powietrze”, której celem jest zwiększenie dostępności środków pozwalających na skuteczną poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji szkodliwych substancji przez domy jednorodzinne.

W dniu 6 lipca 2021 roku Bank uruchomił możliwość składania wniosków o rządową dotację w ramach programu „Czyste Powietrze” i powiązany z nią Kredyt „Czyste Powietrze”. Preferencyjna oferta BOŚ skierowana jest do właścicieli domów zainteresowanych m.in. wymianą pieca, zakupem pompy ciepła, stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji paneli fotowoltaicznych czy ociepleniem ścian budynku.

Ponadto Bank współpracuje z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska w ramach umów na finansowanie przedsięwzięć proekologicznych, głównie z zakresu ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami, w tym przede wszystkim na instalację paneli fotowoltaicznych i wymianę źródeł ciepła.

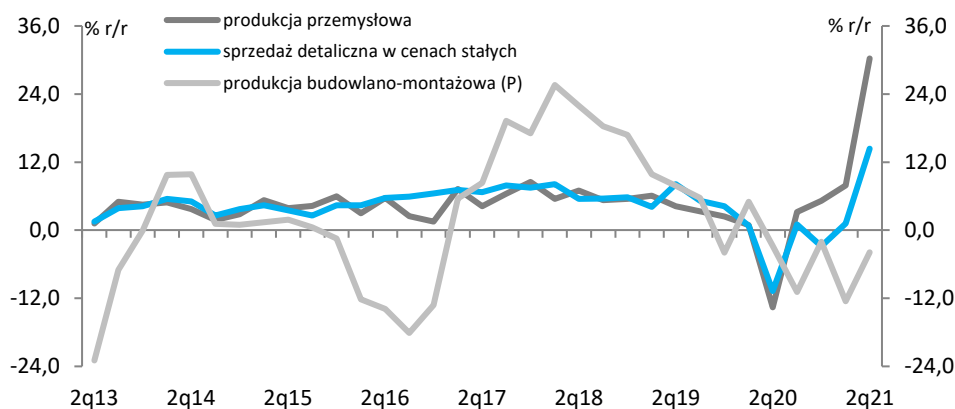
I. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ GRUPY

1. Sytuacja makroekonomiczna

W I półroczu 2021 roku sytuację w gospodarce globalnej i krajowej nadal determinowała trwająca ponad rok pandemia COVID-19. Po tym jak w I kwartale 2021 roku, w szczególności w Europie, obowiązywały restrykcje aktywności społeczno-gospodarczej, II kw., wraz z opadającą falą zachorowań na COVID-19 oraz postępującym procesem szczepień, przyniósł stopniowe znoszenie obostrzeń związanych z pandemią, przyczyniając się do ożywienia aktywności gospodarczej. Wyraźna poprawa aktywności gospodarczej obserwowana była w USA i strefie euro.

W Polsce w II kwartale 2021 roku kontynuowane było - obserwowane w poprzednich kwartałach - ożywienie aktywności w przemyśle w warunkach globalnego ożywienia w handlu międzynarodowym. To, łącznie z efektem bardzo niskiej bazy odniesienia z II kwartału 2020 roku, kiedy to na początku pandemii aktywność w przemyśle gwałtownie spadła, przyniosło w II kwartale 30,3% wzrost produkcji przemysłowej w relacji do analogicznego okresu 2020 roku. Po słabym I kw. w budownictwie, w II kw., przy korzystniejszych warunkach pogodowych, wzrosła aktywność w budownictwie. W efekcie zmniejszyła się skala spadku produkcji w relacji do II kw. 2020 roku. W warunkach znoszenia epidemicznych obostrzeń w II kw. nastąpił skokowy wzrost aktywności w handlu oraz usługach konsumpcyjnych. W II kw. sprzedaż detaliczna wzrosła o ponad 12% r/r, przy niskiej bazie odniesienia sprzed roku.

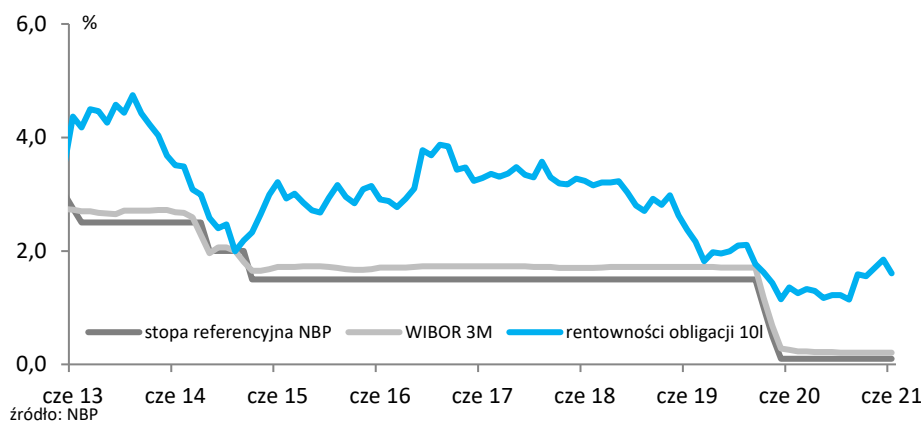

W trakcie II kwartału 2021 roku postępowała poprawa na rynku pracy. Przy niskiej bazie odniesienia z II kwartału 2020 roku, kiedy rynek pracy negatywnie odczuł wpływ ograniczenia aktywności związanego z pandemią, w II kw. dynamika zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw powróciła do wartości dodatnich (osiągając 2,8% w czerwcu), zaś dynamika wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw ukształtowała się w okolicach 10% r/r. W II kw. stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się do 5,9% wobec 6,4% w marcu, a liczba bezrobotnych na koniec czerwca spadła poniżej 1,0 mln osób.

W I półroczu 2021 roku wyraźnie wzrósł wskaźnik inflacji - do 4,3% w czerwcu wobec 2,4% w grudniu 2020 roku. Do wzrostu inflacji przyczynił się przede wszystkim wzrost dynamiki cen paliw w wyniku wzrostu cen ropy naftowej na globalnym rynku wobec bardzo niskich poziomów z I poł. 2020 roku. W kierunku podwyższonej inflacji oddziaływał ponadto stopniowy wzrost dynamiki cen żywności z niskiego poziomu notowanego w 2020 roku oraz cen administrowanych, m.in. za sprawą wzrostu cen energii elektrycznej dla odbiorców indywidualnych. W trakcie I połowy roku obserwowany był także podwyższony wskaźnik inflacji bazowej – m.in. efekt wzrostu cen w okresie znoszenia obostrzeń epidemicznych oraz globalnych problemów w logistycznych łańcuchach dostaw.

W I kwartale 2021 roku NBP kontynuował luźną politykę monetarną. Stopa referencyjna NBP była utrzymywana na poziomie 0,10%; stopa depozytowa 0,00%; stopa lombardowa 0,50%, stopa redyskonta weksli 0,11%; a stopa dyskontowa weksli 0,12%. Jednocześnie bank centralny kontynuował program skupu aktywów finansowych rozpoczęty w marcu 2020 roku. Od początku programu do końca II kw. NBP skupił aktywa o wartości 135,80 mld zł.

W II kwartale 2021 roku rząd kontynuował programy wsparcia przedsiębiorstw: Tarczę Antykryzysową (ZUS, WUP/PUP) oraz Tarczę Finansową (PFR). W ramach Tarczy Antykryzysowej (określanej jako „Tarcza Branżowa”) wsparcie skierowane było do podmiotów działających w jednym z ok. 60 zdefiniowanych przez PKD sektorów (branże hotelarsko-eventowo-turystyczne, ale także edukacja, działalność medyczna i paramedyczna, sprzedaż detaliczna, wybrane usługi). Przedsiębiorstwa działające w jednym z ok. 55 sektorów PKD (branża hotelarsko-eventowo-turystyczna, a także edukacja, działalność medyczna) mogły także skorzystać z nowej Tarczy Finansowej dla MŚP (2.0) Polskiego Funduszu Rozwoju. Wartość wypłaconych środków wyniosła w II kw. 2021 roku ok. 5,4 mld zł, zaś gwarancje kredytowe BGK osiągnęły wartość ok. 8,6 mld zł. W czerwcu 2021 roku PFR rozpoczął przygotowanie do procesu umarzania części preferencyjnych pożyczek oferowanych w ramach Tarczy Finansowej 1.0.

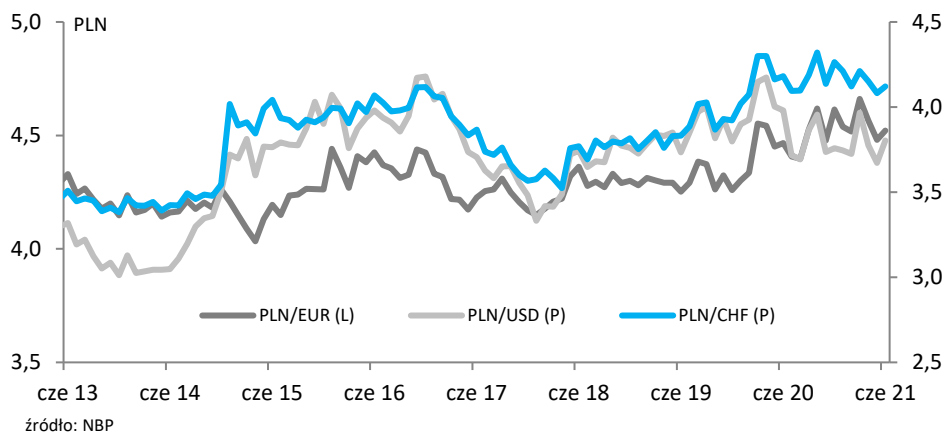
Przez większość I półrocza na globalnym rynku finansowym dominował optymizm wspierany oczekiwaniami na ożywienie aktywności wraz z rozszerzaniem się procesu szczepień oraz luzowaniem polityki fiskalnej w USA. W okresie pierwszych sześciu miesięcy roku globalny indeks rynku akcji wzrósł o blisko 14% wobec końca 2020 roku.

Okresowo poprawie perspektyw wzrostu gospodarczego na świecie towarzyszył wzrost obaw przed trwałym wzrostem inflacji wzmacniany dynamicznym wzrostem cen surowców na rynku globalnym. W efekcie w trakcie II kw. rentowności papierów skarbowych na rynkach bazowych (USA, Niemcy), kontynuowały wzrost, wyraźnie odbijając się z minimów notowanych w 2020 roku. Pod koniec II kw. oczekiwania rynkowe co do trwałego wzrostu inflacji osłabły, co skutkowało obniżeniem rentowności obligacji skarbowych z lokalnych maksimów obserwowanych w trakcie II kw.

Poprawa nastrojów na globalnym rynku finansowym skutkowało wzmocnieniem krajowego rynku akcji oraz kursu złotego. Główny krajowy indeks giełdowy WIG wzrósł od początku roku do końca czerwca o blisko 20%. Do końca czerwca kurs złotego wobec euro wzmocnił się o ponad 2% do 4,52 PLN/EUR, silniej złoty zyskał wobec franka szwajcarskiego (o 3,4% do 4,12 PLN/CHF), jednocześnie osłabił się wobec dolara (1,2% do 3,80 PLN/USD). Obok poprawy sytuacji na globalnym rynku aprecjacji złotego sprzyjało odłożenie na późniejszy termin orzeczenia Izby Cywilnej Sądu Najwyższego w sprawie kredytów denominowanych w walutach obcych.

Stabilizacja polityki pieniężnej NBP przełożyła się na stabilne poziomy stóp procentowych rynku pieniężnego w pierwszych miesiącach 2021 roku. Stawka WIBOR 3M utrzymywała się w tym okresie na poziomie 0,21%.

W warunkach silnego wzrostu rentowności obligacji skarbowych na rynkach bazowych oraz wzrostu krajowej inflacji, podsycającego oczekiwania rynkowe na zacieśnienie polityki monetarnej NBP, w trakcie II kw. kontynuowany był wzrost rentowności krajowych obligacji skarbowych zapoczątkowany w I kw. Jednak pod koniec II kw., w reakcji na obniżenie rentowności na rynkach bazowych oraz podtrzymanie łagodnego stanowiska Rady Polityki Pieniężnej ws. perspektyw stóp procentowych, rentowności obligacji długoterminowych obniżyły się. Od początku roku do końca czerwca rentowności obligacji 2-letnich wzrosły o 26 pkt. baz. do poziomu 0,27%, z kolei rentowności obligacji 10-letnich wzrosły o 38 pkt. baz. do 1,60% na koniec czerwca (w trakcie II kw. przekraczając poziom 1,95%).

2. Działania Banku w związku z pandemią COVID-19

Bank oferuje firmom dotkniętym trudną sytuacją związaną z pandemią COVID-19 szereg specjalnych produktów i rozwiązań dla oraz uczestniczy w działaniach mających na celu wsparcie i pomoc skierowaną zarówno do przedsiębiorców jak i osób fizycznych

- **Szerszy zakres Gwarancji de minimis**

Na podstawie zawartych z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Aneksów do umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis w ramach Krajowego Funduszu Gwarancyjnego, Bank wprowadził specjalne rozwiązania dla firm dotkniętych trudną sytuacją związaną z pandemią COVID-19. Program gwarancji de minimis jest realizowany w ramach rządowego programu "Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego". Gwarancje de minimis zostały wdrożone w celu poprawy dostępu do finansowania dla firm z sektora MŚP i zapewnienia oferty powszechnie dostępnych gwarancji wspierających rozwój przedsiębiorstw. Pomoc de minimis jest formą pomocy publicznej dopuszczoną przepisami Unii Europejskiej.

Szczegółowe rozwiązania:

- w przypadku obejmowania kredytu gwarancją bądź podwyższania kwoty kredytu objętego gwarancją w okresie od 20 marca 2020 roku do 30 czerwca 2021 roku, kwota jednostkowej gwarancji spłaty kredytu stanowi nie więcej niż 80% kwoty kredytu;
- w przypadku obejmowania gwarancją kredytu obrotowego bądź przedłużania kredytu obrotowego objętego gwarancją w okresie od 20 marca 2020 roku do 30 czerwca 2021 roku, gwarancja jest udzielana na okres nie dłuższy niż 75 miesięcy;
- możliwość objęcia gwarancją kredytów inwestycyjnych na okres 120 miesięcy;
- zwiększenie kwoty gwarancji z 3,5 mln zł do maksymalnej kwoty wynikającej z przepisów unijnych o pomocy de minimis tj. 1,5 mln EUR,
- możliwości objęcia gwarancją również kredytów udzielanych w walucie obcej,
- rezygnacja z opłaty prowizyjnej od gwarancji w terminie do 30 czerwca 2021 roku.

- **Szerszy zakres Gwarancji Biznesmax ze środków Funduszu Gwarancyjnego Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój**

Gwarancja Biznesmax oferowana jest przez BOŚ S.A. w ramach współpracy z BGK od 2017 roku. Szerszy zakres gwarancji Biznesmax ma na celu zwiększenie dostępu do bieżącego finansowania, a także umożliwienie dalszego rozwoju działalności firmom z sektora MŚP.

Gwarancja jest bezpłatna i zabezpiecza do 80% kwoty kredytu przeznaczonego na finansowanie innowacyjnych przedsięwzięć oraz projekty z efektem ekologicznym w sektorze MŚP. Okres trwania gwarancji nie może być dłuższy niż 20 lat. Beneficjenci gwarancji mogą skorzystać z dopłaty do oprocentowania kredytu nawet na okres 3 lat. Dopłata polega na refundacji zapłaconych odsetek.

W kwietniu, lipcu i grudniu 2020 roku Bank podpisał Aneksy wprowadzające zmiany w Gwarancji Biznesmax.

Szczegółowe rozwiązania:

- możliwość obejmowania gwarancją stanowiącą pomoc de minimis kredytu obrotowego odnawialnego, w tym kredytu odnawialnego w rachunku bieżącym (tym samym kredyt odnawialny nie będzie już uruchamiany na podstawie dokumentów finansowo-księgowych, a dokumentowanie wydatków pozostaje tylko na poziomie klienta),
- okres dla kredytu obrotowego odnawialnego wynosi maksymalnie 39 miesięcy,
- przypadku gwarancji stanowiącej pomoc de minimis zniesiony został katalog kosztów kwalifikowalnych i obowiązek przedkładania przez Kredytobiorcę planu projektu inwestycyjnego stanowiącego załącznik do umowy z BGK. Ponadto w ramach podmiotowej ścieżki oceny, wprowadzone zostało dodatkowe kryterium w brzmieniu: „w ciągu ostatnich 5 lat zrealizowałem/zrealizowaliśmy inwestycję proekologiczną z efektem ekologicznym”. Dzięki czemu została udostępniona możliwość skorzystania z gwarancji obejmującej odnawialny kredyt obrotowy firmom efektywnym ekologicznie,
- możliwość obejmowania gwarancją stanowiącą pomoc de minimis kredytu obrotowego nieodnawialnego niezwiązanego z inwestycją, który łącznie z kredytem odnawialnym w rachunku bieżącym został nazwany „kredytem płynnościowym na czas pandemii COVID-19”,
- możliwość obejmowania gwarancją kredytu płynnościowego na czas pandemii COVID-19 w przypadku kredytu odnawialnego i udostępnienia limitu kredytu na kolejny okres lub podwyższenia kwoty limitu kredytu, pod warunkiem zmiany warunków umowy kredytu uwzględniającej przyjęcie przez Bank zabezpieczenia w formie gwarancji,
- możliwość obejmowania gwarancją pożyczki, o ile spełnia warunki kredytu, który może być objęty gwarancją oraz jest udzielana na zasadach tożsamyh, w tym w zakresie oceny zdolności do spłaty zobowiązań, z zasadami stosowanymi przez Bank przy udzielaniu kredytów na te same cele, a umowa pożyczki posiada wszystkie istotne cechy umowy kredytu,
- wydłużenie okresu obowiązywania 5% stawki rocznej dla wyliczenia dopłaty do oprocentowania kredytu do 31 grudnia 2021 roku, dopłaty dotyczą również kredytów odnawialnych.

● **Portfelowa Linia Gwarancyjna z Funduszu Gwarancji Płynnościowych (PLG FGP).**

Na podstawie podpisanej w kwietniu 2020 roku Umowy portfelowej linii gwarancyjnej Funduszu Gwarancji Płynnościowych zawartej z BGK, Bank wprowadził do oferty BOŚ S.A. Gwarancję Płynnościową skierowaną do sektora średnich i dużych przedsiębiorstw. Natomiast w grudniu 2020 roku zawarł Aneks nr 3, który utrzymał warunki gwarancji płynnościowej i wydłużył jej okres obowiązywania do 30 czerwca 2021 roku. Fundusz jest częścią rządowej Tarczy Antykryzysowej. Gwarancja jest udzielana na zabezpieczenie kredytu z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej i może odnosić się zarówno do kredytów nowo udzielonych oraz odnawianych kredytów w rachunku bieżącym i linii kredytowych, w tym dla których umowy kredytu zostały zawarte nie wcześniej niż 1 marca 2020 roku.

Podstawowe parametry Gwarancji płynnościowej:

- wskaźnik pokrycia gwarancją – do 80%,
- kwota gwarancji – do 200 mln zł,
- łączna kwota kredytu dla przedsiębiorcy z zabezpieczeniem Funduszu Gwarancji Płynnościowych - maksymalnie 250 mln zł,
- okres gwarancji – maksymalnie 27 miesięcy i nie dłużej niż okres kredytu + 3 miesiące,
- gwarancja udzielana jest do dnia 30 czerwca 2021 roku,
- za gwarancję pobierana jest od klienta opłata prowizyjna należna BGK, gwarancją mogą być obejmowane kredyty walutowe,
- kredyt z gwarancją BGK nie może być przeznaczony na spłatę innego kredytu.

Bank, na podstawie zawartego w sierpniu 2020 roku. Aneksu nr 1 do Umowy, wprowadził zmiany polegające na:

- możliwości obejmowania gwarancją kredytów konsorcjalnych;

- dodaniu załącznika do wniosku o udzielenie gwarancji - „Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc publiczną związaną z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz jej skutków” zgodnego ze wzorem opracowanym przez UOKiK;
- zawarciu Porozumienia do Umowy określającej zasady współpracy pomiędzy BGK, a BOŚ S.A. w zakresie udzielenia gwarancji spłaty kredytu udostępnionego przez Bank w ramach finansowania konsorcjalnego.

• **Zmiany w Gwarancji COSME**

Gwarancja COSME to kolejna gwarancja, którą Bank oferuje klientom z segmentu MŚP w ramach umowy współpracy z BGK.

We wrześniu i grudniu 2020 roku zostały podpisane Aneksy nr 11 i nr 12 do Umowy portfelowej linii gwarancyjnej z regwarancją udzielaną przez EFI w ramach Programu COSME nr 6/PLG-COSME/2015 z dnia 23 października 2015 roku.

Zmiany wprowadzone Aneksami dotyczą przede wszystkim:

- wydłużenia z 27 do 39 miesięcy okresu obowiązywania gwarancji dla kredytów obrotowych, które zostały lub będą udzielone w okresie od 6 kwietnia 2020 roku do 30 czerwca 2021 roku;
- możliwości wydłużenia maksymalnego okresu rolowania kredytu odnawialnego z 5 do 9 lat;
- obniżenia do 0,7% opłaty za udzielenie gwarancji dla ww. kredytów obrotowych w okresie od 6 kwietnia 2020 roku do 30 czerwca 2021 roku;
- wprowadzenia wydłużonych okresów restrukturyzacji kredytów z gwarancją COSME.

• **Zmiany w Gwarancji Kreatywna Europa**

Gwarancja BGK Kreatywna Europa skierowana jest do sektora kultury i kreatywnego. Na podstawie zawartego Aneksu nr 3 do Umowy portfelowej linii gwarancyjnej z regwarancją udzielaną przez Europejski Fundusz Inwestycyjny w ramach programu Kreatywna Europa nr 5/PLG - Kreatywna Europa/2019. (z późn. zm.) BGK obniżył stawkę opłaty prowizyjnej należnej do zapłaty z tytułu gwarancji w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2021 roku, która wynosi 0%.

• **Portfelowa Linia Gwarancyjna Faktoringu z Funduszu Gwarancji Płynnościowych (LGF FGP)**

BOŚ S.A. rozszerzył w 2020 roku ofertę gwarancji portfelowych BGK wprowadzając także Gwarancję faktoringu w ramach Funduszu Gwarancji Płynnościowych LGF FGP. Wprowadzenie Gwarancji było wynikiem podpisanej w dniu 22 października 2020 roku z BGK Umowy portfelowej linii gwarancyjnej faktoringu w ramach Funduszu Gwarancji Płynnościowych nr 14/LGF-FGP/2020.

Fundusz Gwarancji Płynnościowych jest częścią tzw. rządowej tarczy antykryzysowej.

Gwarancja LGF FGP przeznaczona jest dla klientów z sektora MŚP oraz dużych przedsiębiorców dotkniętych skutkami pandemii COVID-19 z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej – niezależnie od branży działania.

Podstawowe parametry Gwarancji LGF FGP:

- gwarancją można zabezpieczyć nowy, jak i istniejący limit faktoringowy do 80% jego wartości;
- gwarancją może być objęty faktoring z regresem i odwrotny;
- gwarancją może być zabezpieczony limit faktoringowy udzielony w PLN i walucie obcej;
- okres gwarancji wynosi maksymalnie 27 miesięcy;
- łączna kwota limitów faktoringowych zabezpieczonych gwarancjami LGF FGP udzielona jednemu przedsiębiorcy nie może przekroczyć 250 mln złotych.

Gwarancje z Funduszu Gwarancji Płynnościowych będą udzielane do 30 czerwca 2021 roku.

• Portfelowa Linia Gwarancyjna FGR – Gwarancja Rolna

W dniu 17 marca 2021 roku Bank zawarł kolejną umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w zakresie gwarancji dla przedsiębiorców. Gwarancje w ramach podpisanej Umowy portfelowej linii gwarancyjnej FGR nr 12/PLG-FGR/2021 przeznaczone są dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstwa (MŚP) działających w sektorze rolnym. Limit przyznany przez BGK na Gwarancje Rolną dla BOŚ S.A. wynosi 20 mln zł i dostępny jest do 31 stycznia 2022 roku.

Podstawowe parametry Gwarancji FGR:

1. Gwarancją może być objęty kredyt udzielony zgodnie z zasadami obowiązującymi w BOŚ S.A. Kredytobiorcy będącemu:
  - a) rolnikiem albo
  - b) przetwórcą produktów rolnych albo
  - c) przetwórcą produktów nierolnych.
2. Gwarancją mogą być objęte kredyty inwestycyjne i obrotowe nieodnawialne i odnawialne, udzielane w PLN i przeznaczone na finansowanie części lub całości kosztów inwestycji lub kapitału obrotowego.
3. Gwarancja może stanowić nie więcej niż 80% kwoty kredytu i nie może przekroczyć:
  - a) 5 mln zł dla rolnika lub
  - b) 10 mln zł dla przetwórcy.

Natomiast Kredyt obrotowy może być udzielony do kwoty nieprzekraczającej równowartości w złotych 200 tys. EUR.

4. Okres Gwarancji:
  - a) 183 miesiące (albo 120 miesięcy w przypadku gwarancji stanowiącej pomoc de minimis) – dla kredytu inwestycyjnego,
  - b) 51 miesięcy - dla kredytu nieodnawialnego;
  - c) 39 miesięcy - dla kredytu obrotowego odnawialnego (w tym kredytu w rachunku bieżącym).
5. Gwarancja stanowi pomoc de minimis lub pomoc publiczną.
6. Brak opłaty prowizyjnej na rzecz BGK.

Dodatkowo Kredytobiorcy korzystający z kredytów zabezpieczonych gwarancją rolną w terminie do 30 czerwca 2021 roku będą korzystali z Dopłaty do oprocentowania.

Dopłata do oprocentowania będzie obejmować okres kredytu nie dłuższy niż 12 miesięcy, licząc od daty uruchomienia kredytu, i wynosić będzie nie więcej niż 2% rocznie od kwoty udzielonego kredytu.

• Dolnośląski Fundusz Gwarancyjny

W dniu 26 marca 2021 roku Bank Ochrony Środowiska podpisał z Dolnośląskim Funduszem Gwarancyjnym Sp. z o.o. Umowę o współpracy w zakresie udzielania poręczeń kredytów i pożyczek mikro, małym i średnim przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą, mającym siedzibę lub realizującym inwestycje na terenie województwa dolnośląskiego.

W 2021 roku Fundusz określił maksymalną roczną wartość zaangażowania z tytułu udzielonych przez Fundusz poręczeń spłaty kredytów i pożyczek na rzecz Banku:

- na 1 mln zł w przypadku poręczeń spłaty kredytów i pożyczek inwestycyjnych;
- na 4 mln zł w przypadku poręczeń spłaty kredytów i pożyczek obrotowych.

Poręczeniem mogą być objęte nowe kredyty udzielane w polskich złotych przeznaczone wyłącznie na finansowanie działalności gospodarczej. Natomiast okres poręczenia obejmuje okres kredytu bądź pożyczki wydłużony maksymalnie o 6 miesięcy. Wartość poręczenia nie może przekroczyć 80% kwoty udzielonego kredytu/pożyczki.

• Tarcza Antykryzysowa PFR

Na podstawie Umowy o świadczenie usług w ramach programu „Tarcza Finansowa PFR”, podpisanej z Polskim Funduszem Rozwoju S.A. (PFR), Bank udostępniał dla swoich klientów możliwość skorzystania ze środków w ramach programu pomocowego uruchomionego przez PFR w ramach Tarczy Antykryzysowej. Program skierowany był do przedsiębiorstw, które ucierpiały wskutek pandemii COVID - 19.

Zgodnie z przyjętym harmonogramem programu w dniu 31 lipca 2020 roku upłynął termin przyjmowania wniosków o subwencje w ramach programu Tarcza Finansowa PFR 1.0 dla mikro, małych i średnich firm. Wnioski o Subwencję finansową w ramach Tarczy PFR 1.0 Klienci Banku mogli składać do 31 lipca 2020 roku. Odwołania od decyzji PFR klienci mogli składać do 30 września 2020 roku. Do 31 stycznia 2021 roku Beneficjenci Programu byli zobowiązani do dostarczenia do banków dokumentów potwierdzających umocowanie osób składających wnioski w ramach programu rządowego „Tarcza Finansowej Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm 1.0”.

W listopadzie 2020 roku PFR przedstawił założenia programu Tarcza Finansowa 2.0, którego celem jest pomoc finansowa dla firm z 45 branż, które musiały ograniczyć lub zawiesić działalność w związku z sytuacją epidemiologiczną związaną z COVID-19.

BOŚ S.A. podpisał z PFR w dniu 14 stycznia 2021 roku Umowę o świadczenie usług związanych z procesem udzielania przez PFR subwencji finansowych na rzecz Przedsiębiorców. Program Tarcza PFR 2.0 został uruchomiony 15 stycznia 2021 roku Klientom Banku została udostępniona możliwość składania wniosków o subwencję w ramach programu pomocowego dla firm w czasie pandemii TARCZA ANTYKRYZYSOWA 2.0. Wnioski zostały udostępnione w bankowości elektronicznej BOŚBank24 i iBOSS24.

W dniu 5 lutego 2021 roku PFR rozszerzył wsparcie dla mikro, małych i średnich firm o 9 dodatkowych branż, szczególnie poszkodowanych przez sytuację związaną z COVID-19.

Klienci Banku w ramach Tarczy PFR 2.0 mogli składać wnioski o subwencje finansową do 28 lutego 2021 roku. Zgłoszenia reklamacyjne dotyczące negatywnej decyzji PFR Bank przyjmował do 15 kwietnia br.

Łącznie w ramach Tarczy PFR 2.0 zostało zaakceptowanych przez PFR 126 wniosków o subwencję finansową na łączną kwotę 43,9 mln zł.

• Pożyczki udzielane w ramach Inicjatywy Jessica i Jeremie

W wyniku uzgodnień z Menadżerami Funduszy (Zachodniopomorską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A., Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego, Pomorskim Funduszem Rozwoju Sp. z o.o.) wprowadzono szczególne rozwiązania dla Pożyczkobiorców Jessica i Jeremie ograniczające negatywne skutki pandemii COVID-19, w tym:

- możliwość wprowadzenia sześciomiesięcznej karencji w spłacie rat kapitałowych i czteromiesięcznej karencji w spłacie rat kapitałowo-odsetkowych dla klientów Centrum Biznesowego Szczecin korzystających z pożyczek Jeremie i Jessica Zachodniopomorska I i II obieg,
- uzyskanie od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego indywidualnych zgód na prolongatę spłat pożyczek dla klientów Centrum Biznesowego Banku w Katowicach korzystających z pożyczek Jessica Śląska,
- możliwość wprowadzenia zmian w umowach dla klientów Centrum Biznesowego Gdańsk korzystających z pożyczek Jessica Pomorska, zgodnie z podpisanym Aneks z PFR Sp. z o.o.

Ponadto 28 stycznia 2021 roku został podpisany z Urzędem Marszałkowskim Aneks nr 6 do Umowy dotyczącej deponowania i zarządzania funduszami. Zapisy Aneksu umożliwiają obecnym klientom Banku posiadającym Pożyczki JESSICA, które były udzielone w ramach Inicjatywy JESSICA z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, na zmianę okresu pożyczki z 15 lat na 20 lat.

• Kredyt na innowacje technologiczne

Bank Ochrony Środowiska S.A. jest jednym z banków udzielających Kredytów technologicznych w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój Poddziałanie 3.2.2 „Kredyt na innowacje technologiczne”. Z kredytu mogą skorzystać podmioty gospodarcze prowadzące działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przeznaczyć go na realizację inwestycji technologicznych. Kredyt wyróżnia wsparcie finansowe w postaci premii technologicznej.

W dniu 3 lipca 2020 roku został podpisany Aneks do Umowy o współpracy z BGK. Najważniejsze zmiany jakie zostały wprowadzone Aneksem to:

- zniesienie maksymalnego limitu premii technologicznej. Dotychczas kwota dofinansowania w postaci premii technologicznej, jaką przedsiębiorca mógł uzyskać na pokrycie wydatków inwestycyjnych, to 6 mln zł;
- możliwość wprowadzenia innowacji na skalę przedsiębiorstwa, co pozwala klientowi na wprowadzenie do firmy produktu lub usługi dotąd nieoferowanych;
- rozszerzono katalog wydatków kwalifikowanych;
- zniesienie obowiązku wniesienia wkładu własnego i dopuszczenie finansowania do 100% wydatków kwalifikowanych przedsięwzięcia Kredytem technologicznym.

W związku z wprowadzonymi przez BGK zmianami, w zakresie wysokości wkładu własnego, dla klientów Banku rozliczających się w pełnej sprawozdawczości z ratingiem nie gorszym niż 8, Bank dopuszcza finansowanie do 100% wydatków kwalifikowalnych inwestycji. Natomiast dla pozostałych wymagany jest wkład własny w wysokości 10%.

• Portfelowa linia gwarancyjna BGK – PLG - EFPiG - Program Czyste Powietrze

W dniu 24 czerwca 2021 r. Bank podpisał z BGK Umowę portfelowej linii gwarancyjnej Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji nr 2/PLG-EFPiG/2021. Podpisana Umowa wprowadziła gwarancję BGK, w tym przypadku przeznaczoną dla osób fizycznych, chcących skorzystać z preferencyjnego kredytu proekologicznego umożliwiającego uzyskanie dotacji z WFOŚiGW na częściową spłatę kapitału kredytu w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW pt. Czyste Powietrze.

Kredyt Czyste Powietrze z Gwarancją PLG - EFPiG przeznaczony jest na finansowanie przedsięwzięć, polegających na wymianie źródeł ciepła i poprawie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz wydzielonych lokali w tych budynkach.

Podstawowe cechy Gwarancji PLG-EFPiG

- kierowana do osób fizycznych,
- Gwarancją PLG-EFPiG może być objęty Kredyt nieodnawialny tzw. Kredyt Czyste Powietrze z przeznaczeniem na realizację celu zgodnego z Programem priorytetowym NFOŚiGW,
- maksymalny okres kredytu objętego Gwarancją PLG-EFPiG 144 miesięcy,
- maksymalny okres Gwarancją PLG-EFPiG wynosi 147 miesięcy,
- maksymalna kwota kredytu 100 tysięcy złotych,
- kwota gwarancji stanowi 80% kwoty udzielonego kredytu i nie może przekroczyć 80 tysięcy zł,
- brak opłaty prowizyjnej na rzecz BGK,
- brak zabezpieczenia na rzecz BGK,
- waluta kredytu PLN.

Gwarancja z Kredytem Czyste Powietrze nie tylko stanowi wsparcie finansowe klientów Banku, ale również wzmacnia wizerunek Banku, poprzez budowanie portfela finansującego jeden z celów zrównoważonego rozwoju.

W dniu 6 lipca 2021 roku Bank uruchomił sprzedaż Kredytów Czyste Powietrze, gdzie obligatoryjnym zabezpieczeniem jest Gwarancja PLG-EFPiG (Gwarancja Czyste Powietrze).

- **Działania na rzecz klientów Banku w celu ograniczenia negatywnych skutków pandemii COVID-19**

W związku z panującą na świecie pandemią COVID-19, Bank Ochrony Środowiska S.A. podjął szereg działań, mających na celu zminimalizowanie wpływu tej sytuacji zewnętrznej na działanie Banku i jego postrzeganie przez klientów i pracowników, przy jednoczesnym zapewnieniu jak najwyższego standardu bezpieczeństwa. Działania zostały szeroko opisane w Raporcie rocznym. Bank w szczególności:

- w przypadku kontaktu pracownika z osobą zakażoną koronawirusem, jako dobrą praktykę Bank przyjął przeprowadzanie testów na COVID-19,
- zapewnił dla chętnych pracowników szczepienia przeciw COVID - 19 przy współpracy z przychodnią Enel-Med sprawującą opiekę zdrowotną nad pracownikami,
- wprowadził usługę telefoniczną wsparcie w ramach projektu „Psycholog Online”. BOŚ zapewnia dostęp do specjalistów, którzy oferują wsparcie psychologiczne w sytuacjach zawodowych i życiowych. Usługa jest dostępna dla wszystkich pracowników przez 7 dni w tygodniu, bez wychodzenia z domu

Jubileusz 30-lecia Banku

- W styczniu z okazji przeprowadzono wysyłkę listu Prezesa Zarządu do wszystkich klientów Banku, którzy wyrazili zgodę na otrzymywanie korespondencji pocztą, tj. 122 tys. adresatów – osób fizycznych i firm. Jubileusz był okazją do podziękowania za zaufanie jakim obdarzają Bank klienci. Została także uzupełniona Księga Identyfikacji Wizualnej o znak „BOŚ 30 lat”, którym w bieżącym roku opatrywane są wszystkie materiały marketingowe Banku.

Działania charytatywne

- W lutym Bank w ramach umów darowizny przekazał 450 tys. sztuk certyfikowanych maseczek chirurgicznych dwóm szpitalom w woj. kujawsko-pomorskim, wspierając w ten sposób walkę z koronawirusem. Akcją pomocy dla szpitali koordynowało Ministerstwo Aktywów Państwowych. Maseczki otrzymały: Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dra Władysława Biegańskiego w Grudziądzu oraz Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki we Włocławku.

3. Istotne zdarzenia w I półroczu 2021 roku

Wyróżnienia i nagrody

- W lutym 2021 roku Wojciech Hann, Wiceprezes Zarządu, kierujący pracami Zarządu BOŚ oraz Radosław Olszewski Prezes Zarządu Domu Maklerskiego BOŚ znaleźli się w gronie Finansistów Roku 2020 roku wytypowanych przez Gazetę Finansową.
- W lutym 2021 roku Ekologiczny kredyt hipoteczny (na 656.000 zł, na 30 lat) znajdujący się w ofercie banku zajął pierwsze miejsce w zestawieniu "ekokredytów" hipotecznych serwisu bankier.pl
- W styczniu 2021 roku Ekonomiści BOŚ w kolejnym roku z rzędu zajęli czołowe miejsca w konkursie na najtrafniejsze prognozy makroekonomiczne i rynkowe w 2020 roku organizowanym przez Gazetę Giełdy i Inwestorów „Parkiet”. W marcu 2021 roku ekonomiści BOŚ zajęli drugie miejsce w XIII edycji konkursu na najlepszego analityka makroekonomicznego organizowanego przez redakcję „Parkietu” i „Rzeczpospolitej”.
- W marcu 2021 roku oferowane przez BOŚ finansowanie łańcucha dostaw w oparciu o faktoring mieszany zostało wyróżnione w ramach plebiscytu "Order Finansowy" magazynu Home&Market w kategorii Faktoring. Redakcja nagradza w nim wyróżniające się instytucje finansowe i ich produkty. Takie, które ułatwiają prowadzenie biznesu, wychodzą naprzeciw oczekiwaniom klientów i ich zmieniającym się preferencjom i potrzebom.

- W marcu 2021 roku W rankingu Instytucja Roku, portal Moje Bankowanie uznał dziewięć placówek Banku Ochrony Środowiska (BOŚ) za najlepsze w Polsce. Są to oddziały z Kielc, Koszalina, Krakowa, Legnicy, Łomży, Nowego Targu oraz centra biznesowe z Poznania, Warszawy oraz Wrocławia. Celem organizowanego przez Moje Bankowanie konkursu Instytucja Roku jest m.in. wyróżnianie najlepszych placówek bankowych, a tym samym podnoszenie jakości obsługi klientów.
- Na początku marca br. DM BOŚ w 18. Edycji Ogólnopolskiego Badania Inwestorów przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych głosami inwestorów został wybrany Najlepszym Domem Maklerskim 2020 roku. W badaniu wzięło udział ponad 3 000 inwestorów. Inwestorzy najwyżej ocenili bezawaryjność platformy transakcyjnej. Bardzo wysoko ocenili również ofertę IKE/IKZE i rynków zagranicznych. To drugi raz z rzędu, kiedy DM BOŚ zajmuje pierwszą pozycję w historii rankingu, od zawsze będąc w pierwszej trójce. Również w marcu DM BOŚ został uhonorowany nagrodą Byk i Niedźwiedź w kategorii Najlepszy Dom Maklerski przyznaną przez redakcję Gazety Giełdy i Inwestorów Parkiet. W uzasadnieniu redakcja zwróciła uwagę m.in. na szybką reakcję DM BOŚ na uderzenie pandemii i dostosowanie pracy oraz obsługi klienta do kanału on-line. DM BOŚ po raz kolejny otrzymał od GPW statuetki Lider Rynku Kapitałowego za rok 2020 za najwyższą aktywność na rynku kontraktów terminowych oraz za najwyższy udział animatora w obrotach sesyjnych akcjami na rynku NewConnect w 2020 roku.

Potwierdzenie oceny ratingowej BOŚ S.A.

W dniu 16 marca 2021 roku Agencja ratingowa Fitch Ratings (Agencja) potwierdziła oceny ratingowe oraz utrzymała perspektywę Banku.

Poniżej przedstawiono oceny ratingowe BOŚ S.A.:

1. Rating długoterminowy IDR w walucie obcej (Long-term Foreign Currency IDR) został potwierdzony na poziomie 'BB-', perspektywa negatywna,
2. Rating krótkoterminowy IDR w walucie obcej (Short-term Foreign Currency IDR) został potwierdzony na poziomie 'B',
3. Krajowy rating długoterminowy (National Long-term Rating) został potwierdzony na poziomie 'BBB-(pol)', perspektywa negatywna,
4. Krajowy rating krótkoterminowy (National Short-term Rating) został potwierdzony na poziomie 'F3(pol)',
5. Rating indywidualny (Viability Rating) został potwierdzony na poziomie 'bb-',
6. Krajowy rating długoterminowy dla obligacji (senior unsecured) został potwierdzony na poziomie 'BBB-(pol)',
7. Krajowy rating krótkoterminowy obligacji (short-term senior unsecured) został potwierdzony na poziomie 'F3 (pol)',
8. Rating dla obligacji podporządkowanych (subordinated) został potwierdzony na poziomie 'BB (pol)'.

Potwierdzenie ratingów odzwierciedla opinię Agencji, że ryzyko prawne związane z dotychczasowymi ekspozycjami na kredyty hipoteczne w walutach obcych wzrosło od czasu ostatniego przeglądu ratingów Banku. Jednocześnie Agencja oczekuje, że więcej informacji będzie można uzyskać po ogłoszeniu wyroków Sądu Najwyższego oraz po podjęciu przez Bank ostatecznych decyzji dotyczących jego udziału w programie dobrowolnej konwersji określonym przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego (KNF).

Roczna składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2021 roku

W związku z otrzymaniem w dniu 22 kwietnia 2021 roku informacji z Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Zarząd Banku podał do publicznej wiadomości, że wysokość ustalonej przez BFG dla Banku składki rocznej na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2021 roku wynosi 15 288,5 tys. zł (z uwzględnieniem korekty składki wniesionej za 2020 roku w kwocie -59,2 tys. zł). Składka została zaliczona jednorazowo w koszty I półrocza 2021 roku.

Rezerwy na ryzyka prawne dotyczące kredytów walutowych

W dniu 26 kwietnia 2021 roku Zarząd BOŚ S.A. podjął decyzję o utworzeniu rezerwy na ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi denominowanymi do waluty obcej. Na dzień publikacji Raportu łączna kwota rezerwy wynosiła 399 mln zł. Na dzień sporządzenia raportu, po uwzględnieniu obniżenia funduszy własnych, zarówno Bank, jak i Grupa kapitałowa Banku spełniały zalecany przez KNF poziom współczynników kapitałowych. (Raport bieżący 16/2021 z dnia 26 kwietnia 2021 roku).

Sprzedaż wierzytelności

W I połowie 2021 roku Bank sprzedał portfele kredytowe o łącznym saldzie ca. 245,7 mln zł (w tym 46,2 mln zł spisanych do ewidencji pozabilansowej). Sprzedaży podlegały portfele:

- portfel 1 – wierzytelności niezabezpieczone (m.in. pożyczki gotówkowe, limity w rachunku, ovedrafty, karty kredytowe) oraz wierzytelności ze zrealizowanym zabezpieczeniem hipotecznym, których saldo całkowite jest <100 000 zł o saldzie 70,1 mln zł (w tym kapitał 49,1 mln zł),
- portfel 2 – wierzytelności z zabezpieczeniem hipotecznym oraz wszystkie powiązane produkty klienta o saldzie 22,9 mln zł (w tym kapitał 15,2 mln zł).
- portfel 3 – wierzytelności ze zrealizowanym lub nieustanowionym zabezpieczeniem hipotecznym wraz z innymi powiązanymi produktami klienta oraz wierzytelności niezabezpieczone, których saldo całkowite jest > 100 000 zł o saldzie 25,8 mln zł (w tym kapitał 14,6 mln zł).
- portfel 4 – wierzytelności, przysługujące Bankowi wobec spółek osobowych i kapitałowych oraz wspólników spółek cywilnych i jawnych o saldzie 126,9 mln zł (w tym kapitał – 59,9 mln zł).

Wpływ sprzedaży na wynik netto Banku był ujemny i wyniósł - 6,5 mln zł netto³.

4. Podstawowe produkty, usługi i sfery działalności Grupy

4.1. Produkty bankowe

Bank posiada w swojej ofercie produkty (depozytowe, kredytowe, rozliczeniowe) oferowane wszystkim grupom klientów, jak również produkty skierowane bezpośrednio do wybranych grup klientów BOŚ S.A.

Warunki i zasady współpracy z poszczególnymi grupami klientów są dostosowywane przez Bank do zmieniających się warunków rynkowych oraz potrzeb adresatów oferty Banku, przy jednoczesnym uwzględnieniu celu w postaci ciągłego podnoszenia efektywności obsługi klientów.

Pion Klientów Instytucjonalnych

BOŚ S.A. posiada szeroką ofertę produktów rozliczeniowych, depozytowych i kredytowych, w oparciu o którą dla każdego klienta może być budowana indywidualna oferta dostosowana do jego konkretnych potrzeb. W zakresie oferty rozliczeniowej Bank posiada standardowe rachunki bieżące, pełniące funkcje rozliczeniowe i służące do gromadzenia środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń krajowych i zagranicznych.

Od 1 stycznia 2021 roku funkcjonuje również odrębna oferta rachunków bankowych dla klientów instytucjonalnych Banku Ochrony Środowiska S.A. będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą. Działanie to zrealizowało wymogi ustawy z dnia 31 lipca 2019 roku o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych („Ustawa o ograniczeniu obciążeń regulacyjnych”), która wprowadziła instytucję Przedsiębiorcy-Konsumenta.

W obszarze produktów rozliczeniowych w II kwartale 2021 roku:

- wdrożono nową aplikację Powiernik służącą do obsługi mieszkaniowych rachunków powierniczych. Powiernik umożliwia realizowanie automatycznych wypłat z otwartych mieszkaniowych rachunków

powierniczych. Znacznie upraszcza oraz zmniejsza pracochłonność procesu uruchomienia środków z rachunku zarówno postronnie Klienta jak i wewnątrz Banku. Zmiany te podnoszą atrakcyjność produktu na rynku.

- wdrożono zmiany w systemach oraz przepisach wewnętrznych dostosowujące Bank do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/518 z dnia 19 marca 2019 roku zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 924/2009 w odniesieniu do niektórych opłat za płatności transgraniczne w Unii i opłat za przeliczenie waluty,
- dostosowano systemy Banku do zmian wprowadzanych Ustawą z dnia 27 listopada 2020 roku o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw oraz zmian planowanych na podstawie Projektu ustawy o Systemie Informacji Finansowej w zakresie przepisu umożliwiającego uaktualnienie całości lub części danych przekazywanych obecnie do STIR,

W zakresie produktów kredytowych:

- Bank oferował klientom kredyt na przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe z premią z Funduszu Termomodernizacji i Remontów.
- W wybranych województwach Bank oferuje preferencyjne kredyty na realizację przedsięwzięć proekologicznych we współpracy z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- Bank prowadził działania mające na celu optymalizację i automatyzację procesu kredytowego na różnych jego etapach: pozyskiwania klienta, oceny wniosku kredytowego, podejmowania decyzji kredytowej, uruchomienia środków czy monitorowania i administrowania kredytem. Projekt obejmował między innymi wdrożenie narzędzia wspierającego proces oceny oraz rozwój systemów ratingowych z uwzględnieniem specyfiki produktów proekologicznych.
- W zakresie produktów dla klientów instytucjonalnych wprowadzone zostały modyfikacje oferty produktowej. W związku z pandemią COVID-19 Bank przedłużył klientom możliwość zawieszenia spłaty rat kapitałowych dla produktów kredytowych (z wyłączeniem kredytów giełdowych) bez dostarczania dodatkowych dokumentów - szczególny tryb obsługi kredytów i pożyczek COVID - 19.

Jednostki samorządu terytorialnego

Bank współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego. Prowadzi kompleksową obsługę bankową ich budżetów, umożliwiającą efektywne zarządzanie środkami pieniężnymi. Obsługa jednostek samorządu terytorialnego jest prowadzona w trybie Ustawy Prawo zamówień publicznych.

Klientom z segmentu finansów publicznych Bank zapewnia wszystkie standardowe produkty depozytowe i kredytowe pozostające w ofercie. Szczególny zakres oferty BOŚ S.A. stanowią produkty służące finansowaniu projektów proekologicznych (kredyty preferencyjne i komercyjne), a także kredyty z linii banków zagranicznych przeznaczone na finansowanie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i inwestycji infrastrukturalnych, jak również Europejska Oferta, która jest pakietem produktów skierowanych do przedsiębiorców, samorządów i spółek komunalnych.

Od maja 2020 roku Bank wprowadził nowe warunki oferowania kredytów na przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe z premią z Funduszu Termomodernizacji i Remontów. W przypadku przedsięwzięć realizowanych w budynkach komunalnych, w tym zabytkowych, w których inwestorem jest gmina lub spółka prawa handlowego należąca do gminy JST mogą ubiegać się m.in. podwyższoną premię remontową w wysokości 50% a nawet 60% kosztów przedsięwzięcia remontowego.

Pion Klientów Indywidualnych

Oferta dla klientów Indywidualnych Banku obejmuje wszystkie podstawowe produkty i usługi dostępne na polskim rynku bankowym (rachunki bankowe, produkty rozliczeniowe, karty płatnicze, usługi i produkty w zakresie lokowania nadwyżek pieniężnych, usługi bankowości elektronicznej i produkty kredytowe) oraz szeroki wybór produktów proekologicznych służących finansowaniu rozwiązań proekologicznych, a także obsługę klientów VIP przez wyspecjalizowanych Doradców.

W II kwartale Bank wprowadził do oferty promocję EKOkonta Oszczędnościowego Na Zielony Start. Promocja polega na podwyższeniu oprocentowania środków zgromadzonych na koncie do wysokości 0,5% dla salda do 50 tys. zł. Promocja jest przeznaczona dla nowych Klientów, którzy:

- posiadają lub otworzą EKOkonto oszczędnościowe
- otworzą ROR z kartą debetową,
- mają wpływy na ROR w kwocie min. 2 tys. zł,
- dokonują transakcji kartą na kwotę min. 500 zł,
- posiadają dostęp do Usługi BOŚBank24 i Aplikacji Mobilnej
- są „EKO” – wyciągi i zestawienie opłat przesyłane elektronicznie oraz wysyłka zmian regulacji na email.

W tym segmencie wdrożono też zmiany w systemach oraz przepisach wewnętrznych dostosowujące Bank do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/518 z dnia 19 marca 2019 roku zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 924/2009 w odniesieniu do niektórych opłat za płatności transgraniczne w Unii i opłat za przeliczenie waluty.

Bank rozwijał ofertę funduszy inwestycyjnych otwartych w celu dywersyfikacji dostępnych dla klienta rozwiązań, dopasowanych do potrzeb inwestycyjnych oraz akceptowalnego dla klienta profilu ryzyka inwestycyjnego. Klienci Banku mogli korzystać z ponad 300 funduszy inwestycyjnych otwartych. Realizowany był również cel biznesowy Banku w zakresie zwiększenia uproduktowania klientów oraz wzrostu przychodów ze sprzedaży w segmencie detalicznym, a w szczególności w podsegmencie klientów VIP.

Zobowiązania wobec klientów indywidualnych

W II kwartale 2021 roku działania podejmowane przez Bank w zakresie produktów depozytowych dla klientów indywidualnych były nastawione na:

- dbałość o optymalizację kosztowości portfela depozytowego i bieżące dopasowanie do zmieniającego się otoczenia rynkowego,
- utrzymanie salda depozytów zgodnie z potrzebami płynnościowymi Banku.

Najistotniejszymi produktami depozytowymi dla klientów indywidualnych były:

- rachunki bieżące, w tym konta osobiste z podstawowym EKOkontem bez Kosztów oraz konta oszczędnościowe z EKOkontem Oszczędnościowym w PLN,
- lokaty promocyjne: EKOklokata Na Dobry Początek, EKOklokata Zyskowna oraz lokaty standardowe,
- lokata walutowa: EKOklokata z Frankiem w CHF.

Jednocześnie w ofercie były dostępne produkty mające na celu budowanie trwałych relacji z klientem np. aktywnie korzystających z ROR.

W styczniu 2021 roku Bank dokonał obniżenia standardowego oprocentowania na rachunkach oszczędnościowych (EKOkoncie Oszczędnościowym, EKOfproficie i Więcej za Mniej), co przyczyniło się do obniżenia kosztów odsetkowych Banku.

Dodatkowo w styczniu 2021 roku Bank zmienił niektóre opłaty w Taryfie opłat i prowizji. Zmiana dotyczyła:

- wzrostu opłat za prowadzenie rachunku na EKOkoncie bez Kosztów i na rachunkach wycofanych z oferty sprzedażowej,
  - wzrostu warunku wpływu zwalnającego z opłaty za prowadzenia EKOkonta VIP,
- co przyczyni się do wzrostu przychodów prowizyjnych Banku.

Pozostała działalność Banku w obszarze rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych koncentrowała się na utrzymaniu przejrzystej oferty poprzez pozostawienie w ofercie rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych: EKOkonta bez Kosztów, EKOkonta VIP, EKOkonta PRP oraz EKOkonta oszczędnościowego w trzech walutach: PLN, EUR i CHF.

W ramach wsparcia sprzedaży produktów kredytowych kierowanych do klientów indywidualnych zostały przeprowadzone akcje promocyjne Pożyczki Gotówkowej:

- na dowolny cel:

- „Portfel zapasowy”, kolejna edycja wprowadzona 16 marca 2021 roku – kontynuacja idei udostępnienia Klientom finansowania na dowolny cel w zakresie kredytów średnio kwotowych, produkt oferowany również z ubezpieczeniem,
- na cele ekologiczne:
  - „Nasza woda”, kontynuacja oferty z terminem obowiązywania do dnia 31 maja 2021 roku, w celu wspierania inwestycji mających za cel zapobieganie i przeciwdziałanie skutkom suszy, stanowi uzupełnienie dla programu rządowego „Moja Woda” i jako jedyny produkt kredytowy tego typu certyfikowany jest znakiem „Climate Leadership”.
  - „Pełnym oddechem”, oferta partnerska dedykowana obecnym i przyszłym klientom PGNiG, wspierająca aktywności Klientów w zakresie wymiany źródeł ciepła i innych działań antysmogowych. Oferta była obecna w portfelu Banku.
  - „Przejrzysta pożyczka”, wiodący produkt Banku dedykowany wsparciu EKOInwestycji Klientów, zarówno rynku komercyjnego jak i Klientów będących beneficjentami programu rządowego „Czyste Powietrze”. Oferta w nowym kształcie obecna w portfelu Banku przez cały pierwszy kwartał 2021 roku,

„Energia ze słońca”, kontynuacja oferty dedykowanej odnawialnym źródłom energii przeznaczona głównie na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej.

Zmodyfikowano również standardową ofertę EkoKredytu PV, dostosowano okres kredytowania i maksymalną kwotę kredytu do oczekiwań Klientów, poszerzono katalog celów produktu i uproszczono zasady zabezpieczeń. Dzięki temu produkt stał się bardziej konkurencyjny.

Efektom zmiany parametrów oferty gotówkowej było przyznanie nagrody Złoty Bankier dla laureata drugiego miejsca.

W ofercie Banku znajduje się kredyt hipoteczny dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny. Są oni zwolnieni z prowizji przygotowawczej lub zwolnieni z 50% prowizji przygotowawczej wraz ze zmniejszeniem marży o 0,1 p.p. względem marży standardowej.

W ramach preferencyjnych warunków oferty dla sektora finansowego Bank proponuje niższą prowizję i marżę względem standardowej oferty kredytu hipotecznego i pożyczki hipotecznej. Oferta skierowana jest do pracowników:

- banków,
- towarzystw ubezpieczeniowych,
- domów maklerskich,
- towarzystw funduszy inwestycyjnych,
- innych instytucji sektora finansowego.

Znakiem rozpoznawczym w ofercie hipotecznej Banku jest Ekologiczny Kredyt Hipoteczny, którego atuty dostrzegła między innymi kapituła konkursu Złotego Bankiera. Oferta kredytów hipotecznych Banku uzyskała srebrny laur.

Produkty ubezpieczeniowe i usługi dodatkowe

Bank oferuje produkty ubezpieczeniowe takie jak: ubezpieczenia przedmiotu kredytowania, w tym ubezpieczenia urządzeń i instalacji służących ochronie środowiska, ubezpieczenia życia i zdrowia kredytobiorców oraz pakiety ubezpieczeń dla posiadaczy kart płatniczych.

BOŚ S.A. pełni rolę agenta ubezpieczeniowego dla pięciu zakładów ubezpieczeń. W celu zwiększenia bezpieczeństwa i wygody pracowników wszystkie szkolenia i egzaminy licencyjne w zakresie ubezpieczeń realizowane są w formule zdalnej.

W ramach usług dodatkowych do produktów bankowych generujących dodatkowe przychody prowizyjne Bank oferuje usługę pomocy prawnej Mecenias Direct dla posiadaczy kont osobistych, w ramach której Klienci otrzymują profesjonalną pomoc prawną za pośrednictwem poczty elektronicznej i telefonu.

Informacja o działalności proekologicznej Banku, w tym we współpracy z NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz innymi instytucjami w analizowanym okresie.

BOŚ S.A. rozwijała działalność na rynku finansowania projektów proekologicznych. Saldo kredytów proekologicznych na dzień 30 czerwca 2021 roku wynosiło 4 374,7 mln zł. Udział w portfelu kredytowym transakcji finansujących działania służące ochronie środowiska oraz wspierających zrównoważony rozwój stanowi 35,46 % salda kredytów ogółem w Banku (wobec 36,56 % na koniec I kwartału 2021 roku).

Struktura segmentowa salda kredytów proekologicznych (wg wartości kapitału)

	tys. zł	30-06-2021	31-12-2020	Zmiana w p.p.
Kredyty proekologiczne udzielone klientom instytucjonalnym		3 927 899	4 245 699	-7,5
Kredyty proekologiczne udzielone osobom fizycznym		446 780	414 726	7,7
KREDYTY PROEKOLOGICZNE		4 374 679	4 660 426	-6,1

W I półroczu 2021 roku współpraca z głównym akcjonariuszem Banku - NFOŚiGW, skupiała się na pozyskiwaniu nowych klientów, którzy ubiegają się lub uzyskali bezpośrednie wsparcie NFOŚiGW w ramach programów pomocowych, unijnych lub krajowych, dofinansowujących projekty proekologiczne oraz na pracach mających na celu zaangażowanie Banku do obsługi programu NFOŚiGW „Czyste powietrze”.

W dniu 14 kwietnia br. została podpisana umowa między BOŚ S.A. oraz NFOŚiGW o udostępnienie środków finansowych na wdrażanie programu „Czyste Powietrze”, której celem jest zwiększenie dostępności środków pozwalających na skuteczną poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji szkodliwych substancji przez domy jednorodzinne.

W dniu 6 lipca 2021 roku Bank uruchomił możliwość składania wniosków o rządową dotację w ramach programu „Czyste Powietrze” i powiązany z nią Kredyt „Czyste Powietrze”. Preferencyjna oferta BOŚ skierowana jest do właścicieli domów zainteresowanych m.in. wymianą pieca, zakupem pompy ciepła, stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji paneli fotowoltaicznych czy ociepleniem ścian budynku.

Maksymalna wartość dotacji z programu „Czyste Powietrze” wynosi 37 000 zł. Uzyskanie wsparcia, o które można się starać w ramach tzw. ścieżki bankowej, jest możliwe przy jednoczesnym zaciągnięciu preferencyjnego kredytu. Maksymalna kwota kredytu, o którą można wnioskować, to 100 000 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania (RRSO) wynosi 6,11%. Bank nie wymaga wkładu własnego, a kredyt objęty jest gwarancją BGK.

Takie połączenie obu produktów finansowych – dotacji i kredytu – sprawia, że koszt inwestycji może być w dużej części sponaony dzięki rządowemu dofinansowaniu.

Ponadto, Bank współpracuje z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska w ramach dotychczasowych umów na finansowanie przedsięwzięć proekologicznych, głównie z zakresu ochrony powietrza.

Bank Ochrony Środowiska rozpoczął proces przygotowania do uzyskania ratingu ESG, który stanowi ocenę działalności instytucji w zakresie wpływu na środowisko, odpowiedzialności społecznej oraz ładu korporacyjnego (ESG – environmental, social, governance). Czynniki ESG odgrywać będą coraz większe znaczenie w budowaniu pozycji konkurencyjnej BOŚ oraz w holistycznym postrzeganiu Banku przez interesariuszy. Uzyskanie ratingu ESG planowane jest do końca 2021 roku.

4.2. Działalność maklerska

W I półroczu 2021 roku koniunktura na warszawskiej giełdzie sprzyjała inwestorom. Wszystkie najważniejsze indeksy giełdowe zanotowały wzrosty notowań, przy czym skala wzrostów wahała się od +11,8% (Wig20) do +27,9% (sWig80). Indeks Wig wzrósł o 15,9%. Na rynku kasowym aktywność inwestorów była wyższa niż w tym samym okresie poprzedniego roku. Zrealizowane obroty w Domu Maklerskim BOŚ na rynku regulowanym akcji w transakcjach sesyjnych wzrosły o 40,9% w relacji r/r.

Udział rynkowy Domu Maklerskiego BOŚ na rynku akcji GPW w I półroczu 2021 roku w transakcjach sesyjnych wyniósł 4,29%, co oznacza, iż był na poziomie wyższym o ok. 10% niż w I półroczu ubiegłego roku (3,91%). W segmencie kontraktów terminowych udział w transakcjach sesyjnych wyniósł 18,24% (w I półroczu 2020 roku udział wynosił 21,28%). Dom Maklerski był liderem rynku kontraktów terminowych oraz zajął trzecią pozycję na rynku NewConnect z udziałem na poziomie 14,94% w I półroczu 2021 roku.

W I półroczu 2021 roku panowała bardzo dobra koniunktura na rynku pierwotnym, o czym świadczyły wysokie nadsubskrypcje na oferowane akcje w ramach IPO. Tylko na rynku regulowanym GPW w tym okresie zadebiutowało 8 podmiotów, z których 3 przeszły z notowań z rynku NewConnect. DM BOŚ był oferującym przy emisjach akcji spółek Triggo SA oraz Urteste SA oraz uczestniczył w konsorcjach dystrybucyjnych: HUUUGE Inc., Bioceltix SA, Captor Therapeutics SA, Vercom SA, Pepco Group N.V, Console Labs SA, Shoper SA oraz Onde S.A., a także obligacji serii AK2 oraz AK3 spółki Kruk SA. Dom Maklerski uplasował również emisję obligacji zielonych serii F spółki Columbus Energy SA. Jednocześnie DM BOŚ rozwijał współpracę z AgioFund TFI w zakresie oferty funduszy ETF. DM BOŚ przeprowadził ofertę założycielską certyfikatów serii A funduszu Beta ETF WigTech oraz wprowadził do notowań na rynku regulowanym certyfikaty funduszy Beta ETF NASDAQ-100 PLN-Hedged, Beta ETF S&P 500 PLN-Hedged oraz Beta ETF WigTech, dla których DM pełni funkcje oferującego i animatora.

I półrocze bieżącego roku było okresem bardzo udanym dla DM BOŚ pod względem liczby otwieranych rachunków inwestycyjnych. Liczba rachunków zwiększyła się o 7 067, co oznacza, iż wzrost był niewiele niższy niż w I pół. u.br. (+7.409). Po I półroczu br. DM BOŚ zajmuje drugą pozycję wśród wszystkich biur maklerskich pod względem wzrostu liczby rachunków maklerskich zarejestrowanych w KDPW. Dom Maklerski jest szóstym biurem, który prowadzi ponad 100 tys. rachunków zarejestrowanych w KDPW (101,4 tys. na koniec czerwca br.).

Silna pozycja rynkowa oraz wysoka jakość świadczonych usług po raz kolejny przyczyniły się do otrzymania przez DM BOŚ nagród branżowych.

Dom Maklerski BOŚ w obliczu trwającej pandemii COVID-19 zachowuje pełną ciągłość operacyjną oraz obsługę wszystkich kluczowych procesów. Dom Maklerski wprowadził szereg rozwiązań mających na celu zachowanie ciągłości działania, jak i ograniczenie ryzyka epidemicznego, zarówno w stosunku do swoich pracowników, jak i klientów korzystających z osobistego kontaktu w placówkach DM BOŚ. Znaczna część pracowników Domu Maklerskiego wykonuje swoje obowiązki w sposób zdalny. W odpowiedzi na wyjątkową sytuację epidemiologiczną, DM BOŚ wdrożył możliwość otwarcia rachunku inwestycyjnego online. W następstwie zwiększonej zmienności, wywołanej pandemią Covid-19, obserwujemy wzrost zarówno aktywności dotychczasowych klientów, jak i zainteresowania otwieraniem nowych rachunków inwestycyjnych, co pozytywnie wpływa na bieżące wyniki finansowe oraz płynność Spółki. Pandemia COVID-19 nie wpłynęła na zmianę celów, strategicznej orientacji oraz strategii zarządzania ryzykiem utraty płynności DM BOŚ. W okresie I półroczu 2021 roku DM BOŚ nie korzystał ze wsparcia oraz nie składał wniosku o przyznanie wsparcia publicznego w ramach rządowego programu Tarczy Antykryzysowej, która ma chronić przed kryzysem wywołanym pandemią COVID-19.

5. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi w BOŚ S.A.

Bank kontynuował współpracę z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w tym z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), który należy do jednych z kredytodawców Banku.

Pożyczkodawca	Kwota pożyczki	Kwota do wykorzystania	Waluta	Data zawarcia umowy	Data spłaty kapitału
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	-	EUR*	17-03-2008	I transza 25-04-2023 II i III transza 25-10-2023
Council of Europe Development Bank, Paryż	50 000	-	EUR	8-03-2010	I transza 22-04-2025; II transza 9-07-2021 III transza 15-12-2021
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	-	EUR	8-02-2012	II transza 15-03-2021 III transza 15-12-2021
Council of Europe Development Bank, Paryż	75 000	-	EUR	26-03-2012	I transza 26-07-2021 II transza 21-10-2022 III transza 1-12-2023
European Investment Bank, Luksemburg	75000	-	EUR	05-03-2015	I transza 15-06-2023 II transza 15-12-2023
European Investment Bank, Luksemburg	75 000	-	EUR	13-06-2017	I transza 15-12-2028 II transza 15-12-2029 III transza 15-12-2030
RAZEM EUR	475 000				

* wykorzystanie w PLN lub EUR

6. Inwestycje w kapitał ludzki – szkolenia

Rozwój kompetencji koncentrował się na kompetencjach biznesowych, wspierających transformację Banku i realizację założeń strategicznych przy tworzeniu „Ramowej Strategii Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023. Nowy plan rozwoju banku uwzględnia gospodarcze następstwa pandemii COVID-19 oraz unijne i krajowe projekty dążące do osiągnięcia neutralności klimatycznej.

W szkoleniach stacjonarnych oraz w kanałach zdalnych udział wzięło łącznie 4 013 uczestników, w tym w szkoleniach grupowych 3 857, a w indywidualnych 156 uczestników.

Zakres podnoszenia kompetencji obejmował:

- szkolenia w sieci sprzedaży: systemy, aplikacje, produkty i procesy bankowe, standardy sprzedaży oraz Jakości Obsługi Klienta, polityka bezpieczeństwa banku, bankowość elektroniczna, kursy kasjerskie walutowo-złotówkowe etc.,
- w obszarze zagadnień dotyczących ryzyka: MSSF9 Klasyfikacja i wycena utraty wartości w otoczeniu pandemii COVID-19 i zmian regulacyjnych dotyczących definicji default; wpływ COVID-19 na segmenty rynku nieruchomości komercyjnych; MIFID II w działalności instytucji finansowych, reklamacje; beneficjent rzeczywisty - analiza i ocena ryzyka klienta; o Praktyczne wyzwania związane z Rekomendacją Z dotyczącą zasad ładu wewnętrznego w bankach, etc.
- w zakresie zagadnień bezpieczeństwa: zarządzanie Cyberbezpieczeństwem, współpraca policji i sektora bankowego w zapobieganiu przestępczości, Dyrektywa PSD2 a bezpieczeństwo, zarządzanie kryzysowe

w przypadku cyber-ataku; Cyberbezpieczeństwo - Zarządzanie tożsamością, Tajemnica bankowa w praktyce działalności banku, Certified Ethical Hacker, Certified Information Systems Security Professional, Elastic Stack - platforma agregacji i analizy logów, Audyt cyberbezpieczeństwa warsztaty.

- w zakresie zagadnień dotyczących IT: zarządzanie jakością danych, warsztaty ansible dla pracowników Zespołu ds. Operacji IT, Certyfikowane szkolenie w zakresie planowania, implementacji, dostosowywania i administracji rozwiązaniem IBM PowerHA SystemMirror 7, etc,
- w zakresie rozwoju kompetencji menedżerskich: coaching dla Dyrektorów Centrów Biznesowych, Standardy prowadzenia warsztatów - szkolenie dla menadżerów, HR Business Partnerzy i Piramida Skutecznego Kierowania.
- w zakresie szkoleń rozwojowych dla pracowników: prawo pracy, Train the Train - Ekspert w Roli Trenera, szkolenie COVID-stres praca w innej rzeczywistości, szkolenia z zakresu Lean Six Sigma Yellow Belt, szkolenia uzupełniającego do poziomu Lean Six Sigma Green Belt, Prawo pracy dla HR Biznes Partnerów, etc.

Z biblioteki szkoleń e-learningowych skorzystało łącznie 822 uczestników, przy czym wielu z nich brało udział w kilku i w takim ujęciu liczba uczestników aktywnie korzystających z biblioteki szkoleń e-learning to łącznie 1 959.

Tematy obejmowały przede wszystkim znajomość:

- najważniejszych przepisów i procedur dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu AML/CFT, w zakresie obowiązujących przepisów, w szczególności identyfikację i weryfikację beneficjenta rzeczywistego oraz prawidłowe korzystanie z zasobów bazy Dow Jones,
- kompetencji wskazanych w załączniku do ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (IDD), zapewniające zgodność z wymogiem uczestniczenia przez każdego agenta lub osobę fizyczną wykonującą czynności agencyjne w 15 godzinach szkoleń zawodowych rocznie,
- cyberbezpieczeństwa,
- produktów obszaru rynku klienta indywidualnego, tj. m.in. rachunków bankowych (w tym Podstawowego Rachunku Płatniczego), pożyczki gotówkowej, depozytów, kredytów hipotecznych, w tym oferty ekologicznej,
- produktów obszaru rynku klienta instytucjonalnego, tj. m.in.: produktów rozliczeniowych, faktoringu, obligacje, instrumentów gwarancyjnych, czy obligacji skarbowych, kredytowych, w tym oferty ekologicznej,
- instrumentów gwarancyjnych, zapewniających lepszy dostęp do finansowania MŚP
- roli Banku jako Agentu Firmy inwestycyjnej i zagadnień dot. oferowania produktów inwestycyjnych (zgodność z Dyrektywą MiFID II oraz Wytycznymi ESMA),
- standardów wewnętrznych dot. jakości obsługi klienta, procesu sprzedaży oraz współpracy wewnętrznej,
- procedur, informacji na temat bezpieczeństwa i ochrony danych osobowych w organizacji, a także wymagań prawnych wg RODO,
- zagadnień dot. ryzyka operacyjnego, w tym m.in. elementarnych zasad bezpieczeństwa fizycznego gotówki, obrotu gotówkowego i bezgotówkowego, procesu obsługi skarg i reklamacji (z tym zgłoszeń dotyczących nieautoryzowanych transakcji płatniczych), jakości danych przekazywanych do baz zewnętrznych i aplikacji umożliwiających zgłaszanie zdarzeń ryzyka operacyjnego, systemu Def3000, obsługi nowej aplikacji do zarządzania gotówką AZG i BackOffice24,
- etyki bankowej,
- przeciwdziałania mobbingowi,
- zagadnień ekologicznych, w tym technologii OZE,
- Program rozwoju Menadżera Sieci Sprzedaży BOŚ.

Nadto w tej formule przeprowadzone zostały badania poziomu wiedzy produktowej, ekologicznej, kompetencji oraz szkolenia w zakresie rozwoju osobistego i umiejętności miękkich, obejmujące zagadnienia, tj. m.in.: asertywność, komunikacja interpersonalna, wystąpienia publiczne.

8. Wybrane dane liczbowe dotyczące działalności Grupy

	tys.	30-06-2021	31-12.-2020	Zmiana %
BANK OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.				
Liczba klientów		194,8	216,8	-10,1
Liczba klientów indywidualnych		176,9	197,1	-10,2
Liczba klientów instytucjonalnych		17,9	19,7	-9,1
Liczba klientów korzystających z kanałów elektronicznych		107,2	119,0	-9,9
Liczba rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych ¹		185,8	208,9	-11,1
Karty płatnicze i kredytowe razem		71,5	79,7	-10,3
Liczba placówek (w szt.)		51	51	0,0
DOM MAKLERSKI BOŚ S.A.				
Liczba rachunków inwestycyjnych		127,1	120,1	5,8
w tym liczba rachunków internetowych		123,9	116,8	6,1

1) łącznie z rachunkami oszczędnościowymi

Według stanu na dzień 30 czerwca 2021 roku liczba placówek Banku wynosiła 51, w tym:

- 13 Centrów Biznesowych,
- 38 Oddziałów Operacyjnych.

9. Kierunki rozwoju Banku

Informacje o przyjętej Strategii Rozwoju

Rada Nadzorcza Banku Ochrony Środowiska S.A. zatwierdziła w dniu 22 czerwca 2021 roku Strategię Rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2021-2023, która uwzględnia bieżące uwarunkowania rynkowe i makroekonomiczne, jak również ambitne cele strategiczne i rozwojowe Banku związane z zieloną transformacją.

Głównym kierunkiem strategicznego rozwoju Banku będzie dalszy rozwój Banku specjalistycznego w obszarze związanym z finansowaniem projektów służących ochronie środowiska naturalnego, realizacji inwestycji i modernizacji proekologicznych oraz komercjalizacji technologii proekologicznych.

Misja Banku: „Innowacyjnie i skutecznie wspieramy zieloną transformację” ma za zadanie podkreślać kierunki działań Banku na rzecz ekologizacji polskiej gospodarki oraz metody ich realizacji. Bank ma na celu wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań finansowych, które przyczynią się do efektywnego wdrożenia zielonej transformacji.

Wizja Banku: „Kompleksowo finansujemy zieloną transformację, oferując unikatowe produkty, zaangażowanych ekspertów i różnorodne instrumenty finansowe”. Ambicją Banku jest wyspecjalizowanie się w finansowaniu przedsięwzięć, które służą zielonej transformacji. Bank dysponuje unikalną ekspertyzą ekologiczną i biznesową w finansowaniu szeroko pojętego sektora „ekologii”, i szerzej, zielonej transformacji we wszystkich sektorach gospodarki, oraz wieloletnim doświadczeniem w analizowaniu ryzyka ekologicznego. Tworzy kolejne produkty finansowe, dzięki którym Klienci mogą realizować projekty biznesowe przy poszanowaniu zasobów środowiska naturalnego.

Zgodnie z założeniami strategii BOŚ, działalność Banku będzie koncentrowała się na pięciu głównych filarach:

- 1) Ekologia i Klimat – kluczowe cele:
  - Kontynuacja rozwoju kompetencji z zakresu ekologii i technologii redukujących emisje, ekspertyzy sektorowej oraz zielonego finansowania
  - Oferowanie klientom wartościowych usług doradczych z zakresu zielonej transformacji, taksonomii,

adekwatnych technologii oraz dostępnych środków publicznych

2) Model biznesowy – kluczowe cele:

- Silny rozwój współpracy z partnerami w oparciu o kanały cyfrowe – najwygodniejszy kanał dla klienta oraz efektywny kosztowo dla Banku
- Finansowanie zielonej transformacji dla klientów korporacyjnych i JST
- Rozwój kompleksowego doradztwa oraz zapewnienie wsparcia dla klientów korporacyjnych podczas pełnego cyklu projektów inwestycyjnych

3) Efektywność operacyjna – kluczowe cele:

- Dostosowanie modelu operacyjnego do nowej strategii biznesowej Banku
- Optymalizacja kluczowych procesów dla klientów (np. proces kredytowy) oraz procesów wewnętrznych

4) Kultura organizacyjna – kluczowe cele:

- Zmiana kulturowa organizacji - zwiększenie zaangażowania pracowników oraz rozwój ich kompetencji
- Wprowadzenie nowego modelu pracy – zwinny i hybrydowy

5) Finanse – kluczowe cele:

- Wprowadzenie trwale rentownego modelu biznesowego oraz poprawa ratingu Banku
- Wyjście z Programu Postępowania Naprawczego
- Dywersyfikacja źródeł finansowania i stopniowe ograniczanie finansowania od klientów detalicznych
- Aktywne włączenie finansowania ze źródeł zewnętrznych

Strategia BOŚ i Grupy ma na celu doprowadzenie do poprawy wszystkich najważniejszych wskaźników do 2023 roku:

- ROE na poziomie 3,5% -5%;
- WNDB powyżej 600 mln zł;
- C/I 54%;
- Udział zielonych aktywów 50%;
- Uzyskanie ratingu ESG;
- Zaangażowanie pracowników 58%.

Obecnie realizowane są intensywne prace w zakresie operacjonalizacji nowej Strategii, w tym m.in.: definiowanie nowych przedsięwzięć strategicznych i ich priorytetyzacji, przegląd dotychczas realizowanych inicjatyw strategicznych przez pryzmat ich zbieżności z nowymi celami strategicznymi Banku.

Informacje o działaniach podjętych w ramach realizacji Strategii

W pierwszym półroczu 2021 roku kontynuowane były projekty strategiczne dotyczące między innymi zwiększenia roli elektronicznych kanałów dystrybucji i dostosowania tradycyjnych kanałów dystrybucji do obecnych wyzwań rynkowych.

Po wdrożeniu nowej bankowości internetowej kontynuowane były prace nad rozbudową bankowości elektronicznej i mobilnej o kolejne nowe funkcjonalności. Uruchomiona została usługa płatniczej karty mobilnej dla klienta indywidualnego w aplikacji G Pay zainstalowanej na telefonie. Obecnie trwają prace dotyczące rejestracji karty mobilnej w aplikacji mobilnej BOŚ. W kwietniu br. wdrożona została usługa „BOŚ ID” – użytkownicy bankowości internetowej BOŚBank24 mogą potwierdzać swoją tożsamość w środowisku internetowym, używając usługi mojeID opracowanej przez Krajową Izbę Rozliczeniową. MojeID ułatwia korzystanie zarówno z usług administracji publicznej, jak i usług dostawców komercyjnych. Teraz będzie można załatwić on-line wiele spraw, które do tej pory wymagały osobistej wizyty w urzędzie, placówce medycznej czy innego dostawcy usług (np. ubezpieczeń, energii elektrycznej, usług telekomunikacyjnych). Dodatkowo,

zakończono projekt wdrożenia usługi BLIK – od dnia 5 lipca br. użytkownicy aplikacji mobilnej BOŚBank24 mogą korzystać z płatności BLIK.

Uruchomiona została funkcjonalność chatbota na stronie internetowej www.bosbank.pl. Ma ona na celu pomóc klientom w uzyskaniu odpowiedzi na pytania oraz dotarciu do potrzebnych informacji. Chatbot BOŚ odpowie na najczęściej zadawane pytania, a docelowo podejmie większość tematów związanych z bieżącą obsługą oraz ofertą produktową. W przyszłości będzie on występował także w roli wirtualnego eko-doradcy.

Kontynuowane były prace w zakresie skalowalności automatyzacji procesów biznesowych w Banku (RPA – Robotic Process Automation, technologia automatyzacji powtarzalnych procesów biznesowych wykorzystująca programy komputerowe potocznie nazywane robotami). W pierwszym półroczu 2021 roku zrealizowano prace w kierunku przygotowania nowych robotów, które usprawnią działalność operacyjną Banku w zakresie m.in. weryfikacji poprawności realizacji poleceń zapłaty i zleceń stałych, czy generowania pism do Klientów i instytucji publicznych. Wszystkie roboty wdrożone w ubiegłym roku (wysyłka decyzji kredytowych, rejestracja polis ubezpieczeniowych, wydawanie zaświadczeń dot. spłacanych kredytów, weryfikacja warunków promocyjnych udzielanych pożyczek ekologicznych) w dalszym ciągu mają na celu nie tylko odciążenie pracowników wykonujących żmudne i powtarzalne procesy biznesowe, ale także usprawnienie obsługi Klientów.

W lutym 2021 roku NFOŚiGW ogłosił nabór banków zainteresowanych przystąpieniem do programu „Czyste Powietrze”, do którego BOŚ podjął decyzję o przystąpieniu. W rezultacie podjętych działań nastąpiło podpisanie umowy o udostępnienie środków finansowych na wdrażanie Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” między NFOŚiGW, WFOŚiGW a BOŚ. Podpisana umowa przewiduje udostępnienie Bankowi środków z przeznaczeniem na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych udzielanych na przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu. BOŚ jest jednym z dwóch banków, które jako pierwsze udostępniły Kredyt „Czyste Powietrze”. Maksymalna wartość dotacji z programu „Czyste Powietrze” wynosi 37 000 zł. Uzyskanie rządowego wsparcia, o które można się starać w ramach tzw. ścieżki bankowej, jest możliwe przy jednoczesnym zaciągnięciu preferencyjnego kredytu.

Bank rozpoczął proces starania się o uzyskanie ratingu ESG, który stanowi ocenę prowadzonego przez nas biznesu w zakresie wpływu na środowisko, odpowiedzialności społecznej oraz ładu korporacyjnego ESG – environmental, social, governance. Wybrana będzie renomowana firma rating’owa ESG. Obecnie przeprowadzany jest przegląd i analiza luk w naszych działaniach i aktywnościach w obszarach ESG. W kolejnych krokach opracowana zostanie Strategia ESG oraz opracowany raport ESG, którego zawartość będzie odpowiadać na potrzeby inwestorów, a także będzie stanowić istotne źródło wiedzy dla agencji ratingowych, co pozwoli finalnie aplikować i uzyskać rating ESG.

Bank Ochrony Środowiska kontynuuje swoje działania w ramach programu „Climate Leadership powered by UN Environment”, ukierunkowane na trwały i pozytywny wpływ na środowisko naturalne, społeczeństwo i biznes, w dwóch wymiarach: zewnętrznym i wewnętrznym. Zgodnie z założeniami strategicznymi, BOŚ będzie się skupiał na działaniach będących odpowiedzią na wyzwania dotyczące wyjścia gospodarki ze spowolnienia spowodowanego COVID-19 oraz wdrażaniu zielonej transformacji w polskich firmach i samorządach, zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu oraz Krajowego Programu Odbudowy. Bank będzie finansował projekty proekologiczne w takich kluczowych obszarach gospodarki jak energetyka, budownictwo, przemysł, transport i logistyka. Drugi wymiar to wewnętrzne działania organizacji. Według raportu Instytutu na rzecz Ekorozwoju, w 2020 roku bank ograniczył swój ślad węglowy o 49%, w porównaniu z rokiem 2019. Najważniejszym czynnikiem wpływającym na tę zmianę było przejście instytucji na energię elektryczną pochodzącą z odnawialnych źródeł.

10. Organizacja Grupy Kapitałowej

Struktura Grupy Kapitałowej

Wykaz jednostek zależnych Grupy BOŚ objętych konsolidacją na dzień 30 czerwca 2021 roku:

Jednostki podporządkowane	Siedziba	Udział % w kapitale Spółki	Udział % w głosach	Metoda konsolidacji
Jednostki bezpośrednio zależne				
Dom Maklerski BOŚ S.A.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
BOŚ Leasing - EKO Profit S.A.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
Jednostka pośrednio zależna (podmiot zależny od BOŚ Leasing - EKO Profit S.A.)				
MS Wind sp. z o. o.	Warszawa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną

Dom Maklerski BOŚ S.A. – to jednostka bezpośrednio zależna, prowadząca działalność na rynku kapitałowym, w szczególności świadcząca usługi maklerskie;

BOŚ Leasing - EKO Profit S.A. – to jednostka bezpośrednio zależna, prowadząca działalność leasingową w zakresie finansowania projektów o charakterze ekologicznym oraz działalność finansową, uzupełniającą ofertę usługową Banku;

MS Wind Sp. z o.o. – to jednostka pośrednio zależna (100% zaangażowanie BOŚ Leasing - Eko Profit S.A.), prowadząca działalność w zakresie realizacji projektu farm wiatrowych.

II. WYNIKI FINANSOWE I DZIAŁALNOŚĆ

1. Wyniki finansowe Grupy

1.1. Rachunek wyników Grupy

	tys. zł	I półrocze 2021	I półrocze 2020	Zmiana%
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze		205 991	293 188	-29,7
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze		- 28 471	- 91 947	-69,0
Wynik z tytułu odsetek		177 520	201 241	-11,8
Przychody z tytułu opłat i prowizji		90 490	81 262	11,4
Koszty z tytułu opłat i prowizji		- 20 696	- 19 759	4,7
Wynik z tytułu opłat i prowizji		69 794	61 503	13,5
Przychody z tytułu dywidend		6 324	5 560	13,7
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych wg wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym należności od klientów)		30 952	34 699	-10,8
Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych		-	3 726	-100,0
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		228	28	714,3
Wynik z pozycji wymiany		13 394	11 687	14,6
Pozostałe przychody operacyjne		14 674	12 973	13,1
Pozostałe koszty operacyjne		- 25 870	- 14 200	82,2
Wynik ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach obcych		- 9 050	- 8 548	5,9
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości		- 63 149	- 63 025	0,2
Ogólne koszty administracyjne		- 197 060	- 186 952	5,4
Zysk brutto		17 757	58 692	-69,7
Obciążenia podatkowe		- 10 893	- 19 010	-42,7
ZYSK NETTO		6 864	39 682	-82,7

Grupa BOŚ S.A. wypracowała wynik z tytułu odsetek na poziomie 177,5 mln zł, niższy o 23,7 mln zł, tj. o 11,8% niż w analogicznym okresie 2020 roku. Główny wpływ na zmniejszenie wyniku odsetkowego miały decyzje Rady Polityki Pieniężnej o obniżce stóp procentowych łącznie o 140 punktów bazowych w 2020 roku.

Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze zmniejszyły się o 87,2 mln zł, tj. o 29,7% w I półroczu 2021 roku w porównaniu do analogicznego okresu 2020 roku, głównie na skutek spadku przychodów odsetkowych od klientów instytucjonalnych o 47,7 mln zł, tj. 27,6%, spadku odsetek od inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych nieprzeznaczonych do obrotu o 26,9 mln zł, tj. 45,6% oraz spadki przychodów odsetkowych od należności klientów indywidualnych o 15,5 mln zł tj. 25,6% przy wzroście przychodów odsetkowych od instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu o 1,4 mln zł, tj. 691,2%. a także odsetek od należności od banków i Banku Centralnego o 1,4 mln zł, tj. 51,3%. Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania kredytów w złotych udzielonych przez Bank w I półroczu 2021 roku (bez impairmentowej korekty odsetek) wyniosła 3,01% wobec 4,08% w I półroczu 2020 roku a w walutach obcych wyniosła 2,25%, wobec 2,34% w I półroczu 2020 roku.

Koszty z tytułu odsetek zmniejszyły się o 63,5 mln zł, tj. o 69,0% wobec I półrocza 2020 roku. Największy wpływ na ich spadek miały niższe koszty rachunków bankowych i depozytów klientów indywidualnych o 42,1 mln zł, tj. o 72,7%. Koszty rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych spadły o 17,8 mln zł, tj. o 95,9%. Koszty instrumentów finansowych – dłużnych papierów własnej emisji – o 2,6 mln zł, tj. o 30,2%.

Spadek kosztów odsetkowych depozytów wystąpił głównie na skutek obniżenia oprocentowania. Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania depozytów pozyskanych przez sieć placówek Banku w I półroczu 2021 roku:

- w złotych, wyniosła 0,22% wobec 1,11% w I półroczu 2020 roku,
- w walutach obcych, wyniosła 0,16% wobec 0,34% w I półroczu 2020 roku.

	tys. zł	I półrocze 2021	I półrocze 2020	Zmiana %
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		205 991	293 188	-29,7
Należności od banków i Banku Centralnego		2127	693	206,9
Należności od klientów instytucjonalnych		125 375	173 105	-27,6
Należności od klientów indywidualnych		44860	60 322	-25,6
Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe nieprzeznaczone do obrotu		32007	58 863	-45,6
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu		1 622	205	691,2
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze od:		28 471	91 947	-69,0
Rachunków bankowych i depozytów od banków		513	218	135,3
Rachunków bankowych i depozytów klientów instytucjonalnych		754	18 560	-95,9
Rachunków bankowych i depozytów klientów indywidualnych		15 828	57 897	-72,7
Kredytów i pożyczek od klientów		83	311	-73,3
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty (JESSICA)		28	149	-81,2
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji		5 987	8 576	-30,2
Transakcji zabezpieczających		3 303	3 854	-14,3
Zobowiązań leasingowych		1 953	1 847	5,7
Postępowań sądowych i roszczeń związanych z walutowymi kredytami hipotecznymi.		-	201	x
Pozostałe		22	334	-93,4
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK		177 520	201 241	-11,8

Wynik Grupy z tytułu opłat i prowizji wyniósł 69,8 mln zł, co oznacza wzrost o 8,3 mln zł, tj. o 13,5% w porównaniu do analogicznego okresu 2020 roku, na skutek wyższego (11,4%) tempa wzrostu przychodów z tytułu opłat i prowizji niż tempo wzrostu kosztów z tytułu opłat i prowizji (4,7%).

	tys. zł	I półrocze 2021	I półrocze 2020	Zmiana %
Przychody z tytułu opłat i prowizji		90 490	81 262	11,4
Opłaty z tytułu usług maklerskich		50 626	44 688	13,3
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym		17 986	16 122	11,6
Prowizje od kredytów		18 423	17 435	5,7
Prowizje od gwarancji i akredytyw		3 144	2 766	13,7
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem		310	250	24,0
Pozostałe opłaty		1	1	0,0
Koszty z tytułu opłat i prowizji		20 696	19 759	4,7
Opłaty z działalności maklerskiej, w tym:		15 269	14 866	2,7
<i>z działalności powierniczej</i>		310	194	59,8
Opłaty z tytułu kart płatniczych		3 688	3 445	7,1
Opłaty od rachunków bieżących		794	210	278,1
Opłaty z tytułu obsługi bankomatów		613	612	0,2
Prowizje z tytułu należności od klientów		52	131	-60,3
Pozostałe opłaty		280	495	-43,4
WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI		69 794	61 503	13,5

Przychody z tytułu opłat i prowizji wzrosły o 9,2 mln zł, tj. o 11,4%. Najbardziej wzrosły przychody z tytułu usług maklerskich o 5,9 mln zł, tj. o 13,3%. Zwiększyły się przychody z tytułu opłat za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym o 1,9 mln zł, tj. 11,6% oraz przychody z tytułu kredytów o 1,0 mln zł, tj. o 5,7% a także prowizje od gwarancji i akredytyw o 0,4 mln zł, tj. 13,7%.

Koszty z tytułu opłat i prowizji zwiększyły się o 0,9 mln zł, tj. o 4,7%. Wzrost miał miejsce głównie na skutek wyższych opłat z działalności maklerskiej o 0,4 mln zł, tj. 2,7% oraz opłat od rachunków bieżących o 0,6 mln zł tj. 278,1%, a także opłat z tytułu kart płatniczych o 0,2 mln zł, tj. 7,1%, przy spadku prowizji z tytułu należności od klientów o 0,1 mln zł, tj. 60,3%.

Przychody z dywidend w 2020 roku wyniosły 6,3 mln zł wobec 5,6 mln zł w analogicznym okresie 2020 roku. Główny wpływ na tą pozycję miała dywidenda ze spółki Kemipol sp. z o.o., która wyniosła 6,3 mln zł wobec 5,5 mln zł w I półroczu 2020 roku.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy wyniósł 31,0 mln zł wobec 34,7 mln zł w analogicznym okresie 2020 roku. Na obniżenie wyniku wpływ miała przede wszystkim niższa zmienność na rynkach finansowych, która wpłynęła na obniżenie liczby realizowanych transakcji przez klientów Domu Maklerskiego BOŚ.

Wynik z pozycji wymiany wyniósł 13,4 mln zł wobec 11,7 mln zł w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Pozostałe koszty operacyjne wyniosły 25,9 mln zł w I półroczu 2021 roku wobec 14,2 mln zł w analogicznym okresie ubiegłego roku, głównie na skutek korekty odsetek i prowizji od kredytów z lat ubiegłych w wysokości 12,5 mln zł.

W I półroczu 2021 roku wynik odpisów z tytułu utraty wartości wyniósł -63,1 mln zł wobec -63,0 mln zł w analogicznym okresie 2020 roku.

	tys. zł	I półrocze 2021	I półrocze 2020	Zmiana %
Świadczenia pracownicze		92 112	82 253	12,0
Koszty administracyjne, w tym:		77 500	76 668	1,1
– koszty rzeczowe		51 528	47 507	8,5
– podatki i opłaty		3 323	2 211	50,3
– składka i wpłaty na BFG		21 366	25 609	-16,6
– składka i wpłaty na KNF		1 168	1 214	-3,8
– składka na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego		69	81	-14,8
– składka na rzecz Izby Domów Maklerskich		46	46	0,0
Amortyzacja, w tym:		27 448	28 031	-2,1
– środków trwałych		6 861	6 976	-1,6
– wartości niematerialnych		13 480	12 587	7,1
– prawa do użytkowania		7 107	8 468	-16,1
OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE RAZEM		197 060	186 952	5,4

Ogólne koszty administracyjne Grupy były wyższe o 10,1 mln zł, tj. o 5,4% wobec I półrocza 2020 roku, głównie z powodu wyższych kosztów świadczeń pracowniczych Grupy o 9,9 mln zł, tj. 12,0%.

Na dzień 30 czerwca 2021 roku Bank zatrudniał (w etatach) 1 137 wobec 1 086 osób na koniec I półrocza 2020 roku, tj. więcej o 4,7%. Zatrudnienie w Grupie BOŚ S.A. zwiększyło się w stosunku do stanu na koniec I półrocza 2020 roku o 4,9%. W tabeli poniżej przedstawiono stan zatrudnienia w etatach w Banku i spółkach zależnych.

Zatrudnienie w etatach	30-06-2021	30-06-2020	Zmiana %
Zatrudnienie w BOŚ S.A.	1 137	1 086	4,7
Zatrudnienie w spółkach zależnych	262	248	5,6
ZATRUDNIENIE W GRUPIE BOŚ S.A.	1 399	1 334	4,9

Koszty rzeczowe w I półroczu 2021 roku wyniosły 51,5 mln zł wobec 47,5 mln zł tj. były wyższe o 4,0 mln zł, tj. 8,5%. Wzrost kosztów był spowodowany waloryzacją umów serwisowych, wzrostem kosztów obsługi prawnej a także kosztami doradztwa związanymi z opracowywaniem nowej strategii Banku.

Składki na BFG, w tym składka na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków wyniosły 21,4 mln zł wobec 25,6 mln zł w I półroczu 2020 roku.

Efektywność i bezpieczeństwo działania Grupy

	I półrocze 2021	2020	Zmiana w p.p.
Stopa zwrotu z kapitału (ROE) ¹	0,7	-14,9	15,6
Stopa zwrotu z aktywów (ROA) ²	0,1	-1,6	1,7
Marża odsetkowa na aktywach ogółem ³	1,8	1,9	-0,1
Koszt ryzyka ⁴	-1,2	-1,2	0,0
Koszty/dochody (C/I) ⁵ przy założeniu równomiernego rozłożenia w całym roku kosztów jednorazowej składki BFG	65,9	62,0	3,9

1) relacja zysku netto do średniego stanu kapitałów,

2) relacja zysku netto do średniego stanu aktywów,

3) relacja annualizowanego wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów z początku i końca okresu,

4) relacja wyniku odpisów z tytułu utraty wartości wraz z wyceną do wartości godziwej dla ostatnich 12 miesięcy do średniego stanu wartości kredytów i pożyczek w tym okresie,

5) relacja sumy ogólnych kosztów administracyjnych i kosztów użytkowania do wyniku z tytułu odsetek, wyniku z tytułu opłat i prowizji, przychodów z tytułu dywidend, wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek wyników bez wyceny należności, wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych, wyniku na rachunkowości zabezpieczeń, wyniku z pozycji wymiany, oraz wyniku z pozostałych operacji, bez rezerw na ryzyko prawne kredytów w CHF.

Marża odsetkowa na aktywach ogółem, liczona jako relacja wyniku z tytułu do średniego stanu aktywów, wyniosła 1,8% wobec poziomu 1,9% za okres 2020 roku. Spadek spowodowany był głównie efektem obniżenia rynkowych stóp procentowych.

Wskaźnik koszty/dochody wyniósł 65,9% wobec 62,1% w roku 2020, głównie na skutek spadku przychodów odsetkowych i wyższych kosztów.

Współczynniki kapitałowe

	I półrocze 2021	2020	Zmiana w p.p.
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	14,23	13,09	1,14
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I – bez przepisów przejściowych MSSF 9	13,85	12,58	1,27
Współczynnik kapitału Tier I	14,23	13,09	1,14
Współczynnik kapitału Tier I – bez przepisów przejściowych MSSF 9	13,85	12,58	1,27
Łączny współczynnik kapitałowy	15,89	14,86	1,03
Łączny współczynnik kapitałowy – bez przepisów przejściowych MSSF 9	15,51	14,36	1,15

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zalecane przez Komisję minimalne wskaźniki kapitałowe wynoszą 8,87% dla współczynnika kapitału Tier i oraz 11,0% dla łącznego współczynnika kapitałowego TCR.

Poziom adekwatności kapitałowej Grupy, zarówno z zastosowaniem rozwiązań przejściowych MSSF 9 jak i bez nich, na dzień 30 czerwca 2021 roku utrzymywał się powyżej poziomów zalecanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

1.2. Bilans Grupy

Suma bilansowa Grupy BOŚ na dzień 30 czerwca 2021 roku wyniosła 19 675,0 mln zł i była niższa o 4,1% w porównaniu do stanu na koniec 2020 roku.

Aktywa Grupy

	tys. zł	30-06-2021	31-12-2020	Zmiana%
Kasa, środki w Banku Centralnym		224 494	266 552	-15,8
Należności od innych banków		187 170	155 616	20,3
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		144 854	113 134	28,0
- kapitałowe papiery wartościowe		44 611	14 032	217,9
- dłużne papiery wartościowe		-	805	x
- instrumenty pochodne		100 243	98 297	2,0
Pochodne instrumenty zabezpieczające		-	-	x
Inwestycyjne papiery wartościowe		7 031 975	7 371 414	-4,6
Należności od klientów, w tym:		11 411 231	11 887 297	-4,0
- wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		11 391 392	11 861 783	-4,0
- wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		19 839	25 514	-22,2
Wartości niematerialne		106 161	110 902	-4,3
Rzeczowe aktywa trwałe		81 630	84 651	-3,6
Prawo do użytkowania – leasing		79 164	67 796	16,8
Aktywa z tytułu podatku dochodowego:		132 548	129 136	2,6
Inne aktywa		275 776	319 331	-13,6
AKTYWA		19 675 003	20 505 829	-4,1

30 czerwca 2021 roku największy udział w aktywach, wynoszący 58,0%, stanowiły należności od klientów. Ich udział w aktywach nie zmienił wobec stanu na koniec ubiegłego roku. Natomiast zmniejszył się o 0,2 p.p. udział inwestycyjnych papierów wartościowych.

Należności od klientów

	tys. zł	30-06-2021	31-12-2020	Zmiana%
Wycena wg zamortyzowanego kosztu		11 360 647	11 827 480	-3,9
Należności od klientów indywidualnych		3 334 082	3 463 724	-3,7
kredyty w rachunku bieżącym		2 570	3 028	-15,1
kredyty gotówkowe		338 350	364 300	-7,1
kredyty mieszkaniowe		2 750 513	2 845 873	-3,4
kredyty i pożyczki pozostałe		242 649	250 523	-3,1
Należności od klientów instytucjonalnych		8 026 565	8 363 756	-4,0
kredyty obrotowe		551 097	518 709	6,2
kredyty i pożyczki terminowe		6 698 359	7 237 795	-7,5
należności faktoringowe		440 038	331 450	32,8
należności leasingowe		131 066	105 756	23,9
skupione wierzytelności		132 958	96 123	38,3
papiery wartościowe komercyjne		73 047	73 923	x
Wycena wg wartości godziwej przez wynik finansowy		19 839	25 514	-22,2
Należności od klientów indywidualnych		916	1 192	-23,2
kredyty i pożyczki mieszkaniowe		340	427	-20,4
kredyty i pożyczki pozostałe		576	765	-24,7
Należności od klientów instytucjonalnych		18 923	24 322	-22,2
kredyty obrotowe		33	39	-15,4
kredyty i pożyczki terminowe		18 890	24 283	-22,2
Razem		11 380 486	11 852 994	-4,0
Złożone depozyty zabezpieczające		27 623	31 704	-12,9
Pozostałe należności		3 122	2 599	x
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW		11 411 231	11 887 297	-4,0

Należności od klientów Grupy według stanu na koniec I półrocza 2021 roku wyniosły 11 411,2 mln zł wobec 11 887,3 mln zł na koniec ubiegłego roku, co oznacza spadek o 4,0%.

Najwyższy udział w należnościach ogółem, wynoszący 70,3%, miały należności klientów instytucjonalnych wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Ich udział nie zmienił się istotnie wobec stanu na koniec 2020 roku. Należności klientów instytucjonalnych wyniosły 8 026,6 mln zł.

	tys. zł	30-06-2021	31-12-2020	Zmiana%
Kredyty i pożyczki wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		2 750 513	2 845 873	-3,4
- kredyty mieszkaniowe w PLN		1 392 020	1 367 273	1,8
- kredyty mieszkaniowe w CHF		782 523	860 971	-9,1
- kredyty mieszkaniowe w EUR		543 525	583 561	-6,9
- kredyty mieszkaniowe w USD		32 445	34 068	-4,8
Kredyty i pożyczki wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		340	427	-20,4
- kredyty mieszkaniowe w PLN		340	427	-20,4
KREDYTY MIESZKANIOWE RAZEM		2 750 853	2 846 300	-3,4

Udział należności klientów indywidualnych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu w należnościach ogółem zwiększył się o 0,1 p.p. do 29,2%. Kwota kredytów klientów indywidualnych wycenianych w zamortyzowanym koszcie wyniosła 3 334,1 mln zł na koniec I półrocza 2021 roku. Główną ich pozycję stanowią kredyty mieszkaniowe, których wartość bilansowa (wycenianych wg zamortyzowanego kosztu) wyniosła 2 750,5 mln zł wobec 2 845,9 mln zł na koniec 2020 roku. Kredyty w walutach obcych mają 49,4% udział w kredytach mieszkaniowych ogółem (51,9% na koniec 2020 roku). Udział kredytów mieszkaniowych w CHF w całym portfelu kredytowym Grupy BOŚ S.A. (netto) wyniósł 6,9% i zmniejszył się o 0,4 p.p. w relacji do stanu na koniec 2020 roku.

Jakość portfela kredytowego Grupy

	tys. zł	30-06-2021	%	31-12-2020	%
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu					
Należności od klientów bez przesłanki utraty wartości, w tym:		10 776 168	86,4	10 983 679	84,3
<i>ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego (Koszyk 1)</i>		8 274 068	66,4	8 582 957	65,9
<i>ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka (Koszyk 2), w tym:</i>		2 502 100	20,1	2 400 722	18,4
<i>farmy wiatrowe</i>		1 052 213	8,4	1 167 101	9,0
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości (Koszyk 3), ale niewykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne, w tym:		19 722	0,2	337 120	2,6
<i>farmy wiatrowe</i>		9 250	0,1	219 641	1,7
Należności od klientów posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości (Koszyk 3), w tym:		1 670 193	13,4	1 709 690	13,1
<i>farmy wiatrowe</i>		6 148	0,0	13 434	0,1
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (brutto)		12 466 083	100,0	13 030 489	100,0
Odpisy z tytułu utraty wartości na:					
<i>należności od klientów – (Koszyk 1)</i>		- 77 253		- 84 772	
<i>należności od klientów – (Koszyk 2), w tym:</i>		- 141 674		- 126 123	
<i>farmy wiatrowe</i>		- 27 873		- 30 947	
<i>należności od klientów – (Koszyk 3) niewykazujące utraty wartości, w tym:</i>		- 464		- 10 245	
<i>farmy wiatrowe</i>		- 367		- 8 734	
<i>należności od klientów – (Koszyk 3) wykazujące utratę wartości, w tym:</i>		- 886 045		- 981 869	
<i>farmy wiatrowe</i>		- 123		- 1 578	
Razem odpisy z tytułu utraty wartości		- 1 105 436		- 1 203 009	
Razem należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (netto)		11 360 647	91,1	11 827 480	90,8
Należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy					
Wartość godziwa, w tym:		19 839		25 514	
<i>farmy wiatrowe</i>		-		-	
Razem należności od klientów wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy		19 839		25 514	
Złożone depozyty zabezpieczające		27 623		31 704	
Pozostałe należności		3 122		2 599	
NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW		11 411 231		11 887 297	

Na koniec I półrocza 2021 roku stan odpisów aktualizujących wyniósł 1 105,4 mln zł. Udział należności od klientów z utratą wartości w całym portfelu wycenianym wg zamortyzowanego kosztu wyniósł 13,4% na dzień 30 czerwca 2021 roku wobec 13,1% na koniec 2020 roku.

Kredyty i pożyczki udzielone w okresie sprawozdawczym

W I półroczu 2021 roku Bank udzielił kredytów i pożyczek (nowa sprzedaż) na kwotę 1 854 mln zł, tj. o 17,0% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (wg wartości kapitału w momencie udzielania kredytu). Sprzedaż klientom instytucjonalnym zwiększyła się o 17,3%, a klientom indywidualnym o 14,5%.

	tys. zł	I półrocze 2021	I półrocze 2020	Zmiana%
Kredyty udzielone klientom instytucjonalnym w okresie półrocza		1 655	1 410	17,3
Kredyty udzielone klientom indywidualnym w okresie półrocza		199	174	14,5
KREDYTY UDZIELONE KLIENTOM W OKRESIE PÓŁROCZA		1 854	1 584	17,0

Sprzedaż kredytów proekologicznych w I półrocze 2021 roku kształtowała się na poziomie 624,8 mln zł i była o 20,1% mniejsza niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Kapitał własny i zobowiązania Grupy

	tys. zł	30-06-2021	31-12-2020	Zmiana%
Zobowiązania wobec Banku Centralnego oraz innych banków		445210	732 743	-39,2
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		64 325	103 316	-37,7
Pochodne instrumenty zabezpieczające		17 274	24 497	-29,5
Zobowiązania wobec klientów		16 050 198	16 560 715	-3,1
Zobowiązania podporządkowane		368 943	368 996	0,0
Rezerwy		421 595	418 534	0,7
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego:		2 213	1 103	100,6
Zobowiązania z tyt. Leasingu		81 596	71 229	14,6
Pozostałe zobowiązania		318 683	311 526	2,3
Kapitał własny razem		1 904 966	1 913 170	-0,4
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIAZANIA		19 675 003	20 505 829	-4,1

Na koniec I półrocza 2021 roku najwyższy 81,6% udział w sumie bilansowej miały zobowiązania wobec klientów. Ich udział zwiększył się o 0,8 p.p. wobec stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku. Zwiększył się także udział kapitału własnego o 0,4 p.p. oraz udział rezerw o 0,1 p.p. Natomiast zmniejszył się zobowiązań wobec Banku Centralnego oraz innych banków o 1,3 p.p. a także zobowiązań przeznaczonych do obrotu o 0,2 p.p.

Źródła finansowania działalności Grupy

Główne źródło finansowania działalności Grupy stanowią zobowiązania wobec klientów, w tym:

- środki depozytowe pozyskiwane przez sieć placówek Banku,
- kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych,
- środki pozyskane od obcych donatorów na działalność kredytową w formie bezpośrednich linii, dopłat do oprocentowania lub dopłat do kapitału (NFOŚiGW, Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, JESSICA – Fundusz Rozwoju Obszarów Miejskich).

	tys. zł	30-06-2021	31-12-2020	Zmiana %
Klienci indywidualni		8 799 388	9 380 943	-6,2
<i>rachunki bieżące/rozliczeniowe</i>		4 957 080	5 206 561	-4,8
<i>lokaty terminowe</i>		3 842 308	4 174 382	-8,0
Klienci instytucjonalni		6 449 325	6 305 999	2,3
<i>rachunki bieżące/rozliczeniowe</i>		4 985 375	5 126 798	-2,8
<i>lokaty terminowe</i>		1 463 950	1 179 201	24,1
Pozostali klienci		79 153	72 182	9,7
Kredyty i pożyczki otrzymane od Międzynarodowych Instytucji Finansowych		633 809	715 708	-11,4
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty		88 523	85 883	3,1
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW		16 050 198	16 560 715	-3,1

Zobowiązania Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. wobec klientów według stanu na 30 czerwca 2021 roku wyniosły 16 050,2 mln zł wobec 16 560,7 mln zł według stanu na 31 grudnia 2020 roku.

Zobowiązania Grupy wobec klientów instytucjonalnych zwiększyły się o 143,3 mln zł, tj. o 2,3%, a zobowiązania wobec klientów indywidualnych zmniejszyły się o 581,6 mln zł, tj. o 6,2% wobec stanu na koniec 2020 roku.

Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeń i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Grupy

W I półroczu 2021 roku Grupa BOŚ nie zaciągnęła kredytów, umów pożyczek, poręczeń i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej.

1.3. Aktywa i zobowiązania warunkowe Grupy

	tys. zł	30-06-2021	31-12-2020	Zmiana %
Zobowiązania warunkowe:		3 177 074	2 863 156	11,0
Finansowe, w tym:		2 760 076	2 490 309	10,8
otwarte linie kredytowe w tym:		2 714 327	2 464 889	10,1
<i>odwoławalne</i>		2 301 129	2 130 346	8,0
<i>nieodwoławalne</i>		413 198	334 543	23,5
<i>otwarte akredytywy importowe</i>		42 264	20 250	108,7
promesy udzielenia kredytu w tym:		3 485	5 170	-32,6
<i>nieodwoławalne</i>		3 485	5 170	-32,6
Gwarancyjne, w tym:		416 998	372 847	11,8
<i>poręczenia i gwarancje spłaty kredytu</i>		12 739	12 739	0,0
<i>gwarancje właściwego wykonania kontraktu</i>		404 259	360 108	12,3
Aktywa warunkowe:		1 220 521	915 199	33,4
Finansowe, w tym:		-	-	x
<i>otwarte linie kredytowe</i>		-	-	x
Gwarancyjne		1 204 164	899 975	33,8
Inne		16 357	15 224	7,4
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem		4 397 595	3 778 355	16,4

Zobowiązania warunkowe Grupy ogółem na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosły 3 177,1 mln zł, w tym zobowiązania finansowe Grupy wyniosły 2 760,1 mln zł. Wg stanu na 30 czerwca 2020 roku w zobowiązaniach pozabilansowych Grupy ogółem, stan czynnych gwarancji ogółem wyniósł 417,0 mln zł, tj. 13,1% zobowiązań pozabilansowych ogółem, z czego:

- wszystkie gwarancje zostały wystawione przez Bank rezydentom,
- najwyższe gwarancje zostały udzielone na kwoty 59,7 mln zł oraz 50 mln zł,
- wartościowo (79,1%) większość czynnych gwarancji dotyczy gwarancji krajowej dobrego wykonania umowy (35,5%), pozostałych gwarancji krajowych (23,0%) oraz gwarancji krajowej zapłaty (20,5%).

Wartościowo zleceńdawcami gwarancji były, wg stanu na 30 czerwca 2021 roku:

- 99,4% jednostki niefinansowe,
- 0,5% sektor instytucji rządowych i samorządowych,
- 0,1% klienci detaliczni.

Wg stanu na 30 czerwca 2021 roku W stosunku do 31 grudnia 2020 roku nastąpił wzrost gwarancji o 44,2 mln zł, tj. o 11,8%.

Informacje o udzielonych i otrzymanych w danym roku obrotowym poręczeniach i gwarancjach

W I półroczu 2021 roku Bank udzielił 81 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 107,1 mln zł, z czego 63 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 103,2 mln zł pozostaje czynnych według stanu na 30 czerwca 2021 roku (dane za 2020 rok to 124 udzielonych gwarancji i poręczeń na kwotę 186,7 mln zł, z czego 72 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 161,3 mln zł pozostawało czynnych według stanu na 31 grudnia 2020 roku).

Gwarancje i poręczenia czynne zostały udzielone z terminami ważności (wartościowo):

- 93,3% od 1 m-ca do 3 lat,
- 4,7% to gwarancje z terminem ważności od 3 lat do 5,
- 2,0% to gwarancje z terminem ważności powyżej 5 lat.

2. Różnica pomiędzy prognozami a zrealizowanymi wynikami

Grupa Kapitałowa BOŚ S.A. nie publikowała prognoz wyników finansowych.

III. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI W GRUPIE

1. Ryzyko kredytowe

Podstawowym celem w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym w I półroczu 2021 roku, a w szczególności w zakresie zarządzania jakością aktywów, była poprawa jakości oraz struktury portfela kredytowego.

Działania mające na celu poprawę jakości portfela kredytowego koncentrowały się na prowadzeniu polityki zakładającej umiarkowany poziom apetytu na ryzyko, umożliwiającej osiągnięcie poziomu kosztu ryzyka oscylującego wokół średniej dla sektora.

W zakresie poprawy struktury portfela kredytowego Bank kontynuował podejmowane w okresach wcześniejszych działania ukierunkowane na zmniejszenie jednostkowych ekspozycji i ryzyka koncentracji.

W czerwcu 2021 roku Bank przyjął strategię rozwoju na lata 2021-2023 (Strategia Banku Ochrony Środowiska na lata 2021-2023). W obszarze bankowości korporacyjnej Bank skoncentruje się na obsłudze średnich i dużych firm oraz samorządów, oferując produkty kredytowe wspierające zieloną transformację. Oferta dla klientów detalicznych również pozostaje skoncentrowana wokół finansowania inwestycji prośrodowiskowych.

Bank finansował transakcje, które były zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z polityką kredytową Bank nie angażował się w transakcje:

- mogące narazić Bank na utratę reputacji,
- mogące powodować, że wiarytelność obciążona ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie przekroczy poziom określony wymogami zewnętrznymi,
- realizowane z naruszeniem Prawa Ochrony Środowiska lub mogące stanowić potencjalne źródło degradacji środowiska naturalnego,
- z klientami nieposiadającymi wiarygodnych, stałych i stabilnych dochodów.

Bank uzależniał podjęcie finansowania od:

- posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty wnioskowanego zadłużenia w terminach uzgodnionych z Bankiem,
- przedstawienia zabezpieczenia spłaty w formie i wartości akceptowanej przez Bank, o ile przepisy wewnętrzne tego wymagają,
- spełnienia innych kryteriów warunkujących podjęcie finansowania, w szczególności, wyników dotychczasowej współpracy klienta z Bankiem oraz oceny historii kredytowej klienta w sektorze bankowym.

Klient i transakcja podlegały wszechstronnej ocenie ryzyka kredytowego z uwzględnieniem skutków gospodarczych pandemii COVID-19.

Bank oceniał ryzyko kredytowe z wykorzystaniem modeli ratingowych i scoringowych, zróżnicowanych w zależności od rodzaju klienta i transakcji. Modele były budowane, rozwijane, monitorowane i nadzorowane w Obszarze Ryzyka z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych wymogów w tym zakresie.

Model oceny ryzyka kredytowego dla osób fizycznych ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmował:

- analizę ilościową – polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty zobowiązania kredytowego oraz
- analizę jakościową – polegającą na ocenie cech klienta, które mają istotny wpływ na jego skłonność do spłaty zaciągniętego zobowiązania kredytowego w terminach określonych w umowie w tym ocenę scoringową i ocenę zachowania klienta w oparciu o informacje z Biura Informacji Kredytowej S.A.

W procesie oceny zostały uwzględnione postanowienia wynikające z Rekomendacji T i S KNF, w szczególności w zakresie wprowadzenia odpowiednich poziomów wskaźnika Dtl/DStI i LtV

W procesie oceny klienta Bank wykorzystywał informacje pozyskane z różnych źródeł, w tym informacje pozyskiwane z baz zewnętrznych.

Model oceny ryzyka klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (spółki komunalne) uwzględniał dwa obszary: ocenę klienta i ocenę transakcji (ocena ratingowa).

Ocena klienta dokonywana była na podstawie elementów ilościowych i jakościowych. Ocena ilościowa dotyczyła podstawowych, z punktu widzenia generowania wyniku finansowego i zachowania płynności, obszarów działalności klienta. Ocena jakościowa obejmowała w szczególności ocenę: planów rozwojowych, doświadczenia i umiejętności osób zarządzających, jakości relacji klienta z otoczeniem zewnętrznym, w tym z Bankiem.

Model oceny ryzyka jednostek samorządu terytorialnego uwzględniał analizę Klienta opierającą się o ocenę podstawowych wskaźników budżetowych, wskaźników zadłużenia oraz analizę transakcji opierającą się o ocenę planowanych wskaźników zadłużenia, jakości zabezpieczenia i długości trwania transakcji.

W przypadku finansowania klienta funkcjonującego w ramach grupy podmiotów powiązanych Bank oceniał ryzyko kredytowe z uwzględnieniem wpływu sytuacji podmiotów powiązanych.

Ocena transakcji dokonywana była w szczególności na podstawie oceny celu finansowania, długości okresu kredytowania i wartości zabezpieczenia spłaty. Bank ustanawiał taką strukturę finansowania, aby zapewnić podział ryzyka pomiędzy kredytobiorcę i Bank, głównie poprzez odpowiednie do skali ryzyka zaangażowanie środków własnych kredytobiorcy.

W przypadku ekspozycji istotnych ze względu na poziom ryzyka lub kwotę transakcji, ocena ryzyka weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka kredytowego - pracownika wyspecjalizowanego w identyfikacji ryzyka i doborze adekwatnych form jego mitygacji, niezależnego od służb sprzedaży.

Bank monitorował ryzyko kredytowe przez cały okres funkcjonowania transakcji kredytowej.

W przypadku zidentyfikowania sytuacji mogących zagrozić terminowej spłacie Bank podejmował działania upominawcze i restrukturyzacyjne wykorzystując w tym celu między innymi rozwiązania zaimplementowane w systemie wczesnego ostrzegania (SWO).

W okresach miesięcznych Bank dokonywał analizy wszystkich ekspozycji kredytowych w celu:

- zidentyfikowania ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- pomiaru utraty wartości,
- utworzenia odpisów lub rezerw.

Do pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz tworzenia odpisów lub rezerw Bank stosował metodę zindywidualizowaną i grupową. Z uwagi na wybuch pandemii COVID-19 i niepewność związaną z potencjalnym jej wpływem na sytuację gospodarczą oraz portfel kredytowy, Bank zdecydował się na wprowadzenie w procesie szacowania odpisów metodą grupową tymczasowej eksperckiej korekty odzwierciedlającej wrażliwości poszczególnych branż na kryzys będący następstwem COVID-19 oraz zmianę w zakresie uwzględnienia wyższej wagi pesymistycznego scenariusza sytuacji makroekonomicznej.

Kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych, które funkcjonowały w Banku, uzależnione były od:

- rodzaju i kwoty transakcji,
- wysokości łącznego zaangażowania kredytowego Banku wobec grupy podmiotów powiązanych, do której należy klient,
- poziomu ryzyka generowanego przez klienta i transakcję,
- zastosowaniu odstępstwa wpływającego na ryzyko kredytowe.

W Banku funkcjonował system podejmowania decyzji kredytowych, którego podstawą jest reguła, że im wyższy poziom ryzyka transakcji wynikający z jej złożoności, kwoty zaangażowania lub sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, tym wyższy jest szczebel decyzyjny uprawniony do podjęcia decyzji. Szczeblami decyzyjnymi o najwyższych poziomach uprawnień są Komitet Kredytowy Centrali i Zarząd Banku. W przypadku zastosowania odstępstwa wpływającego na ryzyko kredytowe decyzje podejmuje organ decyzyjny o wyższych kompetencjach.

Podejmując decyzje kredytowe w sprawie transakcji zawieranych z członkami organów Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku albo podmiotami powiązanimi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie Bank uwzględniał wymogi ustawy Prawo bankowe.

Bank przyjmował na zabezpieczenie swoich wierzytelności zabezpieczenia rzeczowe i osobiste.

Bank preferował transakcje zabezpieczone, z zastrzeżeniem, że ustalono maksymalny poziom transakcji niezabezpieczonych w segmencie detalicznym wraz z kryteriami pozwalającymi na udzielenie transakcji bez zabezpieczenia, z uwzględnieniem specyfiki produktowej, segmentu klientów, wpływu tych transakcji na wyniki Banku i wysokość potencjalnej straty.

Poziom zabezpieczenia był uzależniony od poziomu ryzyka generowanego przez transakcję, w tym w szczególności od rodzaju transakcji i długości jej trwania.

Ustalając wartość zabezpieczenia Bank kierował się zasadą ostrożnej wyceny.

Przy wyborze formy zabezpieczenia Bank uwzględniał:

- należyłą ochronę interesów Banku,
- wysokość kosztów związanych z ustanowieniem danego zabezpieczenia,
- możliwość szybkiego upłynnienia danego zabezpieczenia.

W Banku funkcjonowała polityka zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi zawierająca strategię działania umożliwiającą uzyskanie określonej w czasie redukcji ekspozycji nieobsługiwanym oraz plan operacyjny wspierający realizację działań strategicznych.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu następstw gospodarczych stanu pandemii COVID-19 na jakość portfela kredytowego Bank stosował szczególne zasady finansowania i monitorowania klientów, kierując się w przyjętych rozwiązaniach Pakietem Impulsów Nadzorczych na rzecz Bezpieczeństwa i Rozwoju przygotowanym przez UKNF, dostosowując procedury działania do aktualnej sytuacji rynkowej i epidemicznej. Bank dopuszczał, między innymi, możliwość udzielania finansowania w oparciu o perspektywiczną zdolność kredytową i uproszczone projekcje płynnościowe.

Jednocześnie, Bank podchodził ze szczególną uwagą do finansowania w branżach, które w jego ocenie, pozostają najbardziej narażone na negatywne skutki pandemii, w tym do finansowania ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych dochodowych.

Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyko koncentracji zaangażowań na poziomie:

- pojedynczego klienta i transakcji,
- portfela kredytowego.

Na poziomie pojedynczego klienta i transakcji, ryzyko koncentracji zaangażowania zarządzane było poprzez przestrzeganie nadzorczych limitów zaangażowania, w szczególności wynikających z przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku i Prawa Bankowego, jak również poprzez stosowanie zasady, że przebieg procesu oceny i monitorowania ryzyka zależy od kwoty zaangażowania kredytowego.

Bank wprowadził, w związku z wejściem w życie z dniem 28czerwca 2021 roku Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dn. 20maja 2019 roku zmieniającego w/w Rozporządzenie nr 575/2013, nową definicję dużej ekspozycji oraz dostosował poziom maksymalnego zaangażowania w klienta lub grupę powiązanych klientów do wartości kapitału Tier I.

Na poziomie portfela kredytowego zarządzanie koncentracją zaangażowań dokonywane było poprzez przestrzeganie limitów wewnętrznych lub wartości ostrzegawczych zatwierdzonych przez Zarząd Banku lub Radę Nadzorczą w przypadku limitów, poprzez które Bank określa akceptowany poziom apetytu na ryzyko kredytowe.

W szczególności Bank stosował następujące limity:

- geograficzne – zaangażowanie wobec innych krajów,
- dotyczące parametrów produktowych – np. maksymalne LTV,
- dotyczące portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości – wynikające z Rekomendacji KNF,
- dotyczące zaangażowania w wybrane branże działalności gospodarczej,
- udziału kredytów walutowych w portfelu kredytów Banku,

- łącznego zaangażowania wobec podmiotów/grup podmiotów powiązanych, wobec których zaangażowanie Banku przekracza 10% uznanego kapitału Banku,
- łącznego zaangażowania wobec podmiotów/grup podmiotów powiązanych, uzależnione od ratingu podmiotu/grupy podmiotów powiązanych,
- łącznego zaangażowania wobec spółek zależnych Banku,
- limit na zaangażowanie z tytułu transakcji kredytowych, dla których zostały zastosowane szczególnie zasady finansowania w związku z wybuchem pandemii COVID-19.

W procesie zarządzania ryzykiem koncentracji Bank stosował system poziomów ostrzegawczych, który ma zastosowanie do wszystkich limitów wewnętrznych w obszarze ryzyka kredytowego. Podstawowe założenie systemu opiera się wyróżnieniu trzech poziomów wykorzystania limitu i stopniowym wdrażaniu działań mitygujących ryzyko przekroczenia limitu w zależności od poziomu jego wykorzystania.

Poziom wykorzystania limitów był cyklicznie monitorowany i raportowany organom Banku w trybie wynikającym z regulacji wewnętrznych Banku.

Zgodnie z wymogami określonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego w Rekomendacjach T i S oraz Uchwale w sprawie wymagań dotyczących identyfikacji, monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań, w tym dużych zaangażowań, Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego dotyczące portfela kredytów klientów detalicznych i korporacyjnych, w tym dla największych zaangażowań.

Informacja dotycząca poziomu ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym Banku prezentowana była Zarządowi Banku miesięcznie, a Radzie Nadzorczej – nie rzadziej niż kwartalnie.

Bank w swoich działaniach kredytowych przestrzegał wymogów nadzorczych, zasad wynikających z dobrych praktyk bankowych i procedur wewnętrznych.

2. Ryzyko finansowe

Ryzyko finansowe w Grupie BOŚ koncentruje się przede wszystkim w Banku oraz w Domu Maklerskim BOŚ S.A. (DM BOŚ S.A.) i obejmuje:

- 1) ryzyko płynności,
- 2) ryzyko rynkowe, w tym:
  - ryzyko stopy procentowej (w księdze bankowej i handlowej),
  - ryzyko walutowe (przede wszystkim w księdze handlowej; ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej),

pozostałe ryzyka (ryzyko ogólne i szczególne cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów oraz ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania).

Ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej występują przede wszystkim w Banku, natomiast ryzyko walutowe - w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (w księdze handlowej; ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej). W DM BOŚ S.A. występuje także ryzyko cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów i ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem w Banku, jak i w Grupie BOŚ w zakresie ryzyka finansowego określa Strategia zarządzania ryzykiem bankowym. Strategia ta stanowi integralny element obowiązującej Strategii działania Banku.

System zarządzania ryzykiem w Grupie BOŚ obejmuje badanie poszczególnych rodzajów ryzyka, związanych zarówno z działalnością Banku, jak i Spółek wchodzących w skład Grupy. Bank jako podmiot dominujący, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Grupie. Proces zarządzania ryzykiem podlega

okresowym przeglądom, które mają na celu dostosowanie tego procesu do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i uwzględniają zmiany zachodzące w Banku oraz w Grupie.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest dokonywane w oparciu o ustalony przez Radę Nadzorczą poziom apetytu i tolerancji na ryzyko, określonych za pomocą zestawu limitów wewnętrznych. W Banku obowiązują polityki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzykiem rynkowym w księdze handlowej, gdzie określone są między innymi maksymalne poziomy ryzyka finansowego, zgodne z przyjętym przez Radę Nadzorczą apetytem na ryzyko. Na ich podstawie ustanowiono system wczesnego ostrzegania, który koncentruje się na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu, kontrolowaniu i raportowaniu ryzyka.

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. do księgi bankowej wchodzi pozycje nie zaliczone do księgi handlowej, w tym w szczególności:

- udzielane kredyty, gwarancje, pożyczki, lokaty i przyjmowane depozyty,
- transakcje zabezpieczające płynność i ryzyko stopy procentowej operacji zaliczonych do księgi bankowej,
- zakup papierów wartościowych w celu innym niż handlowy.

Zgodnie ze strategią Grupy BOŚ, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej. Księga handlowa zawiera transakcje realizowane na rachunek własny w celu handlowym, tj. z zamiarem uzyskania korzyści finansowych w krótkich okresach, z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też innych odchyłeń cen lub parametrów cenowych, w tym w szczególności stóp procentowych i kursów walutowych. Sprzedaż transakcji z księgi handlowej nie jest prowadzona w celu utrzymania płynności. Zadaniem księgi handlowej jest zapewnienie klientom najwyższej jakości usług. W celu osiągnięcia tych zadań Bank oraz DM BOŚ S.A., w ramach obowiązujących limitów ryzyka, utrzymują otwarte pozycje.

Celem zarządzania ryzykiem w Grupie BOŚ jest utrzymywanie poszczególnych rodzajów ryzyka na przyjętym poziomie tolerancji i apetytu, pozwalającym na ochronę wartości kapitału akcjonariuszy, zachowanie bezpieczeństwa depozytów klientów oraz uzyskanie odpowiedniej efektywności działalności Grupy BOŚ, w tym zapewnienie zdolności dostosowania działalności Grupy do zmieniających się warunków rynkowych, kompetencji i zaangażowania kadry kierowniczej oraz pracowniczej, jakości systemów informacji zarządczej.

Grupa BOŚ w I półroczu 2021 r systematycznie monitorowała sytuację gospodarczą i rynkową związaną z pandemią COVID-19 i analizowała jej wpływ na ryzyka finansowe, w tym ryzyko rynkowe i ryzyko płynności. Choć poziom poszczególnych rodzajów ryzyka wzrosły w porównaniu z okresem sprzed pandemii, to generalnie utrzymywały się w ramach przyjętych przez Grupę limitów.

W I półroczu 2021 roku główne cele zasady i organizacja procesu zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie Kapitałowej nie uległy zmianie. Poziom i profil ryzyka finansowego są regularnie monitorowane w Banku w Departamencie Ryzyka Finansowego (departament II linii obrony) i w DM BOŚ S.A. W Wydziale ds. Zarządzania Ryzykiem oraz raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Radzie Nadzorczej DM BOŚ S.A., Komitetowi ds. Ryzyka (przy Radzie Nadzorczej), Zarządowi Banku, Zarządowi DM BOŚ S.A., Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (KZAP ds. PiRR).

2.1. Ryzyko płynności

Celem Grupy BOŚ w zakresie zarządzania płynnością jest utrzymanie zdolności do finansowania aktywów i terminowego regulowania zobowiązań, a także utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności. Ryzyko płynności jest przede wszystkim generowane w Banku.

Strategia i procesy w zarządzaniu ryzykiem płynności są dopasowane do profilu i skali działalności Banku. Strategię zarządzania ryzykiem płynności określa zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Strategia Płynnościowa Banku. Strategia określa apetyt Banku na to ryzyko, wyznacza główne kierunki oraz cele ilościowe dla wybranych wielkości i jest integralnym elementem Ramowej Strategii działania Banku. Tolerancja na ryzyko płynności, dostosowana do przyjętego apetytu, została określona w zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Polityce w zakresie zarządzania płynnością poprzez obowiązujący w Banku system wewnętrznych limitów i wartości ostrzegawczych.

Struktura i organizacja funkcji zarządzania ryzykiem płynności obejmuje wszystkie szczeble struktury organizacyjnej Banku i działa w ramach funkcjonujących trzech linii obrony. Szczególną rolę w procesie zarządzania ryzykiem płynności pełni Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Płynność w Banku rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym:

- płynność śróddzienna – w ciągu dnia;
- płynność bieżąca – w okresie do 7 dni;
- płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca;
- płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy;
- płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności śróddziennej, bieżącej i krótkoterminowej Bank wykorzystuje następujące miary i narzędzia:

- poziom płynności śróddziennej – odzwierciedla niezbędny do utrzymania poziom środków na rachunku w NBP, pozwalający na regulowanie zobowiązań Banku w trakcie dnia, w sytuacji normalnej i skrajnej;
- aktywa płynne (nadwyżka płynności) – stanowiące bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wpływów w horyzoncie 30 dni;
- zapas płynności – który mierzy poziom aktywów płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni, z uwzględnieniem narzutu z tytułu koncentracji;
- ocenę stabilności bazy depozytowej;
- lukę płynności krótkoterminowej (dla PLN, EUR, CHF i USD) – pokazującą poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych; luka ta przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji na rynku hurtowym oraz z transakcji pochodnych;
- testy warunków skrajnych (pozwalające m.in. na weryfikację możliwości utrzymania płynności w zdefiniowanym w Banku horyzoncie czasowym w poszczególnych scenariuszach).

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności średnio- i długoterminowego Bank wyznacza i monitoruje:

- lukę płynności kontraktową oraz urealnioną (która jest uzupełniana o systematycznie przeprowadzane analizy: stabilności bazy depozytowej, koncentracji bazy depozytowej, wielkości przedpłat kredytów oraz poziomu zrywalności depozytów);
- wskaźniki pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi;
- wskaźnik pokrycia kredytów służących finansowaniu długoterminowych potrzeb klientów najbardziej stabilnymi źródłami finansowania;
- prognozę LCR, aktywów płynnych oraz długoterminowych miar płynności (m.in. NSFR).

W celu oceny skuteczności procesu zarządzania ryzykiem płynności, dla większości z powyższych miar ustalone są limity lub wartości ostrzegawcze w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalone są na poziomie Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami). Obowiązujące limity i wartości ostrzegawcze podlegają systematycznym przeglądom, tak aby pozwalały na skuteczne monitorowanie płynności. Limity i wartości ostrzegawcze określają ramy dla tolerancji Banku w zakresie płynności i są zgodne z przyjętym przez Bank apetytem na to ryzyko. Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych.

Stosowane przez Bank miary i narzędzia podlegają cyklicznym przeglądom i są systematycznie aktualizowane, co służy lepszemu odwzorowaniu profilu płynności. Proces monitorowania płynności i ryzyka płynności w Banku jest wspierany przez dedykowane systemy informatyczne (w szczególności w zakresie generowania

kontraktowej i urealnionej luki płynności, raportowania nadzorczych miar płynności i limitów wewnętrznych oraz przygotowywania sprawozdawczości obowiązkowej). Bank przynajmniej raz do roku opracowuje przegląd procesu oceny adekwatności zasobów płynności (ILAAP), zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2016/10 dotyczącymi informacji na temat ICAAP oraz ILAAP gromadzonych do celów procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP). Przegląd ten podlega opiniowaniu przez Komitet ZAP oraz zatwierdzeniu przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Przeprowadzony przez Bank przegląd ILAAP według stanu na 31 grudnia 2020 roku wykazał zgodność procesu z przepisami wewnętrznymi Banku oraz zewnętrznymi wytycznymi.

Raporty dotyczące ryzyka płynności prezentowane są wszystkim jednostkom Banku biorącym udział w procesie zarządzania tym ryzykiem. Wyniki analizy ryzyka płynności, stopień użycia norm nadzorczych oraz wewnętrznych limitów oraz wyniki testów warunków skrajnych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (w cyklach tygodniowych), Zarządu Banku i Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (w cyklach miesięcznych) oraz dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka przy Radzie Nadzorczej (w cyklach kwartalnych). Raporty wchodziły w skład Systemu Informacji Zarządczej (SIZ), którego celem jest wspomaganie zarządzania Bankiem, usprawnienie realizacji jego zadań oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności funkcjonowania.

Ogólny profil ryzyka płynności

Podstawowym źródłem finansowania Banku pozostaje systematycznie budowana i zdywersyfikowana baza depozytowa z dużym udziałem stabilnych depozytów od klientów indywidualnych (uzupełniona depozytami klientów korporacyjnych i sektora publicznego), którego uzupełnienie stanowią m.in. otrzymane pożyczki od międzynarodowych instytucji finansowych (które dodatkowo, wraz z długoterminowymi dwustronnymi umowami zamiany płatności odsetkowych zabezpieczonymi dłużnymi papierami wartościowymi oraz transakcjami FX Swap, stanowią źródło finansowania płynności w walutach obcych). W Banku na bieżąco monitorowane jest ryzyko koncentracji bazy depozytowej. Wewnętrzne miary płynności uwzględniają dodatkowy narzut na środki stabilne z tytułu koncentracji, wyliczany w oparciu o salda depozytów dla dużych depozytów oraz depozytów dużych klientów (zaklasyfikowanych zgodnie z definicjami funkcjonującymi w Banku).

Posiadane przez Bank aktywa płynne (nadwyżka płynności), utrzymywane są przede wszystkim w postaci charakteryzujących się wysoką płynnością bonów pieniężnych NBP (według stanu na 30 czerwca 2021 roku stanowiących 50% portfela płynnych nieobciążonych papierów wartościowych) oraz obligacji stanowiących należności od lub gwarantowanych przez Skarb Państwa (według stanu na 30 czerwca 2021 roku - 50%), charakteryzujących się niskim ryzykiem szczególnym. Portfel tych papierów jest uzupełniony gotówką oraz środkami utrzymywanymi w NBP (ponad zadeklarowany poziom rezerwy obowiązkowej) i na rachunkach nostro w innych bankach. Aktywa płynne według stanu na 30 czerwca 2021 roku wynosiły 5 653 mln zł. Aktywa płynne stanowią bufor dla zabezpieczenia płynności w ewentualnych sytuacjach kryzysowych, tj. istnieje możliwość ich zastawu, upłynnienia w ramach transakcji repo bądź sprzedaży w dowolnym momencie, bez istotnej utraty wartości. Możliwości sprzedaży aktywów płynnych (ryzyko płynności produktu) są systematycznie monitorowane. W analizach tych brane są pod uwagę przede wszystkim: wielkość emisji, obrót rynkowy oraz zmienność ceny kupna / sprzedaży.

Zgodnie z rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego i Narodowego Banku Polskiego, Bank ma możliwość korzystania z dodatkowych źródeł finansowania w postaci kredytu technicznego i lombardowego w NBP a także może wystąpić do NBP celem uzyskania kredytu refinansowego.

W Banku wyznaczony jest kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności, które uznawane jest za ryzyko stale istotne, zgodnie z obowiązującym procesem szacowania kapitału wewnętrznego. Kapitał ten szacowany jest w oparciu o koszt związany z przywróceniem nadzorczych i wewnętrznych miar oraz limitów płynności w warunkach zbudowanych scenariuszy testów warunków skrajnych.

Miary ryzyka płynności

Bank wyznacza nadzorcze miary płynności zgodnie z następującymi regulacjami: Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów

ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 z uwzględnieniem wytycznych Rozporządzenia delegowanego Komisji UE 2015/61 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych oraz rozporządzeniami delegowanymi i wykonawczymi odnoszącymi się do niego w zakresie płynności oraz Uchwałą Nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności.

Do obecnie obowiązujących norm płynności krótkoterminowej zalicza się wymóg pokrycia wpływów netto – LCR (relacja aktywów płynnych do wpływów netto, tj. różnicy pomiędzy wpływami a wpływami, przez okres występowania warunków skrajnych, trwający 30 dni kalendarzowych). LCR obliczany jest dla wszystkich walut łącznie (w przeliczeniu na PLN) oraz osobno dla walut znaczących: PLN oraz EUR. W przypadku wskaźnika w EUR, Bank identyfikuje niedopasowanie walutowe, związane ze sposobem finansowania kredytów długoterminowych udzielonych w tej walucie.

Do norm długoterminowych zalicza się współczynniki: M3 (współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi) i M4 (współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi). Bank wyznacza i sprawozdaje do Komisji Nadzoru Finansowego oraz Narodowego Banku Polskiego wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) oraz posiada dla tego wskaźnika wewnętrzną wartość ostrzegawczą na poziomie docelowego limitu nadzorczego, tj. 100%, według stanu na 30 czerwca 2021 roku wartość wskaźnika wynosiła 130%. Ponadto, Bank, zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2016/313 z dnia 1 marca 2016 roku zmieniającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 680/2014 w odniesieniu do dodatkowych wskaźników monitorowania na potrzeby sprawozdawczości w zakresie płynności do Narodowego Banku Polskiego, w ramach sprawozdawczości obowiązkowej, opracowuje i przesyła raporty ALMM.

Zgodnie z Uchwałą Nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego Bank przeprowadza również pogłębioną analizę płynności długoterminowej. Wyniki przeprowadzanych analiz są wykorzystywane do zarządzania płynnością Banku. Jednocześnie proces opracowywania krótko- i długoterminowych planów finansowych Banku zawiera ocenę płynności tak, aby zapewnić adekwatną strukturę finansowania i przestrzeganie nadzorczych miar płynności.

W pierwszej połowie 2021 roku (analogicznie jak w 2020 roku) nadzorcze miary płynności, tj. LCR oraz miary M3-M4 były wyznaczane codziennie (tj. w każdym dniu roboczym) i pozostawały na bezpiecznym poziomie, znacznie przewyższającym poziomy regulacyjny. Wg stanu na 30 czerwca 2021 roku normy te kształtowały się następująco:

Miara	30-06-2021	31-12-2020
LCR	161%	158%
M3	56,54	62,01
M4	1,41	1,43

Bank posiada zatwierdzony przez Zarząd Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych, który określa potencjalne źródła pogorszenia / utraty płynności, zasady postępowania i kompetencje w sytuacjach awaryjnych. Ma on na celu oszacowanie horyzontu przetrwania oraz możliwości i kosztów przywrócenia stanu stabilnej płynności. Plan ten, oprócz analizy scenariuszowej płynności w sytuacjach awaryjnych (której założenia są zgodne z przeprowadzonymi testami warunków skrajnych), zawiera także mierzalne i niemierzalne symptomy wyprzedzające sytuacje awaryjne, pozwalające na systematyczne monitorowanie źródeł powstawania sytuacji kryzysowych w zakresie płynności.

Analizy scenariuszowe płynności w sytuacjach awaryjnych oraz testy warunków skrajnych obejmują trzy rodzaje scenariuszy:

- kryzys wewnętrzny - jego źródłem jest utrata zaufania do Banku przez uczestników rynku (tzw. "run na Bank"), zmniejszenie dostępności finansowania, zmaterializowanie się ryzyka koncentracji oraz obniżenie ratingu Banku;
- kryzys zewnętrzny - zakłada materializację ryzyka walutowego, wzrost stóp procentowych, kryzys na rynkach finansowych i ewentualne efekty drugiej rundy;
- kryzys mieszany – stanowi połączenie elementów zarówno kryzysu wewnętrznego jak i zewnętrznego.

Dokonywane stress testy pozwalają na identyfikację czynników, których materializacja może generować w Banku ryzyko płynności oraz opracowanie działań koniecznych do podjęcia, w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowych.

Bank, w ramach dokonywanych analiz, przeprowadza również analizę wrażliwości na poszczególne czynniki generujące ryzyko płynności oraz tzw. testy odwrócone. Plan działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych jest systematycznie weryfikowany i aktualizowany, tak aby gwarantował operacyjne przygotowanie Banku do uruchomienia potencjalnych działań, możliwych do podjęcia w sytuacji zagrożenia płynności. Analiza scenariuszowa płynności w sytuacjach awaryjnych jest opracowywana w trybie półrocznym, a testy warunków skrajnych – w okresach miesięcznych. Założenia przyjmowane w testach warunków skrajnych są systematycznie weryfikowane, zgodnie z wnioskami wynikającymi z analizy scenariuszowej płynności w sytuacjach awaryjnych. Założenia poszczególnych scenariuszy przeprowadzonych stress testów odzwierciedlają oczekiwane negatywne efekty spowodowane przez epidemię COVID-19, takie jak m.in.: zwiększony odpływ gotówki i depozytów, wzrost zerwań depozytów terminowych oraz wzrost kursów walutowych EUR/PLN oraz CHF/PLN. Wnioski z przeprowadzanych testów są uwzględniane w bieżącym zarządzaniu płynnością i ryzykiem płynności, a także są podstawą do budowania struktury aktywów i pasywów.

Bank, w opracowywanych analizach, uwzględnia również możliwość niekorzystnej zmiany kursów walut obcych, w szczególności CHF i EUR, potencjalnie powodujące zwiększenie potrzeb płynnościowych.

Na rynku międzybankowym Bank zawiera transakcje z kontrahentami finansowymi w oparciu o umowy podpisane na wzorcach dostarczonych przez ISDA oraz GMRA bądź ich odpowiednikach przygotowanych przez Związek Banków Polskich.

Część umów uwzględnia w swojej treści postanowienia odnoszące się do obniżenia posiadanego ratingu lub zaprzestania dokonywania oceny ratingowej przez jedną z rozpoznawalnych na świecie agencji ratingowych. Postanowienia te umożliwiają kontrahentowi powołanie się na prawo do wcześniejszego rozwiązania umowy. Inną klauzulą o podobnym skutku jest zmniejszenie ilości posiadanych akcji przez NFOŚiGW poniżej 51% albo poniżej ich wartości w odniesieniu do udziałów, która pozbawi Fundusz prawa do 51% głosów na WZA.

Testy warunków skrajnych wykonane w pierwszej połowie 2021 roku, analogicznie jak w 2020 roku pokazują, że Bank posiada stabilną sytuację płynnościową, a posiadane aktywa płynne (nadwyżka płynności) pozwalają na przetrwanie założonych scenariuszy warunków skrajnych, w których Bank zakłada przeżycie w określonym horyzoncie czasowym.

W I półroczu 2021 roku, podobnie jak w 2020 roku, sytuacja płynnościowa Grupy BOŚ S.A. była systematycznie monitorowana i pozostawała na bezpiecznym poziomie.

Wpływ pandemii COVID-19 na płynność Banku

W kontekście wysokiej niepewności spowodowanej pandemią wirusa COVID-19, Bank monitoruje bieżącą sytuację gospodarczą i analizuje jej potencjalny wpływ na sytuację Banku oraz jego klientów, w tym przede wszystkim na sytuację płynnościową. Analizowane są również informacje dotyczące sytuacji sektorowej oraz zachowania klientów: monitorowanie odpływu gotówki i depozytów, wzrost kursów walutowych EUR/PLN i CHF/PLN oraz ich wpływ na poszczególne obszary działalności Banku. Dokonany został przegląd założeń przeprowadzanych w Banku testów warunków skrajnych, pod kątem uwzględnienia w nich czynników ryzyka związanych z pandemią.

W I półroczu 2021 roku nie zaobserwowano istotnego negatywnego wpływu zdarzeń spowodowanych pandemią na płynność Banku.

W obecnej sytuacji Bank monitoruje salda depozytów oraz kredytów, szczególnie w kontekście zmian stóp procentowych oraz wprowadzonych w ramach tarczy antykryzysowej udogodnień kredytowych. Bank podejmuje działania mające na celu skorelowanie zapotrzebowania na kapitał kredytowy z pozyskiwanym finansowaniem, przy zapewnieniu nadwyżki płynności na bezpiecznym poziomie.

2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian stóp procentowych na prognozowany wynik finansowy, wartość ekonomiczną kapitału własnego oraz wartość bieżącą posiadanych dłużnych papierów wartościowych. Ryzyko stopy procentowej jest przede wszystkim generowane w Banku, zarówno w księdze bankowej jak i handlowej.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego (WO), przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego (WEK).

W tym celu Bank wykorzystuje dwa narzędzia: posiadany portfel inwestycyjny oraz transakcje pochodne, dokonywane w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Budowany w księdze bankowej portfel inwestycyjny powinien między innymi przyczynić się do zabezpieczenia wyniku odsetkowego generowanego na kapitałach własnych Banku, jak również stabilnej części niewrażliwych na zmianę stopy procentowej osadów na rachunkach bieżących. z drugiej strony portfel ten powoduje zmienność kapitału z aktualizacji wyceny.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej. Jej celem jest zabezpieczenie wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu, stanowiących część portfela obligacji w modelu HtC&S i będących buforem płynnościowym Banku. Przeprowadzone transakcje zabezpieczające IRS ograniczają fluktuacje kapitału związane ze zmianami stóp procentowych.

Proces monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej jest wspierany przez dedykowany system informatyczny, za pomocą którego Bank w szczególności wyznacza/przeprowadza:

- lukę przeszacowania (repricing gap), prezentującą wartości aktywów, pasywów i pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych w okresach zapadalności/ wymagalności bądź przeszacowania;
- symulację wyniku odsetkowego – analizę dynamiczną, odzwierciedlającą projekcję WO w zadanych przedziałach czasowych, w oparciu o przyjęte scenariusze rozwoju Banku, jak również założenia odnośnie kształtowania się czynników rynkowych;
- symulację wartości bieżącej (net present value, NPV), prezentującą wartości zdyskontowane, według zadanych parametrów rynkowych, wszystkich przepływów pieniężnych; w oparciu o analizy NPV wyznaczana jest miara WEK;
- szoki cenowe pod analizę ryzyka bazowego, których celem jest oszacowanie wpływu na wynik odsetkowy zróżnicowanej zmiany oprocentowania produktów, których oprocentowanie oparte jest o różne stawki bazowe;
- analizę ryzyka krzywej dochodowości, której celem jest oszacowanie wpływu na wartość ekonomiczną kapitału własnego nierównoległych zmian kształtu krzywej dochodowości,
- analizę ryzyka opcji klienta, której celem jest oszacowanie wpływu na wynik finansowy Banku, realizowanych przez klientów opcji wbudowanych w produkty odsetkowe;
- testy warunków skrajnych, w tym testy odwrócone oraz Supervisory Outlier Test – celem jest określenie, jak skrajne zmiany czynników rynkowych wpływają na wynik odsetkowy i wartość ekonomiczną kapitału własnego,
- poziom kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej.

Miary ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej

W celu kontroli ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej Bank stosuje dwie miary: wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp procentowych o +/-100 p.b. (WO) oraz wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału na zmianę stóp procentowych o +/-200 p.b. (WEK). Miary te są podstawą do określenia, zatwierdzanego przez Radę Nadzorczą, apetytu Banku na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej oraz systemu limitów i wartości ostrzegawczych celem kontroli tego ryzyka w Banku. Pomiar ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej dokonywany jest w oparciu o charakterystykę produktów (harmonogramy przepływów kapitałowych, przeszacowania stóp procentowych, wbudowane opcje), wynikającą z umów podpisanych z kontrahentami. Dla produktów o charakterze bieżącym, dla których klient posiada swobodę w kształtowaniu m.in. harmonogramu spłaty czy dysponowania środkami, Bank buduje tzw. portfele replikacyjne, które odzwierciedlają ekonomiczne terminy przepływów kapitałowych. W ramach stosowanych portfeli replikacyjnych średni termin zapadalności depozytów o nieustalonym terminie zapadalności wynosi 6 miesięcy, maksymalny zaś 12 miesięcy. Ponadto, Bank uwzględnia zachowania behawioralne klientów takie jak: poziomy wcześniejszych spłat kredytów, czy poziomy zerwań depozytów, których sposób szacowania zdefiniowano w regulacjach wewnętrznych Banku. Przyjęte założenia zgodne są z Wytycznymi EBA/GL/2018/02 w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego.

W poniższej tabeli przedstawione zostało porównanie wartości miar WO i WEK pomiędzy 30 czerwca 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku:

	ΔWO		ΔWEK	
	-100 p.b.	+100 p.b.	-200 p.b.	+200 p.b.
30-06-2021	-96 843	38 667	100 963	-114 301
31-12-2020	-95 408	39 378	67 413	-98 089
Zmiana	-1 435	-711	33 550	-16 212

W I połowie 2021 roku zarówno miara WO, jak i WEK znajdowały się w ramach limitów/wartości ostrzegawczych, zgodnych z przyjętym przez Radę Nadzorczą apetytem na ryzyko. Zmiany wartości powyższych miar cechują się pewną cyklicznością, co związane jest z regularnym przybliżaniem się terminu przeszacowania pozycji o zmiennym oprocentowaniu oraz zapadalności /wymagalności pozycji, których oprocentowanie jest stałe. Wzrost wrażliwości wyniku odsetkowego w 2020 i 2021 roku spowodowany był 3-krotnym obniżeniem stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, celem przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym pandemii COVID-19, skutkującym w konsekwencji podjęciem przez Bank decyzji odnośnie obniżenia oprocentowania lokat terminowych oraz rachunków oszczędnościowych. Asymetryczny wpływ zmian stóp procentowych na WO w scenariuszach spadku i wzrostu stóp procentowych wynika z charakterystyki oprocentowania poszczególnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w tym m.in. ograniczenia spadku oprocentowania poszczególnych źródeł finansowania do poziomu 0%, w warunkach badanej zmiany rynkowych stóp procentowych (tj. o -100 p.b.). W związku z wprowadzonymi obniżkami oprocentowania lokat terminowych oraz rachunków oszczędnościowych i wyższą użyciem limitu WO, na bieżąco monitorowany jest wpływ zmian zachodzących w otoczeniu, w strukturze bilansu Banku oraz ofercie kierowanej do Klientów na miarę wrażliwości WO.

Zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2018/02 w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego Bank zobligowany jest do przeprowadzania nadzorczego testu wartości odstających (Supervisory Outlier Test, SOT).

Wyniki nadzorczego testu wartości odstających (SOT) dla 6 standardowych scenariuszy szokowych dla ryzyka stopy procentowej, określonych w Wytycznych, przedstawione zostały w poniższej tabeli według stanu na dzień 30 czerwca 2021 roku oraz dzień 31 grudnia 2020 roku oraz ich zmiana:

	ΔWEK w danym scenariuszu SOT					
	równoległy wzrost szoku	równoległy spadek szoku	wystromienie krzywej	wypłaszczenie krzywej	wzrost szoku dla stóp krótkoterm.	spadek szoku dla stóp krótkoterm.
30-06-2021	-97 630	30 725	-2 875	-63 834	-94 533	3 606
31-12-2020	-102 510	35 478	-2 987	-64 288	-94 813	3 316
Zmiana	4 880	-4 753	112	454	280	290

Wyniki przeprowadzonej analizy SOT wskazują, że Bank najbardziej narażony jest na spadek wartości ekonomicznej kapitału (WEK) w scenariuszu równoległego wzrostu szoku (Parallel Up). Poziom wrażliwości wartości ekonomicznej kapitału znajduje się wyraźnie poniżej nadzorczych wartości ostrzegawczych, co świadczy o umiarkowanym narażeniu na ryzyko zmian stóp procentowych.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. W księdze bankowej badany jest wpływ podanych scenariuszy na następujące elementy:

- wrażliwość wyniku odsetkowego (WO):
  - scenariusze równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w przedziale [-500 p.b., +500 p.b];
  - scenariusze zmian kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$;
  - scenariusze łącznych zmian równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych o ± 100 p.b. i ± 500 p.b. oraz kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$,
- wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (WEK):
  - scenariusze równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych w przedziale [-500 p.b., +500 p.b];
  - scenariusze zmian kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$;
  - scenariusze łącznych zmian równoległego przesunięcia krzywych stóp procentowych o ± 200 p.b. i ± 500 p.b. oraz kursów walutowych o $\pm 5\%$, $\pm 10\%$ oraz $\pm 25\%$;
- wrażliwość kapitału z aktualizacji wyceny w scenariuszach zmian stóp procentowych w przedziale [500 p.b., +500 p.b.];
- wrażliwość wartości bieżącej portfela obligacji w scenariuszach zmian stóp procentowych w przedziale [500 p.b., +500 p.b.] – w podziale na emitenta (SP&NBP (bez FVH), korporacje, samorządy) oraz w podziale na portfele (H2C&S (bez FVH), H2C).

Ponadto w Banku przeprowadzane są testy odwrócone:

- dla miary WEK – testy w zakresie wpływu zmian czynników rynkowych, których celem jest pokazanie sytuacji, kiedy wrażliwość WEK spadnie poniżej 20% funduszy własnych;
- dla miary WO:
  - testy, których celem jest pokazanie, kiedy planowany wynik odsetkowy spadnie poniżej poziomu zero,
  - testy, których celem jest wskazanie obszarów podatności na zagrożenia wynikające ze strategii w zakresie zabezpieczania i zarządzania ryzykiem oraz reakcji behawioralnych klientów.

Wyniki analizy testów warunków skrajnych wg stanu na 30 czerwca 2021 roku pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonym zaangażowaniu Banku w instrumenty wrażliwe na ryzyko stopy procentowej, ryzyko działalności w portfelu bankowym utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Z uwagi na charakter działalności Banku oraz strukturę portfela papierów wartościowych, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej jest stale istotne; Bank, w ramach procesu ICAAP, szacuje kapitał wewnętrzny

na to ryzyko. Zgodnie z regulacjami nadzorczymi i wewnętrznymi, kapitał wewnętrzny na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej odnosi się zarówno do potencjalnych zmian wartości ekonomicznej kapitału jak i wyniku odsetkowego na skutek niekorzystnej zmiany stóp procentowych i jest dostosowany do struktury i charakteru działalności Banku.

Bank w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej 10-letnich obligacji BGK (wyemitowanych na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, gwarantowanych przez Skarb Państwa) o wartości nominalnej 150 mln zł, o stałym oprocentowaniu w modelu biznesowym HtC&S, od lipca 2020 roku stosuje opcję wyceny wg wartości godziwej przez wynik finansowy (opcję FVPL). Zawarte w tym celu transakcje zabezpieczające IRS pozwalają na zamianę odsetek od nabytych obligacji naliczanych wg stałej stopy oprocentowania na odsetki naliczane wg formuły WIBOR 6M plus marża, co zabezpiecza Bank przed negatywnym wynikiem w przypadku wzrostu rynkowych stóp procentowych.

Wyniki przeprowadzanego monitoringu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego (w cyklach tygodniowych), w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP i Zarządu Banku (w cyklach miesięcznych) oraz dla Komitetu ds. Ryzyka i Rady Nadzorczej Banku (w cyklach kwartalnych).

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze działalności, zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji Banku na to ryzyko oraz minimalizacja jego negatywnych skutków z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Miary ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej

W Banku, w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się:

1. model wartości zagrożonej (model VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy,
2. BPV (tzn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych generujących ryzyko stopy procentowej przy zmianie stóp procentowych o 1 p.b.),
3. system limitów,
4. testy warunków skrajnych.

W I półroczu 2020 roku nie doszło do istotnych zmian w technikach pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej.

Wartość VaR stopy procentowej w księdze handlowej oraz wpływ scenariusza stress testowego – równoległego przesunięcia krzywych dochodowości IRS i BOND o ± 200 p.b. na wynik Banku w okresach półrocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną, średnią oraz na datę sprawozdawczą):

	VaR 10-dniowy				Testy warunków skrajnych ± 200 p.b.	
	średnia	max	min	na datę	na datę	
01-01-2021 – 30-06-2021	164	413	49	64	-2 609	
01-01-2020 – 30-06-2020	648	1511	161	526	-3 062	

W celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej Bank, raz na miesiąc przeprowadza analizę back-testing, kalkulowaną poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR, z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach zarządczych.

System limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

1. limit na VaR 10-dniowy,

2. limit BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, obowiązujący zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia, osobno dla pozycji w papierach dłużnych i dla IRS oraz łącznie dla tych instrumentów,
3. limity maksymalnej, dwudniowej i ciągnionej miesięcznej straty na aktywach w portfelu handlowym.

Kalkulowanie i monitorowanie poziomu wykorzystania poszczególnych limitów jest przeprowadzane wg stanu na każdy dzień roboczy, a w odniesieniu do limitów BPV – również w ciągu dnia oraz systematycznie raportowane kadrze zarządzającej.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka.

W księdze handlowej badany jest wpływ skrajnie niekorzystnych zmian poziomu rynkowych stóp procentowych na wynik Banku oraz zmienności stóp procentowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami stóp procentowych na poziom VaR zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej. Metoda historyczna uwzględniała zmienność stóp procentowych wywołanych pandemią COVID-19.

W celu przeprowadzenia analizy wpływu warunków skrajnych Bank stosuje następujące scenariusze:

1. historyczne:
  - a. równoległe przesunięcia krzywych stóp procentowych (w tym grube ogony oraz spread),
  - b. wygięcie krzywych stóp procentowych,
  - c. zmiana nachylenia krzywych stóp procentowych,
2. parametryczne:
  - a. równoległe przesunięcia krzywych stóp procentowych,
  - b. wzrost zmienności stóp procentowych,
  - c. skrajnie niekorzystna zmiana korelacji stóp procentowych.

Scenariusze testów warunków skrajnych są przeprowadzane również przy założeniu zmiany płynności rynku i braku możliwości zamknięcia pozycji.

Wyniki tej analizy pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność zarówno w portfelu bankowym jak i handlowym Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki przeprowadzanego monitoringu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej oraz w księdze handlowej: w cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz – w cyklach kwartalnych – dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka (wraz z wynikami przeprowadzonych testów warunków skrajnych). Dodatkowo wyniki analizy w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, w ramach raportów dziennych, przekazywane są Członkom Zarządu Banku oraz Komitetu ZAP.

Zmienność stóp procentowych związana z pandemią COVID-19 nie podwyższyła istotnie poziomu ryzyka stopy procentowej. Miary ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej były na bieżąco monitorowane i choć ich poziomy wzrosły to generalnie utrzymywały się w ramach przyjętych przez Bank limitów.

2.3. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jest jako ryzyko strat Grupy BOŚ wynikających ze zmian kursów walutowych. Ryzyko to jest generowane w DM BOŚ S.A. (w księdze handlowej i niehandlowej) oraz w Banku (przede wszystkim w księdze handlowej).

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji. Ekspozycje walutowe, wynikające z działalności prowadzonej w ramach

księgi bankowej, są systematycznie transferowane do księgi handlowej tego samego dnia lub najpóźniej – następnego dnia roboczego.

Głównymi pozycjami walutowymi Banku są pozycje w PLN, USD, EUR i CHF.

Ryzyko walutowe w portfelu niehandlowym w DM BOŚ S.A. wynika z deponowania przez DM BOŚ S.A. środków pieniężnych w walutach obcych na rachunkach zagranicznych brokerów, którzy dokonują na zlecenie klientów DM BOŚ S.A. transakcji kupna i sprzedaży instrumentów finansowych na giełdach zagranicznych. Ryzyko walutowe w księdze niehandlowej implikują również pozycje związane z działalnością DM BOŚ S.A. prowadzoną w Oddziale w Republice Czeskiej, które nie stanowią pozycji zaliczonych do portfela handlowego. DM BOŚ S.A. posiada otwarte pozycje walutowe w USD, EUR i CZK w portfelu niehandlowym, a ryzyko walutowe w tym portfelu jest zarządzane w ramach limitu całkowitej pozycji walutowej dla księgi handlowej i niehandlowej łącznie.

Pozycja walutowa wynikająca z działalności Banku w księdze bankowej, która nie została przetransferowana w danym dniu na księgę handlową, podlega kontroli za pomocą limitów otwartych pozycji walutowych w księdze bankowej na koniec dnia.

Ryzyko walutowe w księdze handlowej jest generowane zarówno w Banku, jak i w DM BOŚ S.A. Ryzyko walutowe w księdze handlowej dotyczyło przede wszystkim DM BOŚ S.A., w mniejszym stopniu Banku. Otwarte pozycje walutowe w księdze handlowej DM BOŚ S.A. wynikają ze świadczenia usług na rzecz klientów w zakresie obrotu instrumentami pochodnymi oraz z wykonywania czynności usługowych na rynku regulowanym.

W Grupie BOŚ istnieje uspołniony system zarządzania ryzykiem walutowym, liczony odrębnie dla Banku i DM BOŚ S.A.

Miary ryzyka walutowego

Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych) w Banku, podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, stosuje się:

1. model wartości zagrożonej (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy;
2. system limitów;
3. analizy testów warunków skrajnych.

Wartość VaR walutowego w księdze handlowej Banku, DM BOŚ S.A. i Grupy BOŚ oraz wpływ scenariusza stress testowego – spadek kursów wszystkich walut w stosunku do PLN o 30% na wynik Grupy BOŚ w okresach półrocznych kształtowały się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią oraz na datę sprawozdawczą):

	VaR 10-dniowy						Testy warunków skrajnych Grupy BOŚ wzrost/spadek kursów walutowych
	Bank				DM	Grupa BOŚ	o 30%
	średnia	max	min	na datę	na datę	na datę	na datę
01-01-2021 - 30-06-2021	279	1 700	16	193	2 132	2 101	-4 187
01-01-2020 - 30-06-2020	230	755	8	203	6 956	6 605	-15 818

Grupa BOŚ, w celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej, raz w miesiącu, przeprowadza analizy back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach zarządczych.

System limitów w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje: limit na VaR 10-dniowy;

- limity kwotowe na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut, obowiązujące zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia;
- limity straty dziennej i ciągniętej miesięcznej z tytułu transakcji wymiany walut.

Kontrola wykorzystania ww. limitów przeprowadzana jest każdego dnia roboczego, a w odniesieniu do limitów na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut Banku również w ciągu dnia. W ciągu dnia w Banku, w ramach limitów kwotowych na pozycje walutowe, monitorowane są również limity dodatkowe na obsługę transakcji klientów. Informacje o poziomie wykorzystania poszczególnych limitów są systematycznie raportowane kierownictwu BOŚ S.A.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe w Grupie BOŚ kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę testów warunków skrajnych, badając kształtowanie się poziomu ryzyka walutowego w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian kursów walutowych w stosunku do PLN i kursów krzyżowych par walutowych EUR/USD i EUR/CHF na wynik z pozycji wymiany oraz zmian zmienności kursów walutowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami kursów walutowych na poziom VaR, zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej. Metoda historyczna uwzględniała zmienność kursów walutowych wywołanych pandemią COVID-19.

W celu przeprowadzenia analizy testów warunków skrajnych Bank stosuje następujące scenariusze:

1. historyczne:
  - a. historyczny wzrost/spadek kursów walutowych w stosunku do PLN (w tym grube ogony),
  - b. wzrost/spadek kursów krzyżowego EUR/CHF oraz EUR/USD;
2. parametryczne:
  - a. wzrost/spadek kursów walutowych w stosunku do PLN o 30%,
  - b. wzrost zmienności kursów walutowych,
  - c. skrajnie niekorzystna zmiana korelacji kursów walutowych.

Scenariusze testów warunków skrajnych są przeprowadzane również przy założeniu zmiany płynności rynku i braku możliwości zamknięcia pozycji.

Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy ryzyka walutowego w księdze handlowej, w ramach raportów dziennych przekazywane są Członkom Zarządu Banku i Komitetu ZAP, w cyklach tygodniowych są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Komitetu ZAP ds. Płynności i Ryzyka Rynkowego, w cyklach miesięcznych – w raportach dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu ds. Ryzyka.

Zmienność kursów walutowych związana z pandemią COVID-19 nie podwyższyła istotnie poziomu ryzyka walutowego. Miary ryzyka walutowego były na bieżąco monitorowane i choć ich poziomy nieznacznie wzrosły to utrzymywały się w ramach przyjętych przez Bank limitów.

2.4. Pozostałe ryzyka rynkowe

Pozostałe ryzyka rynkowe to ryzyko ogólne i szczególne cen instrumentów kapitałowych, ryzyko cen towarów oraz ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania. Ryzyka te wynikają z wpływu zmian cen instrumentów kapitałowych i towarów oraz certyfikatów inwestycyjnych na ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego.

Ryzyka te występują głównie w działalności DM BOŚ S.A. W księdze handlowej.

Transakcje na instrumentach kapitałowych realizowane na rachunek własny DM BOŚ S.A. dotyczą działalności DM BOŚ S.A. jako animatora rynku i w przeważającej większości przypadków są zamykane na koniec dnia. Istotne zaangażowanie w instrumenty kapitałowe występuje jedynie w przypadku otwieranych przez DM BOŚ S.A. transakcji zabezpieczonych (arbitrażowych), w tym w ramach krótkiej sprzedaży. Transakcje zabezpieczone (arbitrażowe) polegają na wykorzystaniu tymczasowej nierównowagi cen pomiędzy dwoma rynkami (np. pomiędzy cenami pochodnych instrumentów finansowych oraz cenami instrumentów bazowych). Ryzyko to jest ograniczane poprzez całkowite limity zaangażowania, zarówno w odniesieniu do transakcji zabezpieczonych (arbitrażowych), jak i niezabezpieczonych. Monitoring tych limitów dokonywany jest w trybie dziennym. Ponadto, DM BOŚ S.A. dokonywał transakcji (w ramach pełnienia funkcji animatora) na czterech certyfikatach inwestycyjnych (BETA ETF WIG20TR Portfelowy FIZ, BETA ETF WIG20Short Portfelowy FIZ, BETA ETF WIG20Lev Portfelowy FIZ oraz BETA ETF mWIG40 Portfelowy FIZ). W ich wyniku DM BOŚ S.A. odnotowywał ryzyko pozycji w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, a ryzyko wyniku finansowego wynikające z zajmowania tych pozycji było mitygowane poprzez zajmowanie przeciwstawnych pozycji w kontraktach terminowych futures na indeksy WIG20 i mWIG40.

Ryzyko cen towarów występuje głównie w ramach działalności na pozagiełdowym rynku OTC, dla transakcji zawieranych z klientami DM BOŚ S.A. i transakcji zabezpieczających dokonywanych w Saxo Bank A/S, X-Trade Brokers Dom Maklerski S.A. lub Interactive Brokers (UK) Ltd.

Zmienność cen instrumentów kapitałowych i cen towarów oraz certyfikatów inwestycyjnych związana z pandemią COVID-19 nie podwyższyła istotnie poziomu pozostałych ryzyk rynkowych. Miary tych ryzyk były na bieżąco monitorowane i choć ich poziomy nieznacznie wzrosły, to utrzymywały się w ramach przyjętych przez DM limitów.

3. Ryzyko operacyjne i braku zgodności

3.1. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne zostało w Banku zdefiniowane jako możliwość wystąpienia straty, wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne, z uwzględnieniem zdarzeń ryzyka operacyjnego charakteryzujących się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami. W zakres ryzyka operacyjnego nie włącza się ryzyka reputacji i strategicznego.

Bieżące i systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku było realizowane z wykorzystaniem systemu zbudowanego w oparciu o metody jakościowe i ilościowe, przede wszystkim nastawionego na działania prewencyjne, ograniczające ekspozycję Banku na przedmiotowe ryzyko. W szczególności odbywało się to poprzez:

- organizację procesów w sposób ograniczający powstawanie zagrożeń z tytułu ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie wielkości objętych limitami na ryzyko operacyjne, w szczególności stopnia wykorzystywania przyjętych limitów tolerancji i apetytu na ryzyko operacyjne,
- okresowe przeglądy ryzyka operacyjnego, oparte na samoocenie,
- gromadzenie informacji w bazie zdarzeń ryzyka operacyjnego, wykorzystywanych do monitorowania ryzyka operacyjnego oraz pomiaru i szacowania strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego za pomocą wdrożonej metodyki kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI),
- przeprowadzanie okresowych testów warunków skrajnych dla potencjalnych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- monitorowanie ryzyka współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności w zakresie usług outsourcingowych,
- bieżące, sprawne rozwiązywanie problemów wynikających z zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego tak, aby nie miały one istotnego wpływu na działalność Banku,

- regularne raportowanie z zakresu ryzyka operacyjnego, obejmujące w szczególności poziom i profil ryzyka operacyjnego, poziom wykorzystania limitów na ryzyko operacyjne oraz wielkość strat z tytułu zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego.

Mając na uwadze stopień rozwoju systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego przy zastosowaniu metody standardowej.

Informacja z zakresu ryzyka operacyjnego jest częścią okresowej informacji zarządczej, kierowanej na Komitet Ryzyka Operacyjnego, Zarząd Banku, Radę Nadzorczą oraz Komitet ds. Ryzyka (przy Radzie Nadzorczej).

W Banku każdy nowy pracownik objęty jest obowiązkowym szkoleniem e-learningowym z ryzyka operacyjnego dotyczącym zarządzania ryzykiem operacyjnym w BOŚ S.A.

W I półroczu 2021 roku zrealizowano szereg zadań w ramach organizacji systemu zarządzania ryzykiem, w tym m.in.: (1) dokonano przeglądu i zatwierdzono limity apetytu oraz tolerancji na ryzyko operacyjne na 2021 rok, (2) okresowo monitorowano wykorzystanie obowiązujących limitów, (3) opracowano Mapę ryzyka operacyjnego na 2021 rok na podstawie samooceny dokonanej przez komórki organizacyjne Centrali Banku, (4) dokonano oceny istotności podmiotów zależnych w Grupie Kapitałowej BOŚ S.A. w zakresie generowanego ryzyka operacyjnego, (5) uruchomiono kampanię informacyjną na temat najważniejszych zagadnień dot. ryzyka operacyjnego w Banku, skierowaną do wszystkich pracowników Banku.

W I półroczu 2021 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku oraz Grupy kapitałowej. Nie zidentyfikowano istotnych zagrożeń dotyczących ryzyka operacyjnego, wynikających z pandemii COVID-19. W stosunku do zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego podejmowano działania wyjaśniające oraz ograniczające potencjalne straty.

3.2. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych i standardów rynkowych.

Bank zapewnia zgodność działania z przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi i standardami rynkowymi poprzez funkcję kontroli (stosowanie mechanizmów kontrolnych i monitorowanie ich przestrzegania) oraz proces zarządzania ryzykiem braku zgodności, który obejmuje identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności oraz raportowanie w tym zakresie do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Podstawowe zasady zapewniania zgodności w Banku w ramach funkcji kontroli i procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały określone w Polityce zgodności Banku Ochrony Środowiska S.A., opracowanej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą oraz aktach wykonawczych do Polityki, w tym:

- Zasad zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Ochrony Środowiska S.A.,
- Zasad wykonywania kontroli wewnętrznej w Banku Ochrony Środowiska S.A.

W Banku funkcjonuje wyodrębniona, samodzielna komórka do spraw zgodności, podległa bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, która odpowiada za realizację przypisanych jej obowiązków w ramach systemu kontroli wewnętrznej i wykonywanie zadań w ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w Banku ma na celu:

- zidentyfikowanie, ocenę i kontrolę możliwości wystąpienia negatywnych skutków nieprzestrzegania przepisów prawa i przepisów wewnętrznych oraz standardów rynkowych, w tym zwłaszcza wystąpienia sankcji prawnych, strat finansowych, lub utraty reputacji, które mogą być konsekwencją nieprzestrzegania przepisów prawa, przepisów wewnętrznych oraz standardów rynkowych,
- utrwalanie wizerunku Banku jako instytucji działającej zgodnie z prawem, uczciwej, rzetelnej, przyjaznej dla otoczenia, wiarygodnej i odpowiedzialnej biznesowo.

Bank wyodrębnia kluczowe obszary dla zapewniania zgodności:

- zapobieganie prowadzeniu w Banku działalności niezgodnej z prawem, w tym przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- ochronę informacji,
- wdrażanie i monitorowanie przestrzegania standardów etycznych,
- przyjmowanie lub przekazywanie korzyści i prezentów,
- prowadzenie działalności reklamowej i marketingowej
- oferowanie produktów,
- skargi i reklamacje klientów,
- zarządzanie konfliktami interesów.

W I półroczu 2021 roku nie odnotowano zdarzeń, które w sposób istotny wpłynęłyby na poziom ryzyka braku zgodności, Bank koncentrował swoje działania na zapobieganiu wystąpieniu ryzyka braku zgodności.

Bank kontynuował wdrożenie zaleceń poadspekcyjnych KNF z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. O aktualnym stanie realizacji zaleceń na bieżąco informowana jest KNF oraz organy Banku.

IV. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

1. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Zarządzanie zasobami finansowymi jest podstawowym elementem działalności operacyjnej Banku. Polega ono na takim kształtowaniu wielkości oraz struktury bilansu, tj. aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych, które pozwalają na osiągnięcie równomiernego strumienia dochodów przy równoczesnym utrzymaniu wymaganego poziomu bezpieczeństwa prowadzonej działalności. Polityka zarządzania aktywami i pasywami Banku kształtowana jest przez Zarząd Banku oraz przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Podstawowymi miernikami zdolności BOŚ S.A. do regulowania zobowiązań jest poziom płynności i adekwatności kapitałowej. Bank, z odpowiednim wyprzedzeniem, podejmował decyzje dotyczące pozyskania długoterminowych środków oraz zwiększenia stabilności bazy depozytowej, zapewniające odpowiednią strukturę bilansu i umożliwiające bezpieczną realizację Planu finansowego.

Struktura zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów zapewnia Bankowi zdolność do realizacji swoich zobowiązań oraz finansowania swego rozwoju. W analizowanym okresie jej rozwój odbywał się przy bezpiecznym poziomie współczynnika wypłacalności.

Na jakość zarządzania bilansem, a tym samym również na realizację zobowiązań Banku, wpływ ma również sposób zarządzania głównie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym. Sposób zarządzania tymi ryzykami oraz ich monitorowanie wskazują, iż Bank posiada zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań na odpowiednim poziomie.

2. Uzależnienie od partnerów

W analizowanym okresie podmioty Grupy nie posiadały klientów, których udział osiągałby co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży.

3. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi został zamieszczony w nocie 33 Dodatkowych not objaśniających do Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2021 roku.

Bank lub jednostki od niego zależne nie zawierały transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

4. Sezonowość lub cykliczność

W działalności Grupy BOŚ S.A. nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

5. Informacje o umowach Banku

Umowy znaczące

W I półroczu 2021 roku BOŚ S.A. nie zawarł umowy której wartość przekraczałaby 10% kapitałów własnych.

Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru

Bank nie podpisał żadnej nowej Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru w I półroczu 2021 roku.

W dniu 30 grudnia 2020 roku bank podpisał z NBP umowę w sprawie uregulowania zasad zawierania i rozliczania terminowych operacji finansowych.

6. Czynniki i nietypowe zdarzenia

Znaczący wpływ na sytuację finansową miały następujące zdarzenia:

- Pandemia COVID19 – wpływ przede wszystkim poprzez decyzje Rady Polityki Pieniężnej o obniżce stóp procentowych łącznie o 140 punktów bazowych w 2020 roku co przełożyło się na istotne pogorszenie wyniku odsetkowego Banku w roku 2020 oraz I półroczu 2021 roku,
- Znaczący wzrost liczby spraw sądowych dotyczących kredytów i pożyczek denominowanych do CHF oraz wpływ wprowadzenia rozwiązań dla całego sektora w następstwie wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości („TSUE”) w sprawie C-260/18 Kamil Dziubak, Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International. Zgłaszane w pozwach roszczenia wywodzone z umów kredytów i pożyczek denominowanych generalnie dotyczą uznania umowy kredytu/pożyczki za nieważną alternatywnie uznania za abuzywne klauzul denominacyjnych (przeliczeniowych) i ubezpieczeniowych, regulujących zabezpieczenia pomostowe (ubezpieczenie niskiego wkładu i ubezpieczenie kredytu do czasu ustanowienia hipoteki).

W I półroczu 2021 roku w BOŚ S.A. nie wystąpiły inne istotne zdarzenia dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz dla oceny możliwości realizacji zobowiązań.

7. Informacja o postępowaniach sądowych

Sprawy sądowe ogółem

Na dzień 30 czerwca 2021 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. występował:

- jako powód w 827 sprawach na łączną kwotę : 84,05 mln zł,
- jako pozwany w 559 sprawach na łączną kwotę : 162,14 mln zł.

Na dzień 30 czerwca 2021 roku Bank nie prowadził istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności emitenta, tj. takich, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

Informacja o postępowaniach przeciwko Bankowi dotyczących zwrotu części kosztów kredytu konsumenckiego w związku z przedterminową spłatą

Rezerwa na zwrot kosztów kredytów w przypadku wcześniejszej spłaty została utworzona zgodnie z MSR 37 przyjmując założenia co do wcześniejszych spłat kredytów konsumenckich w zakresie stanu portfela kredytowego na dzień 30 czerwca 2021 roku.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2021 roku przed sądami toczy się 6 postępowań przeciwko Bankowi, dotyczących zwrotu części kosztów kredytu konsumenckiego w związku z przedterminową spłatą. Rezerwy na zwroty prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytów konsumenckich wynoszą 1,39 mln zł.

Rezerwa na ryzyko prawne dotyczące portfela kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych

Na dzień 30 czerwca 2021 roku Grupa BOŚ ujęła w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rezerwę na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązanymi z walutą obcą. Rezerwa została utworzona zgodnie z MSR 37 przyjmując określone założenia co do wypływu środków pieniężnych lub zmniejszenia wartości zobowiązań klientów.

Utworzona rezerwa pokrywa koszty związane z założonymi scenariuszami rozwiązania problemu kredytów hipotecznych denominowanych do waluty obcej, tj.: zawieranie porozumień z klientami oraz niekorzystne wyroki sądów. Rezerwa uwzględnia także zidentyfikowaną utratę wartości zgodnie z modelem oczekiwanych strat kredytowych, w przypadku których wniesione zostały pozwy sądowe o unieważnienie umowy kredytu.

Łącznie rezerwa na ryzyko związane z kredytami hipotecznymi powiązanymi z walutą obcą wynosi 398 mln zł, z czego 373 mln zł prezentowane jest jako rezerwa na postępowania sądowe i roszczenia na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi, a 24,8 mln zł prezentowane jako dodatkowe odpisy z tytułu oczekiwanej straty kredytowej.

Ocenia się, że w przypadku części portfela kredytowego Bank może, w uzasadnionych przypadkach, zawierać porozumienia z klientami celem ograniczenia ryzyka prawnego.

W odniesieniu do scenariusza uwzględniającego możliwość zawierania porozumienia z klientami przyjęto założenia sektorowego rozwiązania problemu kredytów hipotecznych opartych na walucie obcej, a w szczególności powiązanych z kursem CHF przedstawionych przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Założenia te opierają się na konwersji dotychczasowego kredytu lub pożyczki denominowanej lub indeksowanej do waluty obcej na kredyt lub pożyczkę wyrażoną w walucie PLN. Przewidziane jest, że dotychczasowe spłaty kredytu lub pożyczki denominowanej lub indeksowanej będą podlegać rozliczeniu wg harmonogramu spłaty kredytu lub pożyczki tak, jakby od początku były kredytami złotowymi,

tj. uwzględniającego oprocentowanie wg odpowiedniej stopy WIBOR powiększonej o marżę. Wskutek takiej konwersji wartość dotychczasowego portfela kredytów i pożyczek denominowanych ulegnie zmniejszeniu, co odzwierciedlone jest w kwocie rezerwy.

W związku z niekorzystnymi wyrokami sądów założono prawdopodobieństwo dla poszczególnych scenariuszy niekorzystnych dla Grupy BOŚ prawomocnych rozstrzygnięć sądowych. Przyjęte scenariusze niekorzystnych rozstrzygnięć bazują na opiniach prawnych i dotychczasowych doświadczeniach Grupy BOŚ i uwzględniają stwierdzenie nieważności umowy, przewalutowanie kredytu na PLN, zwrot marży stosowanej przy przewalutowaniu wypłaty kwoty kredytu oraz otrzymanych spłat. W modelu kalkulacji rezerwy przyjęto również założenie co do prognozy wzrostu ilości pozwów klientów w horyzoncie 3 lat. Dla szacunku straty finansowej istotna jest także data udzielenia kredytu, określająca termin przedawnienia roszczeń.

W chwili publikacji liczba spraw sądowych zakończonych prawomocnym wyrokiem sądowym jest niewielka i nie stanowi wiarygodnej podstawy do oceny ryzyka wystąpienia określonego scenariusza rozstrzygnięć. Dlatego też szacunek rezerwy na ryzyko prawne dla portfela kredytów hipotecznych denominowanych w lub indeksowanych do walut obcych jest niepewny, a wysokość rezerwy w przyszłości może ulec zmianie. Rezerwa podlega okresowemu monitoringowi i aktualizacji.

Ryzyka istotne z punktu widzenia Grupy BOŚ w zakresie finansowania klientów z portfela farm wiatrowych

Część portfela kredytów korporacyjnych BOŚ S.A. stanowią ekspozycje, związane z udzielonymi w ubiegłych latach kredytami na finansowanie lądowych elektrowni wiatrowych, korzystających z systemu wsparcia w formie zielonych certyfikatów. Ryzyka dotyczące finansowania tej grupy Klientów, identyfikowane przez Bank w ramach bieżącego monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej, w tym w szczególności ryzyko rynkowe i regulacyjne, są uwzględniane w procesie indywidualnej wyceny ekspozycji, przeprowadzanej w okresach miesięcznych w oparciu o dedykowany model wyceny.

Ryzyko zmienności cen rynkowych energii elektrycznej oraz zielonych certyfikatów jest zaadresowane w modelu wyceny poprzez implementację prognozowanych przez Bank ścieżek cenowych w perspektywie średnio i długoterminowej. Przyjmowane do wyceny ścieżki cenowe podlegają cyklicznej aktualizacji w oparciu o raporty renomowanych niezależnych ekspertów zewnętrznych; ostatnia aktualizacja prognozy ścieżek cenowych miała miejsce w czerwcu 2021 roku. Mitygantem potencjalnego obniżenia przychodów realizowanych przez Klientów, w następstwie okresowego spadku cen energii i/lub zielonych certyfikatów, pozostają środki zgromadzone na rachunkach rezerwowych, wykorzystywane do wsparcia bieżącej obsługi kredytów.

Wpływ pandemii koronawirusa na działalność klientów z portfela farm wiatrowych

Spowolnienie gospodarcze wywołane epidemią COVID-19, nie wpłynęło, jak dotąd, w sposób istotny na sytuację finansową klientów portfela farm wiatrowych. Kredyty obsługiwane są terminowo, zgodnie z ustalonymi harmonogramami spłaty.

Ryzyko sporu prawnego klientów Banku z Energa – Obrót S.A.

Działania Energa - Obrót S.A., podjęte we wrześniu 2017 roku, skutkujące zaprzestaniem realizacji dwudziestu dwóch ramowych umów CPA na odbiór praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z OZE (zielone certyfikaty) i skierowaniem do właściwych sądów, powództw przeciwko kontrahentom oraz bankom o stwierdzenie bezwzględnej nieważności zawartych umów, dotyczyły ośmiu klientów finansowanych przez Bank.

Według stanu na 30 czerwca 2021 roku, w sporach sądowych z Energa Obrót S.A. pozostawało 6 klientów BOŚ S.A., wobec których łączne zaangażowanie Banku wynosiło 89,7 mln zł, stanowiąc 8,2% całkowitego zaangażowania z tytułu ekspozycji kredytowych z portfela farm wiatrowych. Dotychczasowe rozstrzygnięcia prowadzonych postępowań to sześć sporów zakończonych oddaleniem powództwa Energi Obrót S.A. na mocy prawomocnych wyroków wydanych przez Sąd Apelacyjny.

Od trzech, korzystnych dla klientów Banku, wyroków Sądu Apelacyjnego, Energa Obrót wniosła skargi kasacyjne; dalsze postępowanie w tych sprawach prowadzone będzie przed Sądem Najwyższym.

Bank prowadzi bieżący monitoring statusu toczących się postępowań sądowych. Obsługa zobowiązań z tytułu kredytów przez wszystkich klientów pozostających w sporach sądowych z Energa Obrót S.A., przebiega terminowo.

Według stanu na 30 czerwca 2021 roku BOŚ S.A. nie występował w charakterze współpozwanego w żadnym z toczących się sporów sądowych z Energa Obrót S.A.; tym samym, Bank nie identyfikuje ryzyka konieczności poniesienia dodatkowych kosztów wynikających z procesów, których stroną pozostają Klienci Banku.

Ryzyko zmian regulacyjnych w zakresie podatku od nieruchomości

Nowelizacja Ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, opublikowana w dniu 29 czerwca 2018 roku umożliwiła przywrócenie, z mocą wsteczną od 1 stycznia 2018 roku, korzystnych dla inwestorów przepisów, dotyczących zasad opodatkowania elektrowni wiatrowych podatkiem od nieruchomości, obowiązujących przed 1 stycznia 2017 roku.

Trybunał Konstytucyjny wydał w dniu 22 lipca 2020 roku wyrok, zgodnie z którym przepisy wprowadzające obniżenie z mocą wsteczną zobowiązań w podatku od nieruchomości od elektrowni wiatrowych za 2018 roku, były niezgodne z Konstytucją. Jednocześnie Trybunał Konstytucyjny wyznaczył ustawodawcy termin 18 miesięcy na wprowadzenie odpowiednich rozwiązań ustawowych w celu zrekompensowania gminom strat poniesionych w następstwie uchwalenia przepisów, skutkujących obniżeniem ich dochodów z podatku od elektrowni wiatrowych.

Skala ewentualnych dodatkowych obciążeń podatkowych oraz ich wpływ na sytuację finansową Klientów Banku z portfela farm wiatrowych, będzie uzależniona od przyjętych przez ustawodawcę rozwiązań prawnych, które powinny zapewnić zgodność przepisów nowelizacji ustawy o OZE z Konstytucją.

8. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W I półroczu 2021 roku nie wystąpiły zmiany w podstawowych zasadach zarządzania.

9. Informacja o dywidendzie

W I półroczu 2021 roku nie była wypłacona ani zadeklarowana dywidenda.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Ochrony Środowiska S.A. w dniu 23 czerwca 2021 roku podjęło Uchwałę o pokryciu straty Banku za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku w wysokości 310 298 tys. zł z kapitału zapasowego.

10. Informacje o wartości przyjętych zabezpieczeń

Na koniec I półrocza 2021 roku wartość istotnych zabezpieczeń z wyłączeniem weksli in blanco oraz cesji z polisy ubezpieczeniowej dotyczącej nieruchomości lub ruchomości wyniosła 27 003,6 mln zł. Najważniejszym rodzajem zabezpieczenia pozostają zabezpieczenia hipoteczne (12 555,3 mln zł, tj. 46,5%). Zastawy wyniosły 8 537,3 mln zł, co stanowi 31,6% ogółu zabezpieczeń. Gwarancje i poręczenia wyniosły 4 471,1 mln zł, tj. 16,6% ogółu zabezpieczeń. Cesje wierzytelności od kontrahenta kraju OECD wyniosły 977,0 mln zł, tj. 3,6% ogółu zabezpieczeń. Pozostałe zabezpieczenia nie przekroczyły 1% ogółu zabezpieczeń.

11. Akcjonariat i prawa z akcji

11.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku

Następujący Akcjonariusze posiadali co najmniej 5% ogólnej liczby głosów i udziału w kapitale:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - posiadający 53 951 960 akcji co stanowi 58,05% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych - posiadający 8 000 000 akcji, co stanowi 8,61% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu,
- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych - posiadająca 5 148 000 akcji, co stanowi 5,54% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Ogólna liczba akcji i głosów na Walnym Zgromadzeniu BOŚ S.A. wynosi 92 947 671. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela o wartości nominalnej 10 zł każda.

11.2. Akcje własne

Na dzień 30 czerwca 2021 roku Bank posiadał 37 775 akcji własnych, które reprezentują 0,04% kapitału zakładowego i 0,04 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Bank, zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z akcji własnych.

11.3. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu

Bankowi nie są znane umowy dotyczące przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu.

11.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych

Wszystkie akcje Banku są równe i każda akcja daje prawo jednego głosu na walnym zgromadzeniu i jednakowe prawo do dywidendy.

11.5. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu i w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych

Zgodnie ze Statutem Banku w przypadku ustanowienia zastawu lub użytkowania na akcji imiennej, zastawnik i użytkownik nie mogą wykonywać prawa głosu z tych akcji. Aktualnie w kapitale zakładowym Banku nie ma akcji imiennych.

12. Rada Nadzorcza i Zarząd

Rada Nadzorcza

Na dzień 31 grudnia 2020 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Wojciech Wardacki - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Ireneusz Purgacz - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Paweł Sałek – Sekretarz Rady Nadzorczej

Członkowie

- Leszek Banaszak
- Robert Czarnecki
- Janina Goss
- Marcin Jastrzębski
- Marzena Koczut (od dnia 21 grudnia 2020 roku delegowana do czasowego pełnienia obowiązków Członka Zarządu - nie dłużej niż do dnia 21 marca 2021 roku)
- Emil Ślązak
- Piotr Wróbel.

W I półroczu 2021 roku w składzie Rady Nadzorczej zaszły następujące zmiany:

- w dniu 10 lutego 2021 roku Pani Marzena Koczut – w związku z powołaniem jej z tym dniem na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku – złożyła rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku Ochrony Środowiska S.A.;
- Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. odwołało z dniem 23 czerwca 2021 roku Pana Wojciecha Wardackiego ze składu Rady Nadzorczej oraz powołało z dniem 23 czerwca 2021 roku do składu Rady Nadzorczej Pana Zbigniewa Dynaka i Pana Andrzeja Matysiaka.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 30 czerwca 2021 roku przedstawiał się następująco:

- Ireneusz Purgacz – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Paweł Sałek – Sekretarz Rady Nadzorczej

Członkowie

- Leszek Banaszak
- Robert Czarnecki
- Zbigniew Dynak
- Janina Goss
- Marcin Jastrzębski
- Andrzej Matysiak
- Emil Ślązak
- Piotr Wróbel.

Informacja po dniu bilansowym:

Rada Nadzorcza – na posiedzeniu w dniu 13 lipca br. – wybrała na funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Emila Ślązaka.

Niezależność członków Rady Nadzorczej

Spośród składu Rady Nadzorczej, aktualnego na dzień 30 czerwca 2021 roku:

- kryteria niezależności spełniali: Pan Emil Ślązak, Pan Ireneusz Purgacz, Pan Paweł Sałek, Pan Leszek Banaszak, Pan Zbigniew Dynak, Pani Janina Goss, Pan Marcin Jastrzębski
- kryteriów niezależności- z uwagi na powiązania zawodowe z akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w akcjonariacie BOŚ SA.- nie spełniają: Pan Robert Czarnecki, Pan Andrzej Matysiak oraz Pan Piotr Wróbel.

Zarządu Banku

Na dzień 31 grudnia 2020 roku skład Zarządu Banku przedstawiał się następująco:

- Wojciech Hann – Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu
- Arkadiusz Garbarczyk – Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu
- Jerzy Zań – Wiceprezes Zarządu
- Marzena Koczut - Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego pełnienia obowiązków Członka Zarządu Banku.

W I półroczu 2021 roku skład Zarządu uległ następującym zmianom:

- z dniem 10 lutego 2021 roku Rada Nadzorcza Banku powołała Panią Marzenę Koczut na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku;
- z dniem 15 lutego 2021 roku Rada Nadzorcza Banku powołała Pana Roberta Kasprzaka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku;
- z dniem 3 marca 2021 roku Rada Nadzorcza Banku, uwzględniając zgodę Komisji Nadzoru Finansowego, powołała Pana Wojciecha Hanna na stanowisko Prezesa Zarządu Banku.

W związku z powyższym skład Zarządu Banku na dzień 30 czerwca 2021 roku przedstawiał się następująco:

- Wojciech Hann – Prezes Zarządu,
- Arkadiusz Garbarczyk – Wiceprezes – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu,
- Robert Kasprzak – Wiceprezes Zarządu,
- Marzena Koczut – Wiceprezes Zarządu,
- Jerzy Zań – Wiceprezes Zarządu.

Do dnia sporządzenia niniejszej informacji skład Zarządu Banku nie zmienił się.

13. Konflikt interesów w BOŚ S.A.

W Banku obowiązują przepisy dotyczące zarządzania konfliktami interesów, w tym zasady przeciwdziałania konfliktom interesów. Regulaminy Zarządu i Rady Nadzorczej określają zasady wyłączenia członków tych organów, z udziału w rozpatrywaniu spraw i podejmowaniu decyzji, z którymi związany jest konflikt interesów. W przypadku powstania lub możliwości wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów osoby, których taka sytuacja dotyczy mają obowiązek ujawnić tę sytuację.

Ponadto w Banku obowiązują przepisy wewnętrzne dotyczące zasad przyjmowania korzyści lub prezentów, które mogłyby mieć wpływ na bezstronność i obiektywizm przy podejmowaniu decyzji wobec klientów lub podmiotów współpracujących z Bankiem.

14. Program opcji menedżerskich oraz akcji pracowniczych

Bank nie posiada programu akcji pracowniczych.

15. Umowy dotyczące rekompensat dla osób zarządzających

Umowy zawarte z ww. osobami zarządzającymi, zawierały zasady rekompensat. W tym zakresie obowiązywały następujące zapisy:

- w przypadku rozwiązania albo wypowiedzenia umowy przez Bank z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z umowy, przewidziano możliwość przyznania nie więcej niż 3-krotność wynagrodzenia stałego, pod warunkiem pełnienia powierzonej funkcji przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy; wysokość odprawy przyznaje Rada Nadzorcza,

kierując się nakładem świadczonych usług, ich wydajnością i jakością w ciągu ostatnich 3 lat pełnienia funkcji oraz oceną efektów świadczonych usług zarządzania, wyników finansowych Banku i nadzorowanej linii biznesowej.

- Powyższymi zasadami objętych było: w okresie od 1 stycznia do 9 lutego 2021 roku trzech Członków Zarządu, w okresie od 10 lutego do 14 lutego 2021 roku czterech Członków Zarządu, zaś w okresie od 15 lutego do 30 czerwca 2021 roku pięciu Członków Zarządu.
- w zamian za powstrzymanie się od zajmowania się bezpośrednio lub pośrednio interesami konkurencyjnymi wobec Banku po ustaniu pełnienia funkcji, w przypadku pełnienia funkcji co najmniej 3 miesiące, przewidziano odszkodowanie, wypłacane co miesiąc po ustaniu pełnienia funkcji w wysokości 50% wynagrodzenia stałego otrzymanego bezpośrednio przed ustaniem pełnienia funkcji – przez okres 6 miesięcy.
- Powyższymi zasadami objętych było: w okresie od 1 stycznia 9 lutego 2021 roku trzech Członków Zarządu, w okresie od 10 lutego 14 lutego 2021 roku czterech Członków Zarządu, zaś w okresie od 15 lutego do 30 czerwca 2021 roku pięciu Członków Zarządu.

Bank nie ma zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających i nadzorujących.

16. Zestawienie stanu posiadania akcji Banku przez Członków Zarządu Banku i Członków Rady Nadzorczej

Zgodnie z przekazanymi informacjami, żaden z członków Zarządu, a także żaden z Członków Rady Nadzorczej nie posiadał w dniu 30 czerwca 2021 roku akcji Banku ani akcji i udziałów w jednostkach powiązanych.

Wiceprezes - pierwszy zastępca prezesa Zarządu Arkadiusz Garbarczyk na dzień 30 czerwca 2021 roku posiadał:

- 19 190 szt. akcji fantomowych BOŚ S.A. w związku z przyznaniem Członkom Zarządu wynagrodzenia zmiennego za 2019 rok,
- 2 917 szt. akcji fantomowych BOŚ S.A. w związku z przyznaniem Członkom Zarządu pierwszej (z trzech) transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2018 roku,

przy czym w dniu 1 lipca 2021 roku nastąpiło przeliczenie ww. akcji fantomowych na gotówkę i wypłata środków.

Akcje fantomowe stanowią instrument pochodny w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, którego instrumentem bazowym jest wartość akcji Banku na GPW stosowany przez Bank w celu realizacji wypłaty wynagrodzenia zmiennego zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

17. Informacje o zdarzeniach po dniu bilansowym

W okresie od 30 czerwca 2021 roku do dnia publikacji nie zaszły w Banku znaczące zdarzenia.

V. DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNA

SPOŁECZEŃSTWO

Fundacja BOŚ od ponad 12 lat działa w obszarach: zdrowie, ekologia i wolontariat, spajając tym samym prospołeczne działania Banku i DM BOŚ. Zgodnie ze swoją misją Fundacja promuje i wdraża zasady zrównoważonego rozwoju tak, aby podnoszenie standardów życia obywateli nie odbywało się kosztem środowiska naturalnego.

Wyróżniki działań i inicjatyw wspieranych przez Fundację:

- głęboka wiara w sens działań systematycznych i długofalowych,
- nastawienie na trwałą zmianę społeczną,
- zakres, forma, partnerzy programów dopasowani do specyficznych potrzeb lokalnej społeczności,
- współpraca z osobami i instytucjami, które podzielają wartości wpisane w społeczną odpowiedzialność Banku,
- proaktywna postawa pracowników Banku – zarówno na etapie diagnozy potrzeb lokalnych społeczności, jak i zaangażowania w działania wolontariackie.

Filary działalności społecznej Fundacji

FILAR	ZAŁOŻENIA DZIAŁAŃ	PRZYKŁADY INICJATYW (SZCZEGÓŁOWY OPIS ZNAJDUJE SIĘ NA STRONIE WWW FUNDACJI)
Zdrowie	Uświadomienie roli zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej w zachowaniu dobrego stanu zdrowia w dobie zmieniających się warunków cywilizacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> • PlanujeGotuje.pl • Zdrowo jem, więcej wiem
Ekologia	Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat zrównoważonego rozwoju i ekologii; Propagowanie proekologicznych idei zwłaszcza wśród ludzi młodych.	<ul style="list-style-type: none"> • Postaw na słońce • Brudno Tu • Zielona Ławeczka • Tradycyjny sad
Wolontariat	Aktywny wolontariat jako element polityki społecznej odpowiedzialności biznesu, a także jeden z ważniejszych elementów kultury organizacji, pogłębiający relacje między współpracownikami.	<ul style="list-style-type: none"> • Mikrodotacje • Pomagam cały rok

Skala działań (wybrane dane)

- Ponad 1 340 uczestników z 285 zespołów uczniowskich z całej Polski w VII edycji „Postaw na słońce”. Uczniowie łącznie przygotowali blisko 300 projektów mikroinstalacji fotowoltaicznych dla domów jednorodzinnych i budynków szkolnych.
- Prawie 200 osób z ponad 60 zespołów sąsiedzkich zgłoszonych w VII edycji „Zielonej ławeczki” (przyznano 14 grantów).
- Ponad 2 600 zespołów - tj. ponad 50 tys. uczestników XI edycji programu prozdrowotnego dla klas I-III „Zdrowo jem, więcej wiem”.
- Ok. 1 600 uczniów i nauczycieli bierze obecnie udział w IV edycji projektu „Tradycyjny sad”, zostało założonych blisko 150 minisadów, w których uczestnicy posadzili ok. 1 050 drzew owocowych - w tym 770 czereśni starych odmian z otrzymanego grantu.

Zaangażowanie pracowników Grupy BOŚ

Mikrodotacje

Pandemia i wszelkie obostrzenia z nią związane utrudniają nabór wniosków i realizację projektów wolontariackich. Z tego względu wnioski rozpatrywane są w trybie ciągłym zamiast dwa razy w roku. Jesienią planujemy wznowić standardowe nabory wniosków.

W I półroczu 2021 roku została przyznana dotacja w wysokości 3000 zł na realizację projektu wolontariackiego „Świecimy SŁOŃCEM świeć i TY”, który ma na celu edukację społeczności lokalnej i zachęcenie do korzystania z odnawialnych źródeł energii.

Projekt został zrealizowany przez wolontariuszy BOŚ, liczbę beneficjentów szacuje się na ponad 560 osób.

Pomagam Cały Rok (filantropia indywidualna)

„Pomagam Cały Rok” to projekt regularnej filantropii pracowników Grupy Banku Ochrony Środowiska i Fundacji BOŚ. Powstał w odpowiedzi na potrzebę osób zatrudnionych w Banku, chcących zaangażować się w pomoc koleżeńską dla swoich współpracowników, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji losowej oraz w zbiórkę funduszy na cele dobroczynne (obecnie stypendia dla dzieci i młodzieży z niezamożnych rodzin). Zebrane środki są przekazywane potrzebującym pod koniec każdego roku. Dzięki zaangażowaniu pracowników ufundowano stypendia naukowe na rok szkolny 2020/2021 dla 3 zdolnych dzieci z rodzin o niskich dochodach.

VI. CZYNNIKI, KTÓRE W OCENIE BANKU BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE PRZEZ NIEGO WYNIKI

Na działalność Grupy Kapitałowej Banku w II półroczu 2021 roku istotny wpływ będą miały uwarunkowania prawno-regulacyjne, oraz makroekonomiczne i sytuacja na rynkach finansowych.

Uwarunkowania prawno-regulacyjne:

- zmiany otoczenia prawnego w szczególności w wyniku uchwały Sądu Najwyższego w sprawie walutowych kredytów hipotecznych,
- zmiany przepisów w zakresie podatku od nieruchomości w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 lipca 2020 roku, zgodnie z którym przepisy wprowadzające obniżenie z mocą wsteczną zobowiązań w podatku od nieruchomości od elektrowni wiatrowych za 2018 roku, były niezgodne z Konstytucją.

Uwarunkowania makroekonomiczne i sytuacja na rynkach finansowych:

Na kształtowanie się koniunktury w gospodarce światowej wpływającej na koniunkturę w gospodarce polskiej, wpływać będą następujące czynniki (często ze sobą powiązane i współzależne):

- rozwój sytuacji epidemicznej w kontekście rozwoju nowych wariantów wirusa w okresie jesienno-zimowym na półkuli północnej (obecnie najszybciej rozprzestrzenia się wariant Delta), w szczególności kształtowanie się liczby osób hospitalizowanych wpływających na wytrzymałość systemów opieki zdrowotnej,
- przebieg procesu szczepień przeciwko COVID-19 w poszczególnych krajach, w tym w szczególności w Unii Europejskiej,
- ewentualne zaostrzenie restrykcji przeciwpandemicznych,
- nastroje i mobilność osób prywatnych w kontekście rozwoju sytuacji epidemicznej rzutujące na konsumpcję prywatną,
- nastroje przedsiębiorstw w kontekście rozwoju sytuacji epidemicznej rzutujące na ich skłonność do inwestowania i zatrudniania,
- występowanie ograniczeń podaży w przemyśle (m.in. związanych z obostrzeniami epidemicznymi w Azji), utrzymujących się zaburzeń w globalnych łańcuchach dostaw skutkujących ograniczaniem aktywności światowej gospodarki i utrzymaniem presji kosztowej,
- luźna polityka pieniężna głównych banków centralnych ograniczająca skokowy wzrost rynkowych stóp procentowych,
- luźna polityka fiskalna głównych państw świata (znaczące poluzowanie w USA) oraz oczekiwane rozpoczęcie realizacji wydatkowania środków finansowych w ramach Next Generation EU.

W przypadku polskiej gospodarki istotne czynniki makroekonomiczne i rynkowe to:

- rozwój sytuacji epidemicznej w kontekście rozwoju nowych wariantów wirusa w okresie jesienno-zimowym, w szczególności kształtowanie się liczby osób hospitalizowanych wpływających na wytrzymałość systemu opieki zdrowotnej,
- przebieg procesu szczepień przeciwko COVID-19,
- ewentualne zaostrzenia restrykcji przeciwpandemicznych,

- ożywienie spożycia gospodarstw domowych wraz z odmrażaniem aktywności gospodarczej, stabilnej sytuacji na rynku pracy, przy przekierowaniu wydatków gospodarstw domowych na usługi kosztem towarów,
- wzrost inwestycji zarówno w obszarze sektora finansów publicznych, jak i inwestycji przedsiębiorstw, w perspektywie 2022 roku rosnący wpływ na gospodarkę projektów w ramach Krajowego Planu Odbudowy,
- postpandemiczne dostosowania w sektorze przedsiębiorstw m.in. w kontekście wygasania pomocy publicznej oraz długookresowych skutków kryzysu,
- polityka pieniężna NBP – przy oczekiwanej kontynuacji polityki niskich stóp procentowych NBP (wyraźnie poniżej poziomów przedpandemicznych) w perspektywie nadchodzących kilku kwartałów oczekiwane rozpoczęcie stopniowej normalizacji stóp NBP w warunkach przekraczającego celu inflacyjny NBP, poziomu wskaźnika inflacji CPI, przy oczekiwanej kontynuacji programu skupu aktywów przez NBP powstrzymującego silniejszy wzrost rentowności obligacji skarbowych,
- stopniowy wzrost popytu na kredyt (w szczególności w przypadku kredytów mieszkaniowych i konsumpcyjnych) w warunkach postępującego ożywienia aktywności, przy kontynuacji wzrostu wolumenu depozytów (w szczególności osób prywatnych, przy stopniowym obniżeniu depozytów przedsiębiorstw – efektu utylizacji środków finansowych otrzymanych w ramach pomocy publicznej),
- ryzyko podwyższonej zmienności kursu złotego w warunkach niepewności na globalnym rynku finansowym co do realizacji scenariusza rozwoju gospodarki światowej oraz niepewności dot. ostatecznych rozwiązań dot. kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych.

VII. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BOŚ S.A. W SPRAWIE PRAWDZIWOŚCI I RZETELNOŚCI PREZENTOWANYCH SPRAWOZDAŃ

Zarząd Banku Ochrony Środowiska S.A. oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy Śródroczne Skrócone Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz Śródroczne Skrócone Sprawozdanie Finansowe Banku Ochrony Środowiska za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2021 roku oraz dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz, że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. i jej wynik finansowy oraz Banku Ochrony Środowiska S.A. i jego wynik finansowy oraz, że Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy i Banku, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
25.08.2021 r.	Wojciech Hann	Prezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.08.2021 r.	Arkadiusz Garbarczyk	Wiceprezes Zarządu – pierwszy zastępca Prezesa Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.08.2021 r.	Robert Kasprzak	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.08.2021 r.	Marzena Koczut	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.08.2021 r.	Jerzy Zań	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym